

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

గురువారం, ఆగష్టు 28, 2014,
ఇర్వై ఒకటవ సమావేశము, సంపుటము-2, నంబరు-9,
జయనామ సంవత్సరం, భాద్రపదం-6.

THURSDAY, THE 28th DAY OF AUGUST, 2014,
TWENTY FIRST SESSION, VOLUME - 2, NO.9,
6TH BHADRAPADAM, 1936 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,
విశ్విక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు
ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రవారి
కార్యదర్శి (ఇన్ఫార్మేషన్)	:	శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీ ఎమ్. నిజయరాజు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి.వి. సుబ్రాండ్రెడ్డి శ్రీ కె. రాజ్యకుమార్ శ్రీమతి ఆర్. వనితారాణి శ్రీ పి. నరసింహ శ్రీ బి. కమలాకర్ డా. వై. కామేశ్వరి శ్రీ ఇ. సంజీవరావు శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి. జగన్మహాన్‌రావు శ్రీ బి. ప్రభాకర్‌రావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు
గురువారం, ఆగష్టు 28, 2014.

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

- (1) వడ్కుతపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రాప సమాధానాలు.
- (2) సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రం.
- (3) లఘుచర్చ - రాష్ట్రంలో కార్బూక విధానం.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE COUNCIL
THURSDAY, THE 28TH DAY OF AUGUST, 2014
(THE HOUSE ASSEMBLED AT 10.00 A.M.)
(THE HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

***

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్దాప సమాధానాలు.

MR. CHAIRMAN: Now, Question Hour. Question Nos. 7496(81), 7558(82), 7378(83) and 7288(84) are postponed at the request of the Members.

రెవెన్యూ సదస్యులు

ప్రశ్న నెం. 7439 (85)

సర్వశ్రీ బి. చెంగల్ రాయుడు, రుద్రరాజు పద్మ రాజు, ఎం.ఎల్.సిలు

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి, రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి గారు దయ చేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) ఉమ్మడి అంధ్రప్రదేశ్ లో రెవెన్యూ సదస్యులు నిర్వహించారన్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన ఉపముఖ్యమంత్రి, రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి గారు (శ్రీ కె.శస్త్రమూర్తి):

అ) అవునండీ

ఆ) 1. ఉమ్మడి అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 2012 మరియు 2013 సంవత్సరాలలో రెవెన్యూ సదస్యులను నిర్వహించడం జరిగింది.

2. 2012 సంవత్సరంలో

రెవెన్యూ సదస్యులలో అంధ్రప్రదేశ్ లోని 13 జిల్లాలకు సంబంధించి 3,65,456 పిటీషన్లు అందాయి. అందులో 2,65,927 పిటీషన్లను ఆమోదించి, 99,529 పిటీషన్లను తిరస్కరించడమయింది.

3. 2013 సంవత్సరంలో

రెవెన్యూ సదస్యులలో అంధ్రప్రదేశ్ లోని 13 జిల్లాలకు సంబంధించి 5,79,561 పిటీషన్లు అందాయి. అందులో 4,71,103 పిటీషన్లను ఆమోదించి, 94,840 పిటీషన్లను తిరస్కరించడం జరిగింది.

శ్రీ బి. చెంగల్ రాయుడు (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్ష, ఆమోదించిన లిస్టును సభ ముందుంచినందుకు ఉప ముఖ్య మంత్రిగారికి మీ ద్వారా ధ్యావాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. వాటిపై తీసుకున్న చర్యలను కూడా సభముందుకు తీసుకువేస్తే సంతోషప్రాప్తి. మీరు ప్రస్తుతం ఇచ్చిన లిస్టులోని సమస్యలను గడచిన రెండు సంవత్సరాల్లో ఎన్నిటిని పరిష్కరించారు. ఇంకా పరిష్కరించాలిన సమస్యలేమైనా ఉన్నాయా? రైతులకు పట్టదారు పాసు పుస్తకాల కోసం రెవెన్యూ సదస్యులలో చాలా అప్పికేషన్లు వచ్చిన మాట వాస్తవమేనా, వచ్చి ఉంటే వాటిలో ఎన్ని పరిష్కరించబడ్డాయి? సరిహద్దులను సరిగొ ఫిక్స్ చేయాలని కూడా సర్వేయర్లకు చాలా పిటీషన్లు ఇచ్చారు. ఇప్పటికే సర్వే జరుగక చాలా అప్పికేషన్లు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. సర్వేయర్ల కొరత ఇంకా ఉంది, దాని గురించి ఏమైనా పరిష్కర మార్గం ఉన్నదా, ఉంటే, చర్యలేమైనా తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ కె.ఈ. కృష్ణమూర్తి : అధ్యక్షా, నేను ఇచ్చిన సమాధానంలోనే సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఉంది, ఎన్ని పిటీషన్లు తిరప్పరించబడ్డాయి, ఎన్ని ఆమోదించబడ్డాయి అని. వారు దానిని సరిగొ విన్నట్లు లేదు. 2012 సంవత్సరంలో రెవెన్యూ సదస్యులలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని 13 జిల్లాలకు సంబంధించి దాదాపు 2,65,927 పిటీషన్లు ఆమోదించి. 99,529 పిటీషన్లను తిరస్కరించడమయింది. అందులో అందిన పిటీషన్లు 3,65456. 2013లో మొత్తం 5,79,561 పిటీషన్లు అందాయి. అందులో 4,71,103 పిటీషన్లను ఆమోదించి, 94,840 పిటీషన్లను తిరస్కరించడం జరిగింది. సభ్యులు అడిగే ప్రశ్నలో ఇంకా ఏమైనా చర్యలున్నాయా అనే విధంగా అడుగుతున్నట్లు నాకు అర్థమవుతుంది. రాష్ట్ర విభజన దృష్ట్యా, గవర్నరు గారి పాలన అమలులో ఉన్నందున స్వీకరించిన పిటీషన్లను పెండిగోలో పెట్టడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. మరలా ఫిబ్రవరి మాసం 2014లో రెవెన్యూ సదస్యులను జరపాలను నిర్దయించాం, కానీ అది వాయిదా పడింది. ప్రస్తుతం ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆ దిశగా ఇంకా ఆలోచన చెయ్యలేదు.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, రెవెన్యూ సదస్యుల ద్వారా అస్తికేషన్లను స్వీకరించే అంశాలను ఏడుగా నిర్దయించారు, ఆ ఏడు అంశాల పరిధిలో లేని అంశాలను తిరస్కరించారు. ప్రస్తుతం ఈ ఆమోదిత లిస్టులో పరిష్కరించబడిన కేసుల వివరాలు లేవు. వాటి సంఖ్య ఎంత? రెవెన్యూ సదస్యుల్లో రైతులు పట్టాదారు పుస్తకాలకు, ట్రైలీ డీడల కొరకై పెట్టిన అస్తికేషన్లు ఇంకా పరిష్కారం కాలేదు. ఒకటవ విడతలో రైతులు ఇచ్చిన అస్తికేషన్లు ఇంకా పరిష్కరించబడలేదు, మీరు ప్రస్తుతం ఐదవ విడత రెవెన్యూ సదస్యులను నిర్వహించడం వల్ల ఫలితమేముంటుందని రైతులకు ఇచ్చిన రిసీట్సును తీసుకెళ్లి అప్పటి రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి శీ రఘువీరా రెడ్డి గారిని ప్రశ్నించడం జరిగింది. కనుక ఈ ఆమోదిత లిస్టులో పరిష్కరించబడిన కేసులెన్నీ ఉన్నాయి, పరిష్కారం కానిని ఎన్ని ఉన్నాయి? దయచేసి సభ దృష్టికి తీసుకురావలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఈ. కృష్ణమూర్తి : మీకు ఇచ్చిన సమాధానాన్ని ఒకసారి సరిగొ చదవండి, అందులోనేనే సమాధానం ఉంది. ఎన్ని కేసులు పరిష్కరించబడ్డాయి, ఎన్ని ఆమోదించబడ్డాయి, ఎన్ని తిరస్కరించబడ్డాయి అనే వివరాలున్నాయి.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అందులో స్వీకరించి, ఆమోదించి తిరస్కరించిన వివరాలే ఉన్నాయి, కానీ పరిష్కరించబడిన కేసుల వివరాలు లేవు. యాక్షన్ టేక్నిక్ రిపోర్టు లేదు.

శ్రీ కె.ఈ. కృష్ణమూర్తి : ఇక్కడ చాలా స్పష్టంగా ఉంది, దాన్ని చదువుతాను వినండి. 2012 సంవత్సరంలో రెవెన్యూ సదస్యులలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని 13 జిల్లాలకు సంబంధించి 3,65,456 పిటీషన్లు అందాయి. అందులో 2,65,927 పిటీషన్లను ఆమోదించి, 99,529 పిటీషన్లను తిరస్కరించడమయింది.

ఉ. 10.10

శ్రీ బి.చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, రెగ్యులర్ సదస్యులో సివిల్ స్టేషన్ ఇచ్చారు. రెవెన్యూ శాఖవారు అస్తికేషన్ రిసీవ్ చేసుకుంది మాత్రం వాస్తవం. సంబంధం లేనటువంటి క్వశ్వన్సు, ఆ పిటీషన్సు రిజెక్షన్ చేసింది వాస్తవం. పరిష్కరించబడ్డాయని అంటున్నారు. మీరు పరిష్కరించినటువంటి పిటీషన్్ ఎన్ని? పరిష్కరించాల్సినటువంటి పిటీషన్్ ఎన్ని?

మిషన్ రైట్ : 2,60,000 చిల్లర వరకు పిటీషన్్ ఉన్నాయి.

శ్రీ బి.చంగల్ రాయుడు : అస్ట్రోవ్ ఇవ్వడానికీ, పరిష్కారానికి తేడా ఉంది.

శ్రీ ఎం.వి.య్య శర్మ (పట్టబుద్ధుల నియోజకవర్గం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం మరియు విశాఖపట్టణం) : అధ్యక్షా, ఆమోదించడమంటే I am accepting అని. పరిష్కరించడమంటే action taken. అంటే disposed అని. Disposed ఎన్ని అని అడిగితే తెలుస్తుంది.

శ్రీ కె.శ. కృష్ణమూర్తి : పరిష్కరించడానికి మళ్ళీ రెవెన్యూ సదస్యులు పెట్టాలి. ఆ విషయం ఇంతవరకూ మా ప్రభుత్వ ఆలోచనలో లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసిన తరువాత వారడిగినటువంటి దానికి నరైన సమాధానం దొరుకుతుంది. ఇప్పటివరకై ఇంకా రిజెక్టు చేసిన దాని గురించి, ఏమి చేస్తున్నారనే దాని గురించి ఏమీ చెప్పలేము. అలాగే ఆమోదించిన వాటి మీద కూడా రెవెన్యూ సదస్యులు మళ్ళీ పెట్టాలి కదా? మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రెవెన్యూ సదస్యులు పెట్టాలా, వద్దా అనే ఆలోచన చేయలేదు. ఒకవేళ రెవెన్యూ సదస్యులు పెడితే తప్పనిసరిగా మీరు చెప్పిన పాయింటను కన్నిడర్ చేస్తాము.

శ్రీ బి.చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, నాకు కృష్ణమూర్తి గారంటే మంచి గౌరవం. ఇక్కడ సబ్బెక్టు ఏమిటి? మీకు అప్పికేషన్ వచ్చాయి. అయ్య, తహశిల్మారుగారూ, మా పేరుతో ఇంత రిజిస్ట్రేషన్ జరిగిందనీ, మాకు పట్టాదారు పాసుపుస్తకం, టైటిల్ డీడ్ ఇవ్వండని ఒక అర్థ ఇచ్చారు. మళ్ళీ వాటికోసం రెవెన్యూ సదస్యులు అవసరమా? అసలు పర్సన్ పట్టాదారు పాసుపుస్తకం ఇవ్వడానికి ఈ సదస్యులు పెట్టింది. మీకు అర్థాలు వచ్చాయి. దానిని పరిష్కరించడానికి మళ్ళీ రెవెన్యూ సదస్యులెందుకు? రెవెన్యూ సదస్యులు అవసరంలేదు. మీ దగ్గరున్న పిటీషన్సు పరిశీలించి పట్టాదారు పాసు పుస్తకాలు ఇచ్చేసేయ్యండి. దీనికి సదస్యులు అవసరంలేదు. సర్వేదారుని పిలిపించి కొలతలు వేయించండి. లేదా కొత్తగా మీ పద్ధతులలో వాటిని సర్వే చేయించండి. మీరు అప్రూవ్ చేసిన దానిమీద యాక్సన్ టేకన్ రిపోర్టు సభ దృష్టికి ఎప్పుడు పెడ్డారు? మీ ముందు అలాంటి ఆలోచన ఏదైనా ఉందా?

MR CHAIRMAN : Approved can be taken as disposed.

శ్రీ కె.శ.కృష్ణమూర్తి : యాక్సన్ టేకన్ అనేది వాళ్ళు అడుగుతున్నారు. మేము తప్పనిసరిగా ఏదైతే ఆమోదించబడినాయో వాటికి సంబంధించి వెంటనే పరిశ్రేం చేయాలని యం.ఆర్.బిలకు, వి.ఆర్.బిలకు, ఆర్.డి.బిలకు సూచనలు, ఉత్తర్వులు ఇస్తాము. ఈ మధ్యలో డివిజన్ వల్ ఈ గ్యాం ఏర్పడిందని మీకందరికి బాగా తెలుసు. ఈ డివిజన్ వల్ వచ్చిన గ్యాంసు పుల్ఫిల్ చేసి తప్పనిసరిగా రెవెన్యూ డిపోర్టుమెంట్ చర్య తీసుకుని ఆమోదిస్తుంది.

రాష్ట్రంలో 104, 108 సేవలు

ప్రశ్న నెం. 7326 (86)

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ, సంక్షేప శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజ్ఞారా?

అ) రాష్ట్రంలో 104, 108 సేవలు సక్రమంగా పనిచేయడం లేదన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా?

అ) అయితే, సహాయ సేవలను పట్టిప్పంతంగా అమలుపరచడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ, సంక్లేశ శాఖ మంత్రిగారు (డా. కామినేని శ్రీనివాస్):

అ) లేదండీ, ఇది వాస్తవం కాదు.

ఆ) సేవలను మొరుగుపరచడానికి ఈ క్రింది చర్యలను తీసుకోవడమయింది.

1) వాహన శ్రేణిని పటిష్టపరచేందుకు 145 కొత్త అంబులెన్సులను

ప్రవేశపెట్టడమయింది.

2) శిశుపరమెన ఎమర్జెన్సీలను పటిష్టపరచేందుకు ఏడు నియోనాటల్ అంబులెన్సులను మంజూరు చేయడమయింది.

3) అత్యవసర చికిత్స నిర్వహణలో అత్యవసర చికిత్స నిర్వహణ టెక్నిపియన్లకు, పైలట్లకు నియతకాలిక శిక్షణాను ఇవ్వడం

4) ప్రగతి సూచికలపై క్రమబద్ధ పర్యవేక్షణ

5) ఎగ్గిక్కుయాటివ్ కొన్సిల్ ద్వారా 108 సర్వీసుల నియతకాలిక సమీక్ష.

6) 104 సర్వీసులను సీనియరు ప్రజారోగ్య అధికారులు సునిశితంగా పర్యవేక్షించడం.

7) ఒకొక్క ఎంపోచ్ యుకు నెలకు రూ.17,000 /- నుండి రూ.40,000 /-

విలువ మేరకు మందులను పెంపుదల చేయడమయింది

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, 104, 108 సర్వీసులు సక్రమంగా పనిచేయని విషయం వాస్తవం కాదని మంత్రివర్యులు అంటున్నారు. నిజం చెప్పాలంటే 104, 108 వాహనాలు అసలు ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంటున్నాయా? అని ఎక్కడున్నాయని ఒకసారి ఆలోచిస్తే అసలు 104 యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం పారా మెడికల్, నాన్ పారామెడికల్ సిబ్బందితోటి పేదల వద్దకు డైరెక్టగా అసుపత్రినే తీసుకెళ్తారనే ఉద్దేశంతోటి అంటే పేద ప్రజలకు వైద్యం బాగా అందుబాటులో ఉండాలనే ఉద్దేశంతో ఆరోజున దివంగత వై.యస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఈ సేవలను ప్రవేశపెట్టిన విషయం అందరికీ తెలిసిందే. అయితే నిర్దిష్ట సమయంలో అంటే ఆగస్టు 28కు నిర్వహిస్తే, మళ్ళీ నెల 28వ తేదీకి అదే ప్రాతానికి వెళ్ళి వాళ్ళకి టెస్టులు చేయించి మందులిచ్చి, మళ్ళీ అదే క్రమం తప్పకుండా వెళ్ళి ఒక మండలంలో ఒకచోట పేద ప్రజలందర్నీ రమ్మనమనడం, ఇంకా అవసరమైతే అత్యవసరంగా ఫోన్ చేసి చెప్పే అందుబాటులో ఉండి వైద్యం చేసేటటువంటి క్రమంలో ఉన్నదే 104.

ఈ 108 అంటే ఎక్కడైనా యాక్సిడెంట్ జరిగితే 108కు ఫోన్ చేసిన ముప్పై నిముషాలలోపే వచ్చి వాళ్ళకి సేవలు అందించేటటువంటి మంచి కార్యక్రమం. రాజమండ్రిలో 108 వాహనాలు ఆర్.డి.ఐ అఫీసు వెనకాల ఉన్నాయి. అని టైర్లు పొడైపోయి హాస్పిటిల్లో ఉన్నాయి. అసలిని సేవలందిస్తున్నాయా? లేదా అనేది అనుమానమే. ఆ వాహనాలకి ప్లోల్ కొట్టించుకునే పరిష్కారి కూడా లేదనే విషయం కూడా మా దృష్టికి రావడం జరిగింది. కాబట్టి మీరు మొరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకున్నామంటున్నారు. వాహన శ్రేణిని పటిష్టపరచడానికి కొత్త అంబులెన్సులు, పిల్లలకోసం అంబులెన్సులు మంజూరు చేయడం ఇవన్నీ మంచిదే. అలాగే స్పృష్టిన్సులైన డాక్టర్లు కూడా లేరు. రాజమండ్రిలో ఏ.పి.వైద్య విధాన పరిషత్తులో నలుగురు స్పృష్టిన్సులకు నలుగురు ఎం.బి.బి.యస్లు ఉన్నారు కానీ స్పృష్టిన్సులు లేరు. ఈ విధంగా కొరతలో ఉన్నప్పుడు ఈ అంబులెన్సులు మంజూరు చేయడం చాల సంతోషమే. కానీ అందులో డాక్టర్ల పరిష్కారి ఏమిటి?

నిజం చెప్పాలంటే 104, 108 సేవలు సక్రమంగా జరగడం లేదు. అనలని ఎక్కడున్నాయో వాటిని పట్టించుకునే పరిష్కారి కూడా లేదు. గతంలో 95%, 5% కాంబినేషన్స్ తో జి.వి.కె వాళ్ళ చేసేవారు. ఇవాళ కూడా అంత శ్రద్ధ చూపినట్లుగా లేదు. 108 వాహనాలు ఆగిసోయి, మూలసపడి ఆర్డిచి కార్యాలయం దగ్గర మాకు దర్శనమిస్తున్నాయి. కావున అటువంటి పరిష్కారి లేకుండా, ఆనాడు దివంగత రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు పెట్టిన వీటిని పునరుద్ధరించి 104, 108 అనే వాహనాలు ప్రజల్లోకి వచ్చి, ప్రజలకు మంచి వైద్య సేవలు అందించాలని తమ ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుకుంటున్నాను.

ఉ.10.20

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖరరావు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, సర్వీసులు 108, 104 యొక్క ఉద్ఘేష్యం సరైనదైనపుటికి, దానిని అమలు చేస్తున్న తీరులో తీవ్రమైన బలహీనతలు చోటు చేసుకుంటున్న దృష్ట్యౌ ఇది ఒక కార్బోరేట్ బాధ్యత క్రింద ప్రభుత్వం వదలిపెట్టింది. మొత్తం 95 శాతం ఖర్చులు ప్రభుత్వం పెట్టుకుంటూ 4, 5 శాతం ప్రైవేటు సంస్థ పెట్టుకుంటూ పెత్తనం అంతా వారే నిర్వహిస్తున్నటువంటి క్రమంలో ఆశించిన మేరకు దీనివల్ల ప్రజలకు లభ్యి చేకూరడం లేదు. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు ప్రధానంగా ఈ వాహనాలు, ప్రైవేటు వైద్యశాలలకు తీసుకునిపోతే ప్రైవేటు వైద్యశాలకు ఎందుకు తీసుకుపోయారు, ప్రభుత్వ వైద్యశాల ఉంది అంటారు. ప్రభుత్వ వైద్యశాలకు తీసుకునిపోతే ఈ రూల్స్ ప్రకారం ప్రమాదం జరిగిన తరువాత వెంటనే ఏది దగ్గర ఉంటే ఆ జరిగినటువంటి ప్రమాదానికి సంబంధించినటువంటి సానుకూల ఫలితాలు ఎక్కడ అందుబాటులో ఉంటే అక్కడకు తక్షణమే తీసుకుపోవాలి. ప్రభుత్వ వైద్యశాలలే అనేటటువంటి నిబంధన లేదు అని ఒక వైపు చెబుతారు. మొత్తంమీద ఈ కార్బోరేట్ యజమాన్యాల క్రిందకు దీనిని వదలి పెట్టినందువల్ల జిల్లా కలెక్టరు గారు దీనికి కోఆర్డినేటర్ గా జిల్లాలో ఉంటారు. ఈ నోడ్ల ఏజన్సీ గాని లేకపోతే ఈ కార్బోరేట్ సంస్థ గాని ప్రభుత్వం ఇస్తున్నటువంటి డబ్బులకు సంబంధించిన గత ప్రభుత్వం ఆధ్యర్యంలో పెద్ద ఆందోళన వచ్చింది. ఈ సందర్భంగా నేను గౌరవమంత్రి గారిని కోరేది ఏమిటంటే ఖచ్చితమైనటువంటి కోడ్ని పర్సైట్ చేసేసి అక్కడ వాహనాలలో పనిచేస్తున్నటువంటి వారికి ఇవ్వాలి. దానికి ఏమైనా పర్సైట్ చేశారా? రెండవది, వీటిని నిర్వహణకి సంబంధించినటువంటి విషయంలో 108 సర్వీసు సిబ్బందికి సంబంధించినటువంటి సంఘాల ప్రతినిధులు కూడా జిల్లాల వారీగా పెట్టుకున్నట్లయితే దీనిని అత్యంత త్వరితంగా రోగులకు ప్రమాదం అయినటువంటి వారికి వైద్యశాలకు తీసుకుపోయే దానికి అవకాశాలు ఉన్నటువంటి క్రమంలో ఉద్యోగులు పాల్గొనే విధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా?

శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ 108 మరియు 104 సర్వీసులకి సంబంధించి, ఈ మధ్యకాలంలో అనుకున్న స్థాయిలో జరుగుతున్నట్లుగా అనిపించడం లేదు. దానికి గల కారణాలు ఏమిటో గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు తెలియజేయాలి. మరీ ముఖ్యంగా చూసినట్లయితే 108 సర్వీసు అనేటటువంటిది నిజంగా ఎంత గొప్ప సేవలు అందిస్తోందో ఈ మధ్యకాలం వరకు కూడా, ఇప్పటికీ అందించవచ్చి కానీ, కాస్త కుంటుపడినట్లు కనిపిస్తోంది. మరీ చిన్న, పెద్ద తేడా లేకుండా అత్యవసర పరిష్కారుల్లో ఒకసారి ఆ సంబర్ నోక్కిన ఖచ్చితంగా 20 నిమిషాలలో అక్కడ వాలి, అక్కడ ఉన్నటువంటి క్షతగాత్రులను తీసుకుపెట్టి, వైద్యశాలలో చేర్చించేటటువంటి పరిష్కారి చాలా గొప్ప విషపూత్రకమైనటువంటిది. మన రాష్ట్రంలో

ప్రారంభించిన తరువాత యావత్తు భారతదేశంలో మిగిలిన రాష్ట్రాలలో కూడా ఈ సర్వీసును అమలుపరచడం జరిగింది. ఆ సర్వీసును ప్రారంభించడం తోలిసారిగా మన రాష్ట్రమేనని గర్వాగా చెబుతున్నాను. దీనికి సంబంధించి రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క వాటా 95 శాతం, మిగిలిన 5 శాతం మిగతావారు. అది ఎవరైనా కావచ్చు. 95శాతం నిధులను రాష్ట్రప్రభుత్వం భరించినతరువాత 5 శాతం ప్రయివేటు వారు చేసినప్పటికూడా ఏ విధమైనటువంటి సరియైనటువంటి రీతిలో ఇది జరగకపోవడం అత్యంత శోచనీయం. దీని మీద ఖచ్చితంగా రాష్ట్రప్రభుత్వంలోని ఆరోగ్యశాఖ తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. దానిని సక్రమంగా జరిపించేలా మరలా పట్టాలమీదకుతీసుకురావాలని చెప్పి ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

డా . కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, 104 అనేది రెండు సర్వీసులు, ఒకటి కాల్ సెంటర్ అది ఇప్పుడు ఆరోగ్యశ్రీ నిర్వహిస్తున్నది. పూర్వము ఆయన చూసే వారు. దానికి రోజు పదివేల నుండి పన్నెండువేల కాల్స్ వస్తాయి. అది ఏ వైద్యశాలకి వెళ్లాలి, రక్తం గురించి అలాగే మందుల గురించి విచారణ చేస్తూ ఉంటారు. రెండవది ఫిక్స్డ్ డే సర్వీసు. ఒక పి.పాచ్.సి మూడు కిలోమీటర్లు దాటిన గ్రామాలన్నీ, నెలలో ఒకసారి కవర్ చేయాలి. రెండవ దాంటోబక ట్రైవర్, టెక్నిపియన్, అటెండర్, 7 రకాల పరీక్షలు చేస్తారు అక్కడ. 42 రకాల మందులు ఉంటాయి. ఈ సర్వీసు ప్రతిరోజు ఫిక్స్డ్ సర్వీస్. ఇకపోతే, 108 సర్వీసు గురించి ఇప్పుడు వంద శాతం నిధులను ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. కాకపోతే, 2011వ సంవత్సరంలో వాళ్లతో ఒక ఒప్పదం 2016వ సంవత్సరం వరకు చేసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆ సర్వీసు క్రింద 436 వాహనాలు పని చేస్తున్నాయి. దాంటో కొన్ని కొన్ని లోపాలు మా దగ్గర కూడా వచ్చాయి. అని సవరించడానికి మావంతు ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు : ఈ మధ్య కాలంలో పత్రికలలో ఈ 108 సర్వీసుకి వేరే నంబరు ఇవ్వాలని అక్కడక్కడ చూశాము, 999 అని 555 గా మార్చే అలోచన ఏమైనా ఉంది అంటారా?

శ్రీ జాపూడి ప్రభాకర రావు (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, ఈ 104 సర్వీసు బేసికల్లి ప్రిసిపిస్ గురించి వివరిస్తుంది. గ్రామాలలో most of the people are illiterates and not that much educated people. వారికి ఏదైనా కడువునొప్పి వస్తే ఏమందు వాడాలో చూసుకోవాలి. మొత్తం ఏడు పరీక్షలు జరుగుతాయని మంత్రిగారు చెప్పారు కానీ అని జరుగుతున్నట్లుగా కనిపించడం లేదు. Practically what is happening just you can check. రెండవది 108 సర్వీసు, Gradually 108 service is losing its importance. నిజంగా ఆ విధంగా జరుగుతుందా? మంత్రిగారు ఇది నా అభిప్రాయమే కాదు, మొత్తం రాష్ట్రం లోని అందరి అభిప్రాయం ఏమిటంటే ఈ 108 సర్వీసు అనేది ఎక్కడున్నా పోన్ చేసిన ఇరవై నిమిషాలలో వస్తుంది. ఈ ఫీలింగ్ మాత్రం పోవడానికి నీలులేదు సార్. ఎందుకంటే ఈ రోజుకీ ప్రమాదాలు పెరుగుతున్నాయి కానీ తగ్గడం లేదు. ద్విచక్రవాహనాలు కానీ, లేకపోతే డ్రైవర్స్కి సినిక్ సెన్స్ తగ్గడం వల్ల ప్రమాదాలు పెరుగుతున్నాయి. కాబట్టి ఆ ఫీలింగ్ పోకుండా ఉండడానికి మీరు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారో అంటే దీనిని సామాన్య ప్రజలకు ఎలా తీసుకుపోతారో, లేకపోతే ప్రత్యక్షంగా జరిగినప్పుడు తీసుకునేటటువంటి చర్యలు ఏమిటి? ప్రత్యేకంగా చూడమని మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డా. ఎమ్. గేయానంద్ (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం, కడవ, అనంతపురం మరియు కర్నూలు): అధ్యక్షా, మీద్యారా నేను మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే 104 సర్వీస్ చాలా ఉన్నతమైన సర్వీసు. పి.పెచ్.సిల చుట్టూ 3,4 కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉన్న గ్రామాలు మిహా ఏగిలిన ఆన్ని గ్రామాలకు వైద్య సర్వీసులు అందించడానికి ఈ సర్వీసును పెట్టారు. అంటే ఎంతో కీలకం. కానీ మూడు ప్రశ్నలు అడగదలచాను.

మొదటిది 104 సర్వీసులో ఇంతకు ముందు ఎన్ని మందులు ఇచ్చేవారు? ప్రస్తుతం ఎన్ని మందులు ఇస్తున్నారు? మందుల కొరత ఉండాలేదా? లేదు అంటే ఒకసారి అనంతపురానికి రమ్మనండి, వస్తే ఎంత కొరత ఉన్నది చూస్తారు.

రెండవది, 104 సర్వీసులో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులకు జీతభత్వాలు సక్రమంగా ఇస్తున్నారా? సక్రమంగా ఇవ్వడం లేదు, అనంతపూర్ వస్తే చూడోచ్చు.

మూడవది, వాహనాల నిర్వహణ. అనంతపురంలో వాహనాల నిర్వహణకి సంబంధించి బకాయిలు ఉండడం వల్ల వాటిని రిపేర్ చేయడానికి ఆ ప్రవేటు సంఘలు ముందుకురావడం లేదు. అంటే మెంటెనెన్సుకి సంబంధించిన నిధులేనీ దానికి పెట్టడం లేదు. కాబట్టి వాటిని బలోపేతం చేయడానికి ఏ చర్యలు తీసుకుంటున్నారో మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఎస్. లక్ష్మణరావు (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం, కృష్ణ మరియు గుంటూరు) : అధ్యక్షా, 108 సర్వీసు వాహనాలు పాతబడిపోయాయి. జిల్లాలో చాలా వాహనాలు తిరగడంలేదు. మీ ద్యారా మంత్రిగారిని కోరేది ఎన్ని వాహనాలు పనికిరాకుండా పోయాయి. పనికిరాకుండా పోయిన వాహనాల స్థానంలో 145 కొత్తవి అని చెప్పారు కానీ, పనికిరాకుండా పోయిన వాహనాల సంఖ్య ఎంతో చెప్పలేదు. చాలా మండలాలలో ఆవాహనాలు తిరగడం లేదు. కనుక పాతబడిన వాహనాల స్థానంలో కొత్తవాటిని ప్రవేశపెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

రెండవది 108 వ్యవస్థ బలహినపడింది. కాల్ సెంటర్లు రిసీవ్ చేసుకోవడం గానీ, కాల్ సెంటర్ నుండి ఆ ఏరియాకు సమాచారం అందించడంగాని, ఇదివరకు జరిగినట్లుగా జరగడం లేదు. ఇటీవల మంత్రిగారి నియోజకవర్గంలో నేను అర్థరాత్రి 12 గంటలకు వస్తున్నపుడు ముదినేపల్లి దగ్గర ఒక ప్రమాదం జరిగింది. గంటన్నరవరకు కూడా అక్కడికి 108 వాహనం రాలేదు. దానిని సరిచేయడానికి తగిన చర్యలను తీసుకోవాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: After Question Hour, since the concerned Ministers sought time on Items-1 and 2 listed for Short Discussion, we will take-up Short Discussion on Item No.3 i.e. Labour Policy.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, ప్రతిరోజూ ఈ సర్వీసు ద్యారా 1856 ఎమ్మెస్ కేసులను అటెండ్ అవడం జరుగుతోంది. నెలకు 14,645 గర్భిణీ స్టేలను వైద్యశాలకు తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది, ఈ వాహనాల బెండ్ మార్కెట్టులో 20 నిమిషాలలో వెళ్లవలసింది 17.48 నిమిషాలలో, అలాగే గ్రామాలలో 20 నుండి 25.14 నిమిషాలలో వెళుతోంది, అలాగే

బ్రెబల్ ఏరియాలో 30 నిమిషాలలో వెళ్లాల్సింది 28.0 నిమిషాల్లో వెళుతోంది, ప్రస్తుతం 42 రకాల మందులను ఇస్తున్నారు, ఇంతకుముందు ఎన్నిరకాల మందులు ఇస్తున్నారో నాకు తెలియదు, ఆ నివరాల గురించి తెలుసుకుని చెబుతాను.

శ్రీ డా. ఎమ్. గేయానంద్ : అంతకు ముందు ఎక్కువ ఇచ్చేవారు, సుమారు 70 వరకు ఇచ్చేవారు.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : 17 రూపాయలు విలువచేసేని ఇచ్చేవాళ్లు అన్నారు. అది ఎలాగో తెలుసుకుని సభ్యులకు తెలియజేస్తాము. జీతాలు మే నెల వరకు ఇచ్చాము, మిగతాలి ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావుః సార్ వారికి ప్రతినెలా జీతాలు ఇవ్వరా?

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : మేము జి.వి.కె. సంస్కరు ఇస్తాము.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావుః అధ్యక్షా, వారికి ఇచ్చే జీతాలు రూ. 3000,4000 టంటాయి. నాలుగు నెలలకు ఒకసారి జీతాలు ఇవ్వడం అంటే, what type of services that fellow will render to the Society? ఇక్కడెక్కడో కంట్రోల్ తీసుకురావాలి. అంటే ఇది జరిగిందని కాదుకానీ, ఎలా మనం expect చేస్తాం? ఒక పేదవాడు ఏదో ఒక ఉద్యోగం చేస్తా, అది కాంట్రాక్టో, ఇంకొకటో కావచ్చు. మూడు నెలలు జీతాలు లేకుండా How the people work?

ఉ.10.30

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావుః Sir, not only on humanitarian grounds, it is unfair also. Even laws will not agree for that. ఈ డిపార్ట్మెంట్ ఒక్కటే కాదు. There are so many Departments like this. కొన్ని చేట్లకు వెళ్లినప్పుడు వాళ్లు చెబుతుంటే కదుపు మండిపోతుంది. 8 నెలల నుండి జీతాలు లేవు అని చెప్పారు. 8 నెలల నుండి జీతాలు లేకపోతే ఎందుకు పని చేస్తున్నారని అని అడిగితే ఎప్పుడైనా పర్మినెంట్ చేస్తారనే ఆశతో చేస్తున్నామని వాళ్లు చెప్పడం జరిగింది. ఆ ఆశను పణంగా పెట్టి ఎలా తీసుకుంటాం? ఎవరైనా సరే. ఇది చాలా inhuman attitude. దయచేసి, సభ దీనిని సిరియస్గా తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఇది ఆవేశంతో చెప్పింది కాదు. ఆవేదనతో చెబుతున్నాను.

శ్రీ కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, గత కొంత కాలంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో నెగ్గెన్ చేసిన మాట వాస్తవం. తప్పకుండా అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటాం.

డా. ఎం. గేయానంద్ : అధ్యక్షా, వాహనాల నిర్వహణ గురించి అడిగాను. మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పలేదు. మరమ్మతులు వచ్చినప్పుడు వాళ్లు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, 104 కు సంబంధించిన వాహనాల నిర్వహణకు, పెట్రోలుకు, సిబ్బంది జీతాల కోసం నెలకు రూ.1.04లక్షలు ఇస్తున్నాం. 108 కు రూ.1.20 లక్షలు ఇస్తున్నాం.

డా. ఎం. గేయానంద్ : అధ్యక్షా, వాహనాలకు మరమ్మతులు చేయించవలసి వ్యౌవాళ్లు పెళ్లి బాగుచేయించుకోవాలి. దానికి సంబంధించి ఉన్న బకాయలను ఏ విధంగా తీరుస్తారని అడిగాను.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, తప్పకుండా దాని మీద చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఎస్. లక్ష్మిరావు : అధ్యక్షా, పాడైపోయిన వాహనాలను ఏమి చేస్తున్నారు? గుంటూరు జిల్లాలో పాడైపోయిన వాహనాలు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని రీ ఫ్లైస్ చేయడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? దీని మీద మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, పాడైపోయిన వాహనాలను రిఫ్లైస్ చేయాలి. డాక్టర్లను కూడా రిక్రూట్ చేయాలి కాబట్టి వాటి మీద చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : (మంత్రి గారిని ఉద్దేశించి) పీరియాడికల్గా జిల్లాలలో సమీక్షా సమవేశాలు నిర్వహించి, లెజిస్ట్రిటురల్ కూడా ఆహ్వానిస్తే కొన్ని సమస్యలు అక్కడనే పరిష్కారమవుతాయి కాబట్టి పీరియాడికల్గా రెప్యూ చేయండి.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, అలాగే.

బైరెటీన్ త్రవ్వకం

ప్రశ్న నెం. 7285(87)

శ్రీ బి. చెంగల్ రాయుడు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మహిళాభ్యదయం, శిశు సంక్లేశం, గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) ఎపిఎండిసి మంగంపేట బైరెటీన్ ప్రాజెక్టు నుండి విధి గ్రేడుల బైరెటీన్ ను తవ్వుతున్నందన్న విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) కాంట్రాక్టరు అంగీకరించిన విధంగా బైరెటీన్ పరిమాణాన్ని తవ్వులేదన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?
- ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన మహిళాభ్యదయం, శిశు సంక్లేశం, గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పీతల సుజాత):

అ) అవునండీ.

- ఆ) 5 సంవత్సరాల కాంట్రాక్టు కాలంలో అంగీకరించిన పరిమాణాలను కాంట్రాక్టురు తప్పుకున్నారు. తరువాత, 08-08-2013 తేదీ నుండి మరో రెండు సంవత్సరాలకు కాంట్రాక్టును పొడిగించడమయింది. ఈ కాలంలో సదరు కాంట్రాక్టురు ప్రదర్శన ఆశించిన మేరకు లేదు.
- ఇ) పొడిగింపు కాలంలో కాంట్రాక్టురు ప్రదర్శనము 19-04-2014 తేదీన జరిగిన 372వ డ్రైరెక్టరు మండలి సమావేశ సమక్షంలో ఉంచడమయింది. ఒప్పందం ప్రకారం శిక్షాత్మక నిబంధనలను నివారించడానికి ఆయన నిర్వహణను మెరుగు పరచుకునేందుకు, కాంట్రాక్టురుకు ఒక అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది. దరిమిలా కార్పొరేవన్ 08-08-2013 నుండి 31-03-2014 వరకు గల కాలానికి కాంట్రాక్టురు నుండి రూ.71,61,900/-ల జరిమానా బకాయిని రాబట్టడమయింది.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు స్వర్గియ కాసు బ్రహ్మనందరెడ్డి గారిని గుర్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరముంది. ఎందుకంటే.. ఆయన రెడ్డి కాంగ్రెస్ కు జాతీయ అధ్యక్షుడిగా ఉంటూ పార్టీ మారాలని నిర్ణయించుకొని ఏ పార్టీలోకి వెళ్లాలని ఆలోచిస్తూ జనతా పార్టీలో చేరితే చంద్రశేఖర్ ను, ముర్ర్చీలాంటి వారిని చాలామందిని కలవాల్సివస్తుంది....

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : చంగల్ రాయుడు గారూ.. ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి సఫలమెంటరీని అడగుకుండా ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నారు?

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం నేను చెప్పేది నింటే మీకే అర్థమవుతుంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : అర్థం కావలసింది నాకు కాదు. మంత్రి గారికి అర్థం కావాలి. మీరు ఏమి చెబుతున్నారో నాకు అర్థమైంది.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, పైనల్గా ఆయన మీడియాకు స్టోర్మెంట్ ఇచ్చారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : నాకు బాగా అర్థమైంది. ఎందుకంటే.. నేను అప్పుడు ఉన్నాను.

SRI B. CHENGALRAYUDU: It is very easy to win the heart of the woman rather than a man. That is why I am joining in Congress అని అన్నారు. ఇక్కడ నేను, it is very easy to win the heart of the Woman Minister అని...

MR. CHAIRMAN: They are always kind and affectionate towards human beings.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, అదే విధంగా ఇక్కడ నేను వర్తిస్తుందని అనుకున్నాను. మొత్తం మీద కాంట్రాక్టురును భుజం మీద పెట్టుకొని మోస్తున్నారు. మంత్రి గారు ఇచ్చిన సమాధానంలో భేక్ష ఇవ్వలేదు. మొదటి, రెండు, మూడు సంవత్సరంలో వాళ్ల బాగానే చేశారు.

నాలుగు, ఐదు సంవత్సరాల దగ్గరకు వచ్చేనరికి యావరేజ్గా 89 శాతం ఓర్ను బయటకు తీశారు. ఈ విధంగా నాలుగు, ఐదు సంవత్సరాలలో తక్కువ తీసుకున్నటువంటి వాళ్లకు జరిమానా విధించి వారిని పొడిగించారు. పొడిగించడమనేది ప్రభుత్వ ఇష్టం. దీని వల్ల వచ్చిన కష్టాల గురించి మాత్రమే నేను చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, కడప జిల్లాలో దాదాపు 172 **pulverise** మిల్లులున్నాయి. ఒక్కొక్క పల్వరైజ్ మిల్లులో కనిష్ఠంగా 100 మంది నుండి గరిష్ఠంగా 150 మంది వరకు పని చేస్తున్నారు. దాదాపు 11 నెలల నుండి ఏ గ్రేడు, చి గ్రేడులకు సంబంధించి రూ.169 కోట్లు వాళ్లు బైరెటీస్కు చెల్లించి ఉన్నారు. ఈ ఓర్డర్ లోపల నుండి బయటకు రాశందున మెటీరియల్సు సరఫరా చేయకపోవడంతో అక్కడున్న పల్వరైజెంగ్ మిల్లులన్నీ మూత పడ్డాయి. దానితో అనంతపురం, హిందూపురం, మహాబూబ్ నగర్, పశ్చిమ బెంగాల్, ఒరిస్సా నుండి వచ్చిన కార్బికులు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారితోపాటు పల్వరైజర్స్ ఎంత దెబ్బ తింటున్నారంటే.. కరెంట్ ఛార్లీల రూపంలో నెలకు రూ.2.00 లక్షలు, లేబర్ నిర్వహణకు రూ.1.00లక్ష, అక్కడుండే సిబ్బంది కోసం రూ.1.00లక్ష చెల్లించవలసి వస్తుంది. సర్, ఒక కాంట్రాక్టర్ యొక్క లోపం వల్ల కార్బికులకు, పల్వరైజర్స్కు వచ్చే నష్టం ఒక ప్రక్కన ఉంటే, కార్బోరైఫ్వెన్కు దాదాపు రూ.500కోట్లు నష్టం వచ్చింది. కాంట్రాక్టర్కు మాత్రం నష్టం రాలేదు. వాళ్ల రాయి మైనింగ్లోనే ఉంది. దానిని తీసి అమ్ముకోలేకపోయారు. అంతే. ప్రభుత్వానికి మాత్రం నష్టం వచ్చింది. 5 శాతం వ్యాట్, 5.5 శాతం పెస్పు రావలసి వస్తే ఒక్క రూపాయి కూడా రాకుండా పోయింది. ప్రభుత్వానికి రాకపోయినా పరవాలేదు. పల్వరైజర్స్ బైరెటీస్ కోసం ఇంటప్పకు తీసుకువచ్చి 11 నెలల క్రితం చెల్లించినా ఇప్పుడు పెంచిన ధరలకు రాయి ఇస్తామని చెబుతున్నారు. మెటీరియల్సు సరఫరా చేస్తామని, క్వాంటిటీకి సంబంధించి పల్వరైజింగ్ మిల్లుల యజమానులతో ఒప్పందం చేసుకొని రూ.64వేల లక్షలు డిపాజిట్లు పెట్టుకున్నారు. బ్యాంకు గ్యారెంటీలు తీసుకున్నారు. డబ్బులు కట్టించుకొన్నారు. ల్యాప్టిస్టును ప్రభుత్వం దగ్గర పెట్టుకొని పల్వరైజర్స్ మీద పెనాల్టీలను విధిస్తే ఎలా? 11 నెలల క్రితం ఏ రేటుకైతే మెటీరియల్సు సరఫరా చేస్తామని డబ్బులు తీసుకున్నారో ఆ రేటుకు పల్వరైజర్స్కు మెటీరియల్సు సరఫరా చేయమని మీ ద్వారా మంఱి గారిని అడుగుతున్నాను. ఆ విధంగా సంబంధిత కాంట్రాక్టరుకు గౌరవ మంఱి గారు సూచన చేస్తే ఆనందపడతాము. 20 వేల మంది కార్బికులు రోడ్డున పడ్డారు. దీనికి లింక్ బిన్స్‌జిస్టి. ఈ మెటీరియల్సు బిన్స్‌జిస్టికి ఇస్తే, బిన్స్‌జిస్టి నుండి ఆయిల్ వస్తుంది. మెటీరియల్ రాశందున రెండు సార్లు టండర్లను పోస్ట్‌పోస్ట్ చేసుకున్నారు. **Excavation of oil** కు మేజర్ మెటీరియల్ బైరెటీస్. నీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని డబ్బు చెల్లించినటువంటి వారందరికి పాత రేట్లకే మెటీరియల్ ఇస్తామనే విధంగా శుభమైన పలుకులు పలుకుతారనే ఉచ్చేశ్యంతో ప్రభుత్వానికి ముందుగానే నమస్కార బాణాలు వదిలాను.

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, మంగంపేట మైన్స్‌లో విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉంది. చెంగల్రాయమడు గారు చెప్పినట్లు అక్కడ వేల సంఖ్యలో పల్వరైజింగ్ మిల్లులున్నాయి. వాళ్లు మాకు మెటీరియల్ కావాలి. మెటీరియల్ ఇస్తే మేము గైండింగ్ చేసుకుంటామని అంటున్నారు.

అధ్యక్షా, ముందుగానే కడప జిల్లా ఉపాధి తక్కువగా ఉన్న జిల్లా. త్రవ్యిన మెటీరియల్ మొత్తాన్ని పల్వరైజింగ్ మిల్లులకు ఇవ్వకుండా దానిలో సగాన్ని అంటే 50 శాతం మెటీరియల్సు

ఎగుమతిదార్లకు ఇవ్వాలని జీ.ఓ ఎందుకు జారీ చేశారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇక్కడ స్థానికంగా ఇండప్రైవీ అభివృద్ధి చేసుకునేందుకు అవకాశం ఉంది. అక్కడ కొన్ని వేల పల్వరైజెంగ్ మిల్లులను పెట్టారు. వాళ్లకు ఒక ప్రక్కన ఉపాధి లేదు. మరొక ప్రక్క సగం మెటీరియల్సు ఎగుమతి దార్లకు ఇవ్వాలనే నిబంధనతో సగం ఎగుమతి దార్లకు ఇస్తున్నారు. తరువాత, ఇంకోక దారుణమైన విషయం ఏమిటంటే.. 10, 11 నెలలుగా డబ్బులు తీసుకున్నా వారికి మెటీరియల్ ఇవ్వకపోవడం ఏమిటి? తరువాత, వచ్చే నెలకు కూడా ఇప్పుడే డబ్బులు చెల్లించకపోతే మీకు మెటీరియల్సు ఇచ్చేది లేదని చేప్పే పరిస్థితి కూడా ఉంది. కాబట్టి దీనినంతా ప్రీమ్స్లైన్ చేయాల్సిన అవసరముంది. రెండవది, ఎగుమతిదార్లకు ఎందుకు ఇవ్వాలి. ఎగుమతి దార్లకు ఇవ్వకుండా స్థానికంగా ఉండే వారికి ఉపాధిని కల్పించేందుకు పల్వరైజర్సుకే పాధాన్యం ఇవ్వాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఉ.10.40

శ్రీమతి పీతల సుజాత : అధ్యక్షా, రెండు నెలలుగా ప్రాడక్షన్ మెరుగైంది. త్రవ్యిన మెటీరియల్సు డంపే చేయడానికి అక్కడ నిపసించే స్థానికులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. వాళ్లు సహకరించకపోయేటప్పటికి కొంత ప్రాడక్షన్ తగ్గింది. రెండవది, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ప్రభుత్వానికి కొంత నష్టం జరిగిన మాట వాస్తవం. అయితే, వాళ్లు చెల్లించిందంతా గత ప్రభుత్వంలో జరిగింది కాబట్టి ఆ విపరాలు ఇస్తే ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా తగిన చర్యలు తీసుకొని వారికి న్యాయం చేయడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వంలో రాయి తీయని దానికి మొన్న ఈ ప్రభుత్వం పెనాల్టీని కట్టించుకొని పొడిగించారు. గత ప్రభుత్వం తప్పు చేసి ఉంటే ఇప్పుడు మీ చేతిలో డబ్బులున్నాయి. కార్బోరైఫ్స్ కు 11 నెలలుగా పల్వరైజర్సు డబ్బులు చెల్లించి ఉన్నారు. ఏ ధరకైతే సరఫరాచేస్తామని 11 నెలల క్రితం డబ్బును కట్టించుకున్నారో అదే ధరకు మినరల్సు ఇస్తామనే ఒక మాటను చెప్పమని మంత్రి గారితో చెప్పండి. వారు ఇచ్చే హామీని సభ దృష్టికి తీసుకురమ్మని చెప్పండి

శ్రీమతి పీతల సుజాత : అధ్యక్షా, జీ.ఎం.26 ప్రకారం త్రవ్యిన మెటీరియల్సులో 60 శాతం ఎగుమతిదార్లకు ఇవ్వాలని, 40 శాతం స్థానికంగా ఉన్న మిల్లులకు ఇవ్వాలని ఉంది. సేల్ పీరియడ్ వచ్చేసరికి 7.8.2014 నాటికి అయిపోయింది కాబట్టి ఇప్పుడు మరల టెండర్లను పిలవాలి. బ్యాక్లాగ్ ఏమైతే ఉన్నాయో వాటిని పరిశీలించి వాటి మీద ప్రభుత్వ పరంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతూ, గడచిన ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జీ.ఎం.26 ప్రకారం 60 శాతం ఎగుమతి దార్లకు, 40 శాతం స్థానికంగా ఉండే పల్వరైజర్సుకు ఇవ్వాలని ఉందని అన్నారు. అక్కడ 1400లకు పైగా పల్వరైజ్ యూనిట్లు ఉన్నాయి. మెటీరియల్ లేక అని మూత పడడంతో ఉపాధి లేక దానిమీద ఆధారపడిన వాళ్లంతా ఖాళీగా ఉన్నారు. ఎందుకు మనం ఎగుమతిదార్లకు ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి ఉంది? దీనిని రెప్యూ చేసుకొని రూల్సు రిలాఫ్ చేసుకొని స్థానికంగా ఉండే పల్వరైజర్సుకు మొత్తం మెటీరియల్సు

ఇవ్వండి. స్థానికంగా ఉండే పల్సరైజర్స్కు ప్రాధాన్యత ఇస్తే కడప జిల్లా బాగుపడుతుంది. అక్కడ ఉండే ప్రజలకు ఉపాధి దొరుకుతుంది. ప్రభుత్వానికి రెవెన్యూ వస్తుంది. ఈ జీ.బిము అడ్డం పెట్టుకొని ఎగుమతిదార్లు దోషించి చేస్తున్నారు. పల్సరైజింగ్ చేసిన మెటీరియల్సు మన దేశం ఎక్కడా వాడరు కాబట్టి ఎలాగైనా దానిని ఎగుమతి చేయవలసిందే. దానిని ఎగుమతి చేసుకోవడానికి ఎగుమతిదార్లకు అనుమతి ఇవ్వండి.

శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు : అధ్యక్షా, కోసం 50 : 50 అయినా చేయమనండి.

డా. ఎం. గేయానంద్ : అధ్యక్షా...

మిస్టర్ చైర్మన్ : ఇంకా ఎన్నిసార్లు అడుగుతారు. ఇంకా మూడు ప్రశ్నలున్నాయి.
Changal Rayudu Garu you send a Question and the Minister concerned will furnish reply.

SRI B. CHENGAL RAYUDU : What does it mean Sir? What a Member can expect from the Hon'ble Minister or from the Government? That is the Question before you Sir. I am expecting proper answer from the Government.

(ఆ సమయంలో బి. చంగల్ రాయుడు తన సీటు వద్ద నుంచి లేచి వచ్చి వెల్ వద్ద కూర్చున్నారు.)

(వెల్ వద్ద నుండి బి. చంగల్ రాయుడు -- "ఇది తేలే దాకా నేను ఇక్కడనే కూర్చుంటాను. అక్కడ 20 వేల మంది కార్బూకులకు కూడు లేదు. Proper direction ఇవ్వకుండా మీరు ఏమి చేస్తారు. 20 వేల మంది కార్బూకులు రోడ్సు మీద పడి ఉన్నారు. వారికి న్యాయం చేయాలి. ఈ మాదిరి సమాధానం వేస్తే ఇక నేను ఈ హాస్టల్ రాను.")

MR. CHAIRMAN : Chengal Rayudu Garu, please, go to your seat.

Sri R. PADMARAJU : Sir, Hon'ble Minister should give proper answer to the Question.

శ్రీ కంతేటి సత్యనారాయణ రాజు (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, ఈ విషయం కడప వాళ్ళకు very much concerned కాబట్టి మంత్రి గారిని detailedగా ప్రాపర్ సమాధానం చెప్పమనండి.

(ఆ సందర్భంలో బి. చంగల్ రాయుడు తమ స్థానానికి వెళ్లి కూర్చున్నారు.)

శ్రీమతి పీతల సుజాత : అధ్యక్షా, 60 శాతం ఎగుమతిదార్లకు ఇప్పవలసి ఉన్న గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా 50 శాతం మాత్రమే ఎగుమతిదార్లకు ఇస్తున్నారు. 50 శాతం స్థానికంగా ఉండే పల్సరైజ్ మిల్లులకు ఇప్పడం జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దానిని తప్పకుండా పరిశీలించి తగిన విధంగా వారికి న్యాయం చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, పాత ధరకే మెటీరియల్స్ ను సరఫరా చేయడం జరుగుతుందని మంత్రి గారిని చెప్పమనండి. 11 నెలల క్రితం కార్బోరేషన్ వాళ్లు రూ.170కోట్లు కట్టించుకున్నారు. అదే ధరకు మెటీరియల్స్ ను ఇస్తామని మంత్రి గారిని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : చంగల్ రాయుడు గారూ.. పరిశీలించి తప్పకుండా న్యాయం చేస్తామని మంత్రి గారు చెప్పారు కదా. What do you mean by justice?

శ్రీమతి పీతల సుజాత : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అన్ని వివరాలను తీసుకొని వస్తే మేము కూర్చుని మాటల్లాడి వాటన్నింటిని సరి చేస్తాము.

MR. CHAIRMAN : Changal Rayudu Garu, please try to understand. పరిశీలించి న్యాయం చేస్తామని చెబుతున్నారు.

డా. బచల పుల్లయ్య (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, కడప, అనంతపురం మరియు కర్నూలు) : డబ్బు తీసుకొని మెటీరియల్ ఇవ్వకపోవడమనేది అన్యాయమని గౌరవ సభ్యులు చంగల్ రాయుడు గారు అడుగుతున్నారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : పుల్లయ్య గారు కూర్చోండి. చంగల్ రాయుడు గారూ.. పరిశీలించి న్యాయం చేస్తామని చెప్పారు. అంతకన్నా ఇంక ఏమి చెబుతారు. I can understand your anxiety towards the welfare of the Labour. The Minister has invited you for the meeting and assured that in the meting it will be discussed and try to resolve the Labour problems. What more do you want?

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షా, జిల్లా లెజిస్ట్రేటర్లతో ఒక రెవ్యూ మీటింగ్‌ను పెట్టమని చెప్పారు. జిల్లాలలో రెవ్యూ మీటింగులు సకాలంలో జరగనందునందువల్లనే అన్ని సమస్యలు సభ దృష్టికి వస్తున్నాయి. దీని మీద మీరు ఒక డైరెక్ట్ ఇవ్వండి.

MR. CHAIRMAN : Every day I am telling the same thing.

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షా, జిల్లాలలో జరిగే సమావేశాలలో రెయిజ్ చేయమని మీరు మాతో చెబుతున్నారు కానీ, అసలు అక్కడ సమావేశాలే జరగడం లేదు.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావు : అధ్యక్షా, మీరు చెప్పినట్లుగా ప్రతి విషయం మరియు ముఖ్యమే. ప్రతి విషయం గురించి మనం ఇక్కడ చర్చించాలి. ఇక్కడ ముఖ్యమైన మరో అంశం ఏమిటంటే.. మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్బోరేషన్ ద్వారా చేస్తున్న మైనింగ్ యాక్టివిటీ ఇది. ఎండీసీ కూడా ప్రభుత్వంలో ఒక భాగమే. మనం కావాలని ఆవేశపడిపోయి ఇప్పుడే పలానా సమాధానం చెప్పాలని కోరుకుంటే కోరుకోవచ్చు కానీ, దానికి ప్రభుత్వం వెంటనే yield అయిపోయి మేము చేస్తామని అంటే... apart from this, there are so many burning issues in the State. I will tell you. మైనింగ్ ఒక్కటే కాదు. కడుపు పట్టుకొని కూలీలుగా వెళుతున్న వారు చాలామంది రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. ఇది ఒక్క మైనింగ్ యాక్టివిటీకి సంబంధించింది కాదు. Government is there. సతీష్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు.. మధ్యలో బోకర్లు, మీడియేటర్లు ఉండవచ్చు. చాలామంది మిల్లర్లు అక్కడ ఉన్నారు.

ఇది ఒక్కటే ఇష్టా కాదు కదా మనకు. మనం వాళ్ల తరఫున వకాల్తా పుచ్చుకొని గందరగోళం చేయడానికి కాదు ఈ హాస్ ఉన్నది. There must be some rationality. దయచేసి ఆ యాంగిల్లో మీరు చూడండి. దీనిని బ్ల్యాక్మేయల్ యాంగిల్లో చూస్తే it is highly difficult Sir.

MR. CHAIRMAN : Everybody is giving opinion on this, but there is no time.

డా. ఎం. గేయానంద : అధ్యక్షా, ప్రపంచంలో ఉన్న బైరెటీస్‌లో దాదాపు 80 శాతం కడవ జిల్లాలో ఉంది. దేశంలో ఉన్న బైరెటీస్‌లో 95 శాతం కడవలో ఉంది. ఇది కడవ జిల్లాలో ఎమాపసల్ ఇష్టా. కాబట్టి బైరెటీస్‌ను ఎఫ్టీవీగా ఉపయోగించుకునే దానికి ఒక ప్రత్యేకమైన విధానాన్ని దేనిసైనా మంత్రి గారు తీసుకువస్తారా? ఉదాహరణకు మరో 20 రకాల పరిశ్రమలు బైరెటీస్ ఆధారంగా కడవలో పెట్టవచ్చని ఒక సైషిఫిక్ రిపోర్ట్ ఉంది. కడవ జిల్లాలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి కోసం బైరెటీస్‌ను ఏ విధంగా ఉపయోగిస్తారనే దాని మీద మంత్రి గారు ఏమైనా విధానాన్ని గురించి చెప్పగలరా అని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పీతల సుజాత : అధ్యక్షా, డంపింగ్ సమయ వల్ల ప్రాడక్షన్ సరిగా చేయకపోవడంతో సాధికంగా పల్సరేజింగ్ మిల్లులకు ఇవ్వలేకపోతున్నాం. గౌరవ సభ్యుల బాధను అర్థం చేసుకున్నాం. త్వరలోనే పరిశీలించి వారికి తగిన న్యాయం చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

డా. ఎం. గేయానంద : అధ్యక్షా, వాటి వినియోగం ప్రజలకు ఉపయోగపడాలి కాబట్టి దాని గురించి కూడా చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పీతల సుజాత : అధ్యక్షా, ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా బైరెటీస్ వినియోగం గురించి అందరితో కూర్చుని మాట్లాడి అందరికీ అందుబాటులోకి వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాం.

MR. CHAIRMAN : Question No. 7555 (88) is postponed at the request of the Member.

అంగన్వాడీ నిధుల దుర్యానియోగం

ప్రశ్న నెం.7525(89)

డా. బచ్చల పుల్లయ్య, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మహిళాభ్యదయం, శిశు సంక్లేశు శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) రాష్ట్రంలోని అంగన్వాడీ కేంద్రాలలో పెద్ద మొత్తంలో నిధులు దుర్యానియోగం జరిగిన విషయం నిజమేనా?
- ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి;

గౌరవనీయులైన మహిళాసాధికారత, శిశు సంక్షేపం, వికలాంగులు మరియు నయోవృద్ధుల సంక్షేప శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పీతల సుజాత):

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా. బచల పుల్లయ్య : అధ్యక్షా, అంగన్ వాడీ కేంద్రాలలో పెద్ద ఎత్తున నిధులు దుర్యానియోగం అపుతున్నాయా అని అడిగితే గౌరవ మంత్రి గారు లేదండీ అని సింపుల్గా జవాబు ఇచ్చారు. ఇక్కడ మనం గమనించినట్లయితే, ఈ మధ్య కాలంలో అంగన్వాడీ కేంద్రాలలో పెద్ద ఎత్తున అక్రమాలు జరిగాయి, నిధులు దుర్యానియోగం జరిగిందనే వార్త ప్రతికలలో వచ్చింది. పేపర్లలో వచ్చింది వాస్తవమా? కాదా అని దాని గురించి చేపేదాని కన్నా దుర్యానియోగం జరిగిందని పేపర్లలో వచ్చింది కాబట్టి దీని మీద విచారణ కమిటీని వేనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉండా అని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా, అంగన్ వాడీ వ్యవస్థలో కాంట్రాక్టింగ్ వ్యవస్థ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. అంగన్వాడీ కేంద్రాలకు ఏ మెటీరియల్ కావలసి వచ్చినా కంట్రాక్టర్ల ద్వారానే లభ్యదారులు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. దీని వల్ల కూడా పెద్ద ఎత్తున మోసాలు జరుగుతున్న మాట వాస్తవమేనా అని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

ఉ.10.50

అధ్యక్షా, అంగన్వాడీ కేంద్రాలలో పెద్ద మొత్తంలో నిధులు దుర్యానియోగం అపుతున్నాయా అన్న అంశం మీద గౌరవ మంత్రి గారు సింపుల్గా “లేదు” అని సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. ఈ మధ్యకాలంలో అంగన్వాడీ వ్యవస్థలో పెద్దఎత్తున నిధుల దుర్యానియోగం జరిగిందనే విషయం వార్తాపత్రికల్లో వచ్చింది. ఆ నిధుల దుర్యానియోగం గురించి వార్తాపత్రికలలో వచ్చింది కాబట్టి, దానిపై ఒక విచారణ కమిటీని వేద్దామనే అభిప్రాయానికి ప్రభుత్వం వారు రావలసి ఉంది. అటువంటి విచారణ కమిటీని నియమించే ఆలోచన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా? అని నేను తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

అదేవిధంగా, అంగన్వాడీ కేంద్రాల నిర్వహణలో కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఏదైనా ఫుడ్ మెటీరియల్ అంగన్వాడీ కేంద్రాలకు చేరాలంటే కాంట్రాక్టర్ల ద్వారానే వెళ్లవలసి ఉంది. ఈ క్రమంలో కాంట్రాక్టర్ ద్వారా పెద్దఎత్తున మోసం జరగడం వాస్తవమా, కాదా? అన్నది తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. కాంట్రాక్టర్ వ్యవస్థలో ఇంత దుర్యానియోగం అపుతుంటే, క్లైటస్టాయిల్ పనిచేసే ఆయాలకు, అంగన్వాడీ టీచర్లకు ఇచ్చే జీతం మాత్రం చాలా తక్కువగా ఉంది. కాబట్టి, వారి జీత భత్యాలను పెంచే ఆలోచన ఏదైనా ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా అని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: అధ్యక్షా, పర్మిక్యులర్గా ఏ ప్రాంతంలో నిధుల దుర్యానియోగం జరిగిందో గౌరవ సభ్యులు వివరాలతో నహా ఇచ్చినట్లయితే, ప్రభుత్వం వైపు నుంచి తప్పకుండా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాము. కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థ వల్ల అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు కేటాయించిన

నిధులు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయని గౌరవ సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. ఇదే విషయంపై నిన్న కూడా నేను అధికారులతో మాటల్లడడం జరిగింది, విచారణను కూడా చేపట్టడం జరిగింది. ఎక్కడా కూడా అవినీతికి తావులేకుండా చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా మా శాఖను ఇప్పటికే ఆదేశించడం జరిగింది. కాబట్టి, రెప్యూ చేసి ఎటువంటి అవకతవకలు లేకుండా క్రింది స్థాయి వరకూ ప్రభుత్వమిచ్చే అన్ని సేవలూ అంగ్నవాడీ కేంద్రాలకు వచ్చే మహిళలకు, తల్లులకు, పిల్లలకు చేరాలని అధికారలందర్నీ మేము ఆదేశించడం జరిగింది. ఏవైనా పర్షిక్యులర్ అంశాల గురించి గౌరవ సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువచ్చినట్లయితే, మేము తప్పకుండా వారిపై చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు ఈ జీతాల విషయం కూడా అడిగారు.

అంగ్నవాడీ పొల్పర్లు, టీచర్లు చాలా కష్టపడి పనిచేస్తున్నారు, వారికి తప్పకుండా మేలు చేయాలి కాబట్టి వారు అడుగుతున్న జీతాలను త్వరలోనే పరిశీలించి, ప్రభుత్వం తగిన న్యాయం చేయడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మెట్టు గోవిందరెడ్డి (స్థానిక సంస్థలు, అనంతపురం): అధ్యక్షా, మన అంగ్నవాడీ సెంటర్లలో ఎలాంటి అవకతవకలు జరగడం లేదన్నారు. దీంట్లో 60 శాతం మిస్ట్యూజీస్ అవుతోంది. ఈ కేంద్రాల్లో ఇచ్చే పిండిని పశువులకు దాణగా ఉపయోగిస్తున్నారు. మా అనంతపురం జిల్లాలో కనేకల్లో ఈ మధ్య రెండు కేసులు నమోదు చేయడం జరిగింది. చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. అదేమంటే అంగ్నవాడీ టీచర్లకు శాలర్స్ తక్కువని చెబుతున్నారు. కాబట్టి, జీతాలు పెంచి, ప్రభుత్వమిచ్చే నిధులు పిల్లలకు చేరేందుకు గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇక్కడ జరిగేది వాస్తవం. ఇందులో ఏం అనుమానం లేదు. అక్కడ సిడిపిబ్లుంటారు. వాళ్ళకు ప్రభుత్వ వాహనం ఇచ్చినా, వారు నెలకు విజిట చేసేది 25 సెంటర్లు మాత్రమే. మేం కూడా పిలిచి చెప్పాము. ‘ఏమ్మా, ఇది మేబర్ ఇప్పుడ్ కదా. రోజుకి 8 సెంటర్లు విజిట చేయండి. నెలకు ఒక రోజు ఆఫీసులో కూర్చోండి, మిగతా రోజుల్లో అంగ్నవాడీ సెంటర్లను విజిట చేయండి’ అని ఆదేశించాము. కానీ, ఎవ్వరూ విజిట చేయడం లేదు. ప్రభుత్వమిచ్చే అన్ని నిధులూ దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. కాబట్టి, దీని మీద ప్రత్యేకంగా మీరు శ్రద్ధ వహించాలి. అంగ్నవాడీ కేంద్రాలకు వచ్చే తల్లులు మరియు పిల్లలు ఆరోగ్యంగా ఉండాలి. దీనిపై ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించి, తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పమడి శమంతకమణి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, అంగ్నవాడీ కేంద్రాలలో పిల్లలకు పోషికాహారం కోసం పిండిని ఇక్కడ నుంచి పంపిస్తారు. స్వర్ణ రీలిలో పిల్లలకు కలిపి మూడు గంటలకో, నాలుగు గంటలకో ఆ ఆహారాన్ని స్వీకరిస్తున్న మాదిరిగా ఇస్తారు. అటువంటి పోషికాహారాన్ని జిల్లాల్లో ఉన్నవారు సక్రమంగా వినియోగించకుండా స్థానికంగా ఉన్న భూస్వాములో, లేక పెద్దవారో పీరిని బెదిరించగానే ఆ పిండి వారి ఇంటికి వెళ్తుంది గానీ, పిల్లలకు మాత్రం చేరడం లేదు. వాళ్ళ ఆ పిండిని గేదెలకు, ఆపులకు వేయడం వల్ల అని బాగా తిని, మంచిగా పాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అంగ్నవాడీ కేంద్రాల్లో ఉన్న పిల్లలకు మాత్రం పోషికాహారం దొరకడం లేదు. దాన్నిపై మంత్రిగారు తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

రెండవదేమంటే - వృద్ధాప్యపు పెస్సన్లు ఇవ్వడం మరియు జనాభా లెక్కల సీకరణ వంటి రెండు పనులను అంగ్నవాడీ టీచర్లకు అదనంగా అప్పగించడం జరిగింది. గతంలో ఆ విధంగా చేయడం వల్ల చాలా గ్రామాల్లో ఓటర్ లిస్టులు తయారు కావడం జరిగింది. అంగ్నవాడీ టీచర్లు చదువు చేపే పనులను చేస్తే బాగుంటుంది. కానీ, ఈ వృద్ధాప్య పెస్సన్లు వివరాలు, ఓటర్ లిస్టులు తయారు చేయడం మొదలైన పనులను వారికెందుకు అప్పగించడం? దీనిపై మంత్రిగారిని తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఎక్కడా కూడా అంగ్నవాడీ వ్యవస్థ దుర్యానీయాగం కాకుండా సి.డి.పి.బ.లు ప్రతిరోజు అంగ్నవాడీ కేంద్రాలను విజిట్ చేసి, అంగ్నవాడీ కేంద్రానికి ఎంతమంది పిల్లలు వస్తున్నారు, ఉదయం 9 గంటలనుండి మధ్యాహ్నం 4 గంటల వరకూ కేంద్రాన్ని తెరచే ఉంచుతున్నారా, లేదా మూసివేస్తున్నారా, వారికి పౌష్టికాపోరం ఇస్తున్నారా, లేదా అనే వాటిని చెక్ చేయడం జరుగుతోంది. ఏటి మీద నిఘ్రా కూడా పెట్టడం జరిగింది. ఎక్కడా అవీనితికి తావులేకుండా చేయడానికి మా ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పినట్లు, ‘బాలామృతం’ అనే పథకాన్ని 3 నుంచి 6 సంవత్సరాల వారికి వర్తింపజేయడం జరుగుతోంది. అది సెరెలాక్ మాదిరిగా ఉంటుంది. దాని గురించి కొంతమందికి గ్రామాల్లో అర్థంకాక, ఆ విధంగా వృధా జరుగుతున్న మాట వాస్తవం అయి ఉండవచ్చు. ఆ విషయం మా దృష్టికి ఇంకా రాలేదు. అలాంటి సంఘటనలు మా దృష్టికి వస్తే, దాని గురించి కూడా అవగాహన కల్పించడం జరుగుతుంది.

అలాగే పెస్సన్లు ఇవ్వడం, జనాభా లెక్కలలాంటి పనులన్నీ అంగ్నవాడీ టీచర్లకు అప్పగించడం వల్ల పనిభారం ఎక్కువగా అవుతుంది కాబట్టి ఒకసారి దానిపై ప్రభుత్వ పరంగా ఆలోచించి, తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. అంగ్నవాడీ సిబ్బందికి జీతాలు పెంచే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం ఉంది. తప్పకుండా వారందరికి న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

మిషన్ చైర్‌న్స్ ఎస్క్యూట్రా డ్యూటీస్ విషయం గురించి కూడా చెప్పండి.

శ్రీమతి పీతల సుజాతః అధ్యక్షా, దాని గురించి కూడా ఆలోచించి, ప్రభుత్వ పరంగా నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం మరియు విశాఖపట్టణం): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఎంతో చక్కగా నడిపిద్దామని అనుకున్న ఆ సిస్టమ్ సరిగా లేకపోవడం వల్ల ఆ పథకాలు మిస్యాజ్ అవుతున్నాయి. అంగ్నవాడీ కేంద్రాల్లో చదివే పిల్లలు ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో చేరే విధంగా అంగ్నవాడీ కేంద్రాలకు, ప్రాథమిక పాఠశాలలకు లింక్ అనేది లేదు. కాబట్టి, అంగ్నవాడీ కేంద్రాల్లో ఉన్న టీచర్లపై ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో ఉన్న టీచర్లకు పర్యవేషణ అప్పజెప్పినట్లయితే మంచి ఫలితాలు వస్తాయి. మిస్యాజ్ అవకుండా ఉంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను. అందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖరరావు: అధ్యక్షా, అంగన్వాడీ కేంద్రాల నిర్వహణ విషయంలో గౌరవ మంత్రిగారు మా ప్రభుత్వం అన్నారు. మా ప్రభుత్వం, మీ ప్రభుత్వం అనేది కాదు, ఇది ప్రజల ప్రభుత్వంగా ఉండాలి. ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే ఆ పార్టీ వారు ఇది మా ప్రభుత్వం అని త్యాగించాలి. ప్రభుత్వం అనేది, it is an entity under the Constitution. రాజకీయపార్టీలు వస్తుంటాయి, పోతుంటాయి. కాబట్టి, అది పాయింట్ కాదిక్కడ. Change for good. అయితే, ఈ అంగన్వాడీ కేంద్రాల ద్వారా మన సామాజిక వ్యవస్థ స్వరూప స్వభావాలను మార్పగలిగినటువంటి కెపాసిటీ ఉన్నటువంటి ఏకైక ఆగ్రహజేషన్ అంగన్వాడీ కేంద్ర వ్యవస్థ. ఆరోగ్యం, విద్య, భవిష్యత్తులో పిల్లల యొక్క ప్రమాణాలు గానీ పునాదులు పడే అత్యంత కీలకమైనటువంటి సామాజిక అంశంగా అంగన్వాడీ కేంద్రాలను పరిగణించవలసిన అవసరముంది. ఆ ఉద్దేశం ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వాలు దానిని పాటించకపోవడం వల్ల 35 సంవత్సరాలుగా చేస్తున్న మన ప్రయత్నం పాశ్చికంగా మాత్రమే విజయవంతమైన నేపథ్యంలో, నేను మనని చేసేదేమంటే - క్లైటస్టాయిలో ఈ విషయాలన్నీ అమలు చేసేటటువంటి అంగన్వాడీ టీచర్లు, అంగన్వాడీ ఆయాల వేతనాలు గానీ, సర్వీస్ కండీషన్లు గానీ చూస్తే.. ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి శమంతకమణి గారు చెప్పినట్లు ఏ పనులు వచ్చినా వారికి తగిలిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు జనాభా లెక్కలు వచ్చినా, వృద్ధాశ్వపు ఫించన్లు ఇవ్వాలన్నా, ఉండికి ఎవరన్నా పెద్ద మనిషి వచ్చినా, పుట్టిన పిల్లలు ఎంతమంది ఉన్నారన్నా, గర్భిణీ స్త్రీలను పరిశీలించాలన్నా ఎవరికి ఏది తోస్తే అది. టక్కువ కనపడేది మాత్రం అంగన్వాడీ టీచర్లు, అంగన్వాడీ ఆయాలు.

ఉ.11.00

అంగన్వాడీ కేంద్రాలను స్థాపించినప్పుడు కేవలం రెండుగంటల పనికోసం గౌరవ వేతనం అనే పేరుతో వాటిని పెట్టడం జరిగింది. ఈ రోజున వారు అంగన్వాడీ కేంద్రాలలో మరియు బయట చేస్తున్నటువంటి పనులు ఏ ఇతర ప్రభుత్వ ఉద్యోగి కంటే తక్కువ పని గంటలు కాదు. అయినప్పటికీ ఉపాధ్యాయులకు కేవలం రూ.3,700లు, ఆయాకి రూ.2,500లు ఇస్తున్నారు. ఇంతకుముందు గౌరవసభ్యులు అన్నట్లు ప్రతి దశలోనూ పర్సంటేజీలు ఎస్టోబ్లిష్ అయిపోయాయి. హోటల్లో, ఉప్పు, ఇడ్లీ, దోశెలకు ఎలా రేటు ఉంటుందో అదే విధంగా వారికి జీతాలు డిఫ్యూషన్ చేసేటప్పుడు ఏ స్థాయివారికి, ఎవరెవరికి ఎంత ఇవ్వాలనేది రేట్లు భాయమైపోయి ఉంటుంది. అది మా దృష్టిలోకి రాలేదని అంటే ఎలా? అత్యంత ప్రధానమైన అంశం ఏమిటంటే జిల్లాలలో నోడల్ ఆఫీసర్లు, ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లు గానీ వాళ్ళ దగ్గర ఉన్నటువంటి అంగన్వాడీ టీచర్ల యొక్క ప్రతినిధులను ఇన్వాల్వ్ చేసుకుంటే చాలా సిస్టమాటిక్గా పనులు జరుగుతాయి. అయితే, వాళ్ళ సంఘాలను ఇన్వాల్వ్ చేయడం గానీ, వారి గ్రీవెన్స్ రిడెస్ చేసేది గానీ, జిల్లా స్థాయిలో గానీ, ప్రాజెక్టు స్థాయిలో లేకపోయినందువల్ల ప్రతిది రాష్ట్ర కేంద్రంలోకి రావల్సినందువల్ల ఈ సమస్యలు పస్తున్నాయి. పోషించాలి కల్పించడం, పిల్లలకు చదువు సంధ్యలు నేర్చించడం వంటి ప్రాథమిక మాలిక బాధ్యతలనుండి వారికి ఇతర బాధ్యతలు అప్పజెప్పినప్పుడు వారికి కనీసం కార్యకులుగా, ఉద్యోగులుగా గుర్తించేందుకు ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్య తీసుకుంటుందా? వారికి appropriate educational standards ప్రకారం కనీస వేతనం ఇచ్చేందుకు గాను ప్రభుత్వం ఏమైనా పరిశీలిస్తుందా? అనీటిని అరికట్టడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా? వారి అసోసియేషన్సు కూడా వివిధ స్థాయిలలో ఇన్వాల్వ్ చేసుకుని ఈ విధానాల అమలులో ప్రజల ప్రయోజనాలకు ఉపయోగకరంగా చేసే ఆలోచనలు ఏమైనా ఉన్నాయా అని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (పోధ్యాయ నియోజకవర్గం, ప్రకాశం, నెల్లూరు మరియు చిత్తూరు): విద్య శాఖ ఆధ్వర్యంలోగల ప్రాథమిక పాఠశాలలు రకరకాల కారణాలతో మూతపడుతున్నాయి. 2012-13లో దాదాపు 2,200 పాఠశాలలు మూతపడ్డాయి. ఈ మూతపడిన భవాలను ఏం చేయాలనే చర్చవచ్చినప్పుడు అంగ్నవాడీలకు అప్పజెప్పొలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. విద్యశాఖకు, అంగ్నవాడీలకు మధ్యన ఏదైనా సమన్వయం ఉన్నట్టేతే, మూతపడిన పాఠశాలల గదులు పుష్టలంగా ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని ఉపయోగించుకోవచ్చి. చాలాచోట్ల పిల్లలు లేరు, రూములు ఉన్నాయి. అంతగా కాకపోతే 7 సంవత్సరాల వయసు ఉన్న పిల్లవాడికి ఉండవలసిన రూము 3 సంవత్సరాల పిల్లలకు ఉపయోగపడుతుంది. ఇది వాస్తవం. ఎన్నిపీ, ప్రాథమిక పాఠశాల విద్య వారితో సమన్వయం చేసుకుంటే కావలసిన రూములు దొరుకుతాయని మనవిచేస్తున్నాము.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఈ ప్రశ్నకు 15నిముషోలు పట్టింది. సప్లైమెంటరీలు అడగుంటే అందరూ ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నారు. We have to adjust somewhere.

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అంగ్నవాడీ వర్గర్లు, టీచర్లు కలిపి 20,000మంది ఒకసారి, 35000మంది ఒకసారి వచ్చారు. వాళ్ళకు ఇచ్చే వేతనం చాలా తక్కువ. జీతం పెంచమని చాలాకాలంమండి అడుగుతున్నారు. వారి వేతనాలు పెంచే ఆలోచన ఏమైనా ఉన్నద దయచేసి తెలియచేయవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాము.

డా. ఎమ. గేయానంద : అంగ్నవాడీ వర్గర్లకు వేతనాలకు సంబంధించిన సమస్య గత సంవత్సరం నుండి నానుతోంది. వాళ్ళకు రూ.700, 800లు కాకుండా సముచితరీతిలో పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాము. వాళ్ళ రూ.10,000నుండి రూ.15,000లు కోరుతున్నారు. కనీసం వారికి రెండువేల రూపాయలను పెంచే ఏర్పాటు చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము. ఆయాలకు రిటైర్మెంట్ బెనిఫిట్స్ అసలు లేవు. వారికి వేరే ఆధారం లేదు. ఇంతకుముందు రిటైర్మెంట్ బెనిఫిట్స్‌పై చర్చ జరిగింది. దానిగురించి కూడా మంత్రిగారిని తగిన చర్చలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివ కుమారి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మంత్రిగారు మాటలాడిన తరువాత మీకు అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివ కుమారిః మా మీద చిన్నచూపు చూస్తున్నారు సార్.

MR. CHAIRMAN: You first withdraw that word. I have already told you that I will call you after the answer by the Minister. You wait for your turn.

శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివ కుమారి : విల్డ్డ్రా చేసుకుంటున్నాను సార్.

శ్రీమతి పీతల సుజాత : ఈ ప్రశ్న వేసింది నిధుల దుర్వానియోగం గురించి. కానీ, గౌరవ సభ్యులందరూ అనేక సప్లిమెంటరీలు వేశారు. అన్నింటికి సమాధానం చెబుతాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అంగన్వాడీ కేంద్రాలను ప్రవేటు కార్బోరేట్ పాతళాలలకు దీటుగా ప్రీప్రెపర్ పారశాలలుగా, పిల్లలందరికీ ఏ ఇబ్బంది లేకుండా అన్ని వసతులు కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నారు. తప్పకుండా అవన్ని చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నది. పారశాలలకు అనుసంధానం చేయాలని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. ఈ విషయమై విద్యాశాఖామంత్రిగారితో సంప్రదిస్తాము. గౌరవ సభ్యులు అంగన్వాడీ వర్గర్థ జీతాలు పెంచమని అడిగారు. తప్పకుండా వారి బాధలను అర్థం చేసుకున్నాము. చాలామంది వర్గర్థకు గ్రోండ్ లెవల్లో చాలా పనులు అప్పజెపుతున్నారు. ప్రభుత్వ వరంగా తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

ఉ.11.10

అదే నిధంగా యిప్పుడు సూర్యున్ కోజ్ అయ్యాయి కాబట్టి, గౌరవ సభ్యులు మంచి సలహా యిచ్చారు. కాబట్టి తప్పకుండా యస్.యస్.ఎ. వాళ్ళతో కూడా కో- ఆర్టిస్టేట్ చేసుకుని దానికి అనుగుణంగా మాసూర్యున్, అంగన్వాడీ కేంద్రాలు యస్.యస్.ఎ. ద్వారా కూడా కలిసి, ఎలా పని చేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించి ప్రభుత్వపరంగా ముందుకు వెళ్తాం.

శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివకుమారిః అధ్యక్షా, యిప్పుడు అంగన్వాడీ కేంద్రాలు ప్రతి చోట వున్నాయి కానీ, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్టు వాటికి భవనాలు మాత్రం లేవు. అంటే వారు చెప్పినట్టు ఎక్కడైనా సూర్యున్ వుంటే గనుక భాళీగా వున్న ఇవ్వచ్చు, లేని చోటబాగా పల్లెల్లో వున్నాయి కాబట్టి కనీసం అడ్డె గదులలో పెట్టి, ఈ కేంద్రాలను నడిపే పరిస్థితులులేని పల్లెలు కూడా ఉన్నాయి. అలాంటి పల్లెల్లో ఈ గ్రామ కంఠానికి సంబంధించిన స్థలాలు చాలా చోట్ల వున్నాయి. వాటి గురించి ఇదివరకే మాట్లాడడం జరిగింది. దయచేసి వెంటనే ఈ గ్రామ కంఠానికి సంబంధించిన స్థలాలు ఎక్కడ వున్నాయో, అక్కడ అంగన్ వాడీ కేంద్రాలను నిర్మించే నిధంగా నిధులు కేటాయించి, తగు చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే ఈ కేంద్రాలకు ఆహారంగా గుడ్లు, పాలు, పిండి, పప్పు రావడం జరుగుతుంది. గుడ్లు నిలువలు తగ్గి, ప్రతిరోజు పిల్లలకు అందడం లేదు. వారానికి ఒక సారి రావడం వల్ల, అప్పుడే వాటిని పిల్లలకు అందజేయడం జరుగుతుంది. ఇలా కూడా పిల్లలకు మంచి ఆహారం అపుతుంది. ఈ విధంగా నిల్వలు తగ్గిన చోట, తగు చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా బయటివారు కాకుండా ఎవరికైతే ఆయా గ్రామ సంఘాలకు సంబంధించి గెదలు, కోశ్లు వుంటాయో వారికి గుడ్లు, పాలు సరఫరాను కేటాయించి, వారికి గ్రామ సంఘాలలో అకొంటు ద్వారా రుసుము చెల్లించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఇంతకు ముందే శమంతకమణి గారు అడిగారు.

శ్రీమతి పీతల సుజాతః అధ్యక్షా, మనకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా చాలా చోట్ల అంగన్వాడీ కేంద్రాలకు శాశ్వత ప్రదేశాలు లేవు, దాదాపుగా 35,000 కు పైగా అవసరం వుంది. చాలా చోట్ల పంచాయితీలలో స్థలాల కొరత వుంది. కాబట్టి, పంచాయితీలు గనుక స్థలాలు కేటాయిస్తే ఆ ప్రదేశాలలో

యన్.ఆర్.ఈ.జి.యన్ అనుమతి ద్వారా భవనాల నిర్మణ చేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. అదేవిధంగా గుడ్లు,పాలు సరఫరా సరిగా జరగడంలేదనే దాన్నిపైన, వివరాలు తెలియపరచినట్లయితే తనిషీ చేసి, అందుకు ప్రభుత్వం తరువున తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. అంగన్వాడీ కేంద్రాలలో ఈ పోషణకు సంబంధించి పిల్లలకు, గర్భిణీ ప్రీలకు సరఫరా సరిగా జరగడం లేదని స్వాత్మ నుంచి కానీ, అంగన్వాడీ కేంద్రాల నుంచి కానీ ప్రభుత్వానికి ఏవిధమైన ఫిర్యాదులు అందలేదు. అదేవిధంగా పేదవారికి, పిల్లలకు, గర్భిణీ ప్రీలకు, పాలిచ్చే తల్లులకు వీరందరికి పోషకాహారం అందేలాగా పక్షుందిగా ప్రభుత్వం మెరుగైన పథకాలు ప్రవేశ పెట్టడమే కాక, దాన్ని గురించి సభ్యులు ఎవరైనా తెలియజేసిన కూడా తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది.

ఎ.పి. కర్రాటక సరిహద్దు వద్ద ఎన్హెచ్-4ను నాలుగు లైనులు చేయుట

(పశ్చ నెం. 7416(90)

శ్రీ రెడ్డివారి రెడ్డప్పరెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన రవాణా, రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) చిత్తూరు జిల్లాలో అంధ్రప్రదేశ్ కర్రాటక సరిహద్దు నుండి ఎన్హెచ్ 4లో నాలుగు లైన్ రోడ్లు కోసం సర్వే పూర్తయిందా?
- ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏనీటి?

గౌరవనీయులైన రవాణా, రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ సిద్ధా రాఘవరావు):

- అ) అవునండీ.
- ఆ) ఎన్హెచ్డిపి 4వ దశ క్రింద పిపిపి విధానంపై ఒక నాలుగు లైన్ రోడ్లగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో చెన్నయ్ - చిత్తూరు - బెంగుళూరు (ఎన్హెచ్ 4) రోడ్లు ప్రైవెట్ లో కి.మీ. 133/360 నుండి 216/975 వరకు అంటే 84 కి.మీ.లలో అభివృద్ధి పరచడానికి ఎంబిఆర్టిపొచ్ గుర్తించింది. డిపిఆర్ కన్సల్టెంట్స్ (మెస్సర్స్ సెకాన్ కన్సల్టెంట్స్) రూపొందించిన సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదిక (డిపిఆర్)ను రూ.1038.84 కోట్లకు ఆమోదం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్టిపొచ్ మంత్రిత్వ శాఖకు సమర్పించడం జరిగింది. 489.0 ఎకరాల కోసం భూసేకరణ చేయాల్సి వుంది.

SRI REDDIVARI REDDAPA REDDY (NOMINATED): I have been bringing this issue before the House in several forms, but progress మాత్రము survey stage లోనే వుండిపోయింది. Bangalore to Chennai, Bangalore to Tirupati route ప్రయాణము చేసి వుంటారు, heavy traffic and there is not a single day without accidents and several deaths have taken place. Karnataka part they have completed the four-lining, Tamilnadu Part they have completed, only Andhra Part is left. So, it is a question of prestige for the State and traffic Tirupati కూడా ఆ నేపసర్ పై కూడా చిత్తూరు దగ్గర కలిసి హావీ ట్రాఫిక్ అయిపోయి, బంగారుపాలంగానివ్వండి,

number of deaths కనుక తీసుకుంటే it all most only because four lane ని మనం చేయడం లేదు, ట్రాఫిక్ మాత్రం పెరిగింది. రెండు రాష్ట్రాలు చేసినపుడు మన రాష్ట్రం చేయకపోవడము మాత్రం ఒక విధంగా shameful on our part. It has been delayed so much. Similarly, Chittoor to Tirupati, though it is a different highway, four-lining is a must, traffic density heavily increased. Though I am pursuing for the last one year, bureaucratic response was very problematic because of various problems of State bifurcation. You can pay attention to this and see that it is completed as early as possible to save so many human lives.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రమణ్యంః అలాగే నాయుడుపేట నుంచి తిరుపతికి వెళ్లే రోడ్డు కూడా చాలా ట్రాఫిక్ అయిపోయింది. హైవే మాత్రం నాయుడుపేట దాకా వుంది, తిరుపతికి వెళ్లాలంటే అది డబుల్ రోడ్డు. ఇంకా కాళహస్తి-నాయుడుపేట మద్య, కాళహస్తి-తిరుపతి మధ్య చాలా కంజెస్టన్డ్ గా వుంది, అంతా రూరల్ వుండేటువంటిది, దాన్ని కూడా 4 లేన్ అవసరమైతే అది కూడా ప్రాజెక్టు వచ్చింది, చేస్తారన్నారు. అది ఏ దశలో ఉందో తెలపమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్స్ : నాయుడుపేట , తిరుపతి వయా కాళహస్తి కదా!

శ్రీ రెడ్డివారి రెడ్డిప రెడ్డి : సేమ్ ఎక్స్ట్రాప్లాన్ సర్, బెంగుళూరు - నాయుడుపేట

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రమణ్యంః బెంగుళూరు - నాయుడుపేట వరకు రావాలి. తిరుపతి నుంచి నాయుడుపేటకు మధ్యలో అది ఆగిపోయింది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్స్ : నాయుడుపేట వయా ఏర్పేడు.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రమణ్యంః అంతే సార్. నాయుడుపేట, కాళహస్తి, ఏర్పేడు, రేణిగుంట, తిరుపతి.

మిస్టర్ ఛైర్మన్స్ : వయా ఏర్పేడు కదా?

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రమణ్యంః అవును సార్.

శ్రీ పి. జె. చంద్రశేఖర్ రావుః అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లాలో ఒంగోలు పట్టణానికి బయటనుంచి పోవడానికి తోపగుంట నుంచి సంతమాతలపాడు, కొస్ట్రాలు మీదుగా పెళ్లారు మీదకు వచ్చేసి దూరం తగ్గించి, ట్రాఫిక్‌ని క్రమబద్ధికరణ చేసి అక్కడ ప్రమాదాలు తక్కువ చేసే ప్రణాళిక గత ప్రభుత్వ అధ్వర్యంలోనే దాదాపుగా ఖరారైనటువంటి నేపథ్యంలో మరల అర్థంతరంగా ఆగిపోయింది. ప్రభుత్వం వారు దానిని సేకరించి, ముగించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకరరావు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు నేను ఒకే జిల్లాకు సంబంధించిన వారము. There are issues. చంద్రశేఖర్ గారు అన్నట్లు, ఒంగోలు బాగా వెనుకబడ్డ ప్రాంతము, ఈ రోజు పేపరు చూస్తే రాజధానిని కూడా దొనకొండలో పెట్టాలని చెపుతున్నారు. అంగీకరిస్తారో లేదో తెలియదు కానీ, It is debatable. Here, my question is very simple. ఒంగోలుకి మిరు చాలా సార్లు వచ్చారు , ఎందుకంటే నాయుడుపేట నుండి తిరుపతి గురించి

మాట్లాడుతుంటే, పైనేల గురించి మీరు చాలా బాగా చెప్పేస్తున్నారు. You have got a vast experience. ఒంగోలు కి ఆల్రెడీ ఒక బైపాస్ ఉంది, రెండో బైపాస్ లైన్ తయారు చేసుకున్నారు. చంద్రజేఫర్ గారు చెప్పినట్టు పెళ్లారు దగ్గర నుంచి సంఘమిత్ర హస్పిటల్ దగ్గర తీసుకెళ్లి కొప్పొలు మీదుగా దొనకొండ దగ్గర కలుపుతున్నారు.

.11.20

SRI JUPUDI PRABHAKAR RAO: How this road has been sanctioned? ఎందుకంటే, దానివల్ల చాలా వివాదాలు వస్తున్నాయి. ఇందులో ఎవరి ఇంటరెస్ట్ ఉందో ఆర్థం కావడంలేదు. దానిని సరిగాచేస్తున్నారో, లేదో చెప్పాలి. రెండపది, ఒంగోలు నుంచి గిర్జలూరుకు చీమకుర్తి మీదుగా వెళ్లే రహదారి చాలా అధ్యాన్యంగా ఉంది. ఆయనకు తెలుసు. ఎందుకంటే, వారి మైన్స్ కూడా అక్కడే ఉన్నాయి. ఒంగోలు నుంచి కందుకూరు వెళ్లేటపుడు మరొక రహదారి ఉంది. ఆ రహదారిలో కూడా అనేక ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. అదేవిధంగా, మా ఊరి నుంచి వెళ్లే రహదారి గురించి కూడా మంత్రిగారికి తెలుసు. ఒంగోలు నుంచి వెళ్లేటపుడు ఈతముక్కల, కొత్తపట్టం వస్తుంది. ఆ రహదారి కూడా చిన్న వర్రానికి చాలా అధ్యాన్యంగా తయారపుతుంది. రహదారులను నిర్వహించడంలో నాణ్యత అనేది అసలు ఉండడంలేదు. వీటన్నింటిపై మంత్రిగారు విస్తృతమైన సమాధానం ఇస్తారని తమరిద్వారా నేను కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి: అధ్యక్షు, పైదరాబాదు రాజధాని నగరం కావడం వల్ల అవుటర్ రింగురోడ్డుకు, జాతీయ రహదారులు మరియు ఇతర రహదారుల కోసం వేలాది కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేయడం వల్ల రహదారులన్నీ చాలా విశాలంగా ఉన్నాయి. గతంలో శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో జాతీయ రహదారులు మరియు ఇతర రహదారులను చాలావరకూ అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది. అయితే గత కొద్ది కాలంగా ఏదైనా రహదారి దెబ్బతింటే బాగుచేయడానికి దశాబ్దాల కాలం పట్టే పరిస్థితి వచ్చింది. సంబంధిత కాంట్రాక్టర్లు ఎక్కడ ఉన్నారో తెలియదు.

ముఖ్యంగా, బెజవాడ నుంచి తెనాలి వెళ్లే రహదారి కాలువకట్ట మీద ఉంటుంది. మన వార్టాపలికలన్నీ కూడా జిల్లాలకు, జిల్లాల నుంచి మండలాలకు, మండలాల నుంచి డివిజన్లకే పరిమితమయ్యాయి. అందువల్ల ఆ వార్టలు మన పైదరాబాదు స్వాన్సోపర్ ఎడిషన్లో కనిపించవు. విజయవాడ - తెనాలి వెళ్లే ఆ బకింగ్హామ్ కెనాల్లో ప్రతిరోజు ఏదో ఒక వాహనం పడిపోవడం జరుగుతోంది. కుటుంబాలు, కుటుంబాలే ఆ కాలువలో పడిపోయి ప్రమాదాలకు గురికావడం జరుగుతోంది. మనం ఒక కమిటీని నియమించి అక్కడికి వెళితే, అక్కడ రహదారికి ఇరువైపులా రాళ్లను పొతుతారు, ఆ రాళ్ల ప్రక్కన పిచ్చిమొక్కలు ఉంటాయి, ఆ రాళ్ల కూడా కనపడవు. ఒక తెల్ల రంగుతో రిబ్బన్ రోడ్డు ప్రక్కన పెడతారు. ఎదురుగా కారు వచ్చినపుడు మన కారు కొంచెం ప్రక్కకు వెళ్లినట్లయితే కారు ధమాల్ అని కాలువలో పడిపోతుంది. కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చి కొన్ని రోజులే అయింది కాబట్టి మిమ్మల్ని నిందించడంలేదు. ఈ ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిని తమరిద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. గతంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వం యొక్క నిర్లక్ష్యం వల్ల ఈ విధంగా జరుగుతోంది. నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే, ఆ రహదారి ప్రక్కను పొలాలను తీసుకుని అయినా సరే విజయవాడ - తెనాలి రహదారిని ఆరు లేన్ల రహదారిగా చేయాలని తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరుతున్నాను.

చిలకలూరిపేటు నుంచి మద్రాసుకు వెళ్లడానికి ఒక జాతీయ రహదారి ఉంది. చిలకలూరిపేటకు సమీపంలో ఎడ్డుపాడు వద్ద బిడ్జీలు తుఫానులు వచ్చినపుడు కూలిపోవడం జరుగుతోంది. వినుకొండ సమీపంలో గుండ్లకమ్మ వాగు వద్ద ఒక పెద్ద బిడ్జీను నిర్మించడం జరిగింది. చిలకలూరిపేట వద్ద ట్రాఫిక్జామ్ అయినప్పుడల్లా వినుకొండ మీద నుంచి కుడిచేతి వైపుగా వాహనాలు వెళ్లడం జరుగుతోంది. ఆ రహదారి కూడా రద్ది ఎక్కువవడం వల్ల పాడయిపోతోంది. దానికి సరిగా మరమ్మత్తులు కూడా చేయడం లేదు. కాబట్టి ఆ రహదారిని కూడా మీరు పునర్నిర్మాణం చేస్తారో లేక మరమ్మత్తులు చేస్తారో కానీ, ఈ రెండు రహదారుల గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోవలసిన అవసరముందని తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. గేయానంద్: అధ్యక్షా, రహదారులను నిర్మిస్తామంటే మాకు భయమేస్తోంది. ఎందుకంటే, ఈ 4 లేస్లు, 6 లేస్ల రహదారులు వచ్చిన తర్వాత రోడ్లు ప్రమాదాల్లో కొన్ని వందలమంది ప్రజలు జంతువులు చనిపోయినట్లు చనిపోతున్నారు. నా ప్రశ్న ఏమిటంటే, ప్రాదరాబాదు నుంచి బెంగుళూరు జాతీయ రహదారిపై నాలుగుచోట్ల నిత్యం ప్రమాదాలు చేటుచేసుకుంటున్నాయి. గోరంట్ల వద్ద ఉన్న పాయింటలో రెగ్యలర్గా రోడ్లు ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. మేము దీనిగురించి ఒక ఉద్యమం కూడా చేశాము. అటువంటి అతి ప్రమాదకరమైన స్పౌట్స్ వద్ద ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పాలి. జాతీయ రహదారి సంస్థ చాలా బాధ్యతారహితంగా వ్యవహారిస్తోంది. అసలు పట్టించుకోవడం లేదు. నార్స్‌ని ప్రకారం అక్కడ చేయవలసిన ఏర్పాట్లు చేయడంలేదు. ప్రభుత్వం దానిపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటుందో నేను తమరిద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: మన సభ ప్రక్కనున్న భవనం పోర్ట్‌కో వద్ద రెండు రోజుల నుంచి వద్దం లేకపోయినా కారుతుంది. ఆ విషయం గురించి చెప్పాలని ఉన్న నేను చెప్పుదలచుకోలేదు.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు: అధ్యక్షా, మీ బాల్యంలో ఒక రహదారిని నిర్మిస్తే ఆ రహదారి ఈ రోజు వరకూ బాగానే ఉంటుంది. కానీ, ఇప్పుడు రహదారిని నిర్మిస్తే, ఆరు నెలల కాలంలోనే అది పాడయిపోతుంది. టెక్నాలజీ పెరిగినపుడు రోడ్లు మన్నిక కూడా పెరిగే విధంగా ఉండాలి కానీ, రోడ్లు మన్నిక తగ్గకూడదు. దానిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని రహదారుల నాణ్యతకు సంబంధించిన చర్యలను ప్రభుత్వం సీరియస్‌గా తీసుకుని చేయాలని తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, మీకున్నంత అనుభవం లేకపోవడం వల్ల మేము తమరిని ఇఱ్పంది పెడుతున్నాము. భవిష్యత్తులో మీ పద్ధతిద్వారానే మేము నడచుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు: గౌరవ మంత్రిగారు పూర్వంలో శాసనపరిషత్తు సభ్యునిగానే ఉన్నారు. వారంటే నాకు ప్రత్యేకమైన గౌరవం. శాసనపరిషత్తులో ఉన్న భవనాల యొక్క లీకేజీలకు సంబంధించి సంబంధిత శాఖ సరిగా శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదని అనడానికి నిదర్శనం, చైర్మన్‌గారి కార్యాలయంలో ఆయన ప్రయివేటు గదిపై నుంచి పెచ్చులు పడిపోతూ ఉన్నాయి. కనీసం సంస్థ యొక్క చైర్మన్లు కార్యాలయంలో కూడా ఈ విధమైన పరిస్థితి ఉంటే అర్థం లేదనేది నా అభిప్రాయం. దయచేసి సంబంధిత ఇంజనీర్లను పిలిపించి తక్షణమే దానిపై చర్యలు తీసుకోవాలని తమరిద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, ఇంతకుముందే సోదర సభ్యులు తమరి ప్రయువేటు గదిపై నుంచి పెచ్చులు పడిపోతున్నాయని చెప్పారు. సంబంధిత అధికారులు దాని గురించి చర్యలు తీసుకోవడానికి కొంచెం ఆలస్యం అవ్వామన్న. మా అధ్యక్షులను ఈలోగా మేము కాపాడుకోవాలి కాబట్టి గౌరవ మంత్రిగారు ఛైర్‌న్‌గారికి ఆ సమయంలో ఏదైనా ఒక హాల్యో ఇస్ట్రారని నేను అడుగుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: The subject is a serious one, don't take it in a lighter manner.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు రాష్ట్ర ప్రావేలను form చేసేటపుడు, సంబంధిత కాంట్రాక్టరు ఆ రహదారులను కొంతకాలం పాటు వాటి నిర్వహణ చేపట్టాలని ఒక stipulation ఉండేది. ఇప్పటికీ ఆ విధంగా ఉందా? ఉంటే ఎందుకు ఈ విధమైన maintenance ఉంది? నిర్మించిన రెండు సంవత్సరాలకే రహదారులు గోతులుగా మారి పాడయిపోతున్నాయి. అటువంటి maintenance agreement ఉన్నదా? ఒక వేళ అది లేకుంటే మళ్ళీ అటువంటి నిర్వహణ ఒప్పందాన్ని తీసుకువస్తారా?

ఉ.11.30

శ్రీ శిడ్ధ రాఘవరావు : గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రెడ్డిపురెడ్డి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా, కేంద్ర ప్రభుత్వ రవాణా శాఖవారు జాతీయ రహదారుల అధునీకరణ ఫేస్-4 లో అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం మీదుగా పోవు ఎన్పాచ్-4ను పిపిపి మోడల్ క్రింద నాలుగు రోడ్లుగా అమతించుటకు గుర్తించడమైనది. ఇందుకు గాను శ్రీకాంత్ కనెట్‌స్టీ వారిచే రిపోర్టు తయారుచేయించడమైనది. ఈ రిపోర్టును కూడా 14 -5-2014 లో కేంద్రానికి పంచమైనది. రిపోర్టు కోసం మనం వేచి ఉన్నాము. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు అనుమతిచబడిన వెంటనే పని ప్రారంభించబడును.

ఈ ప్రాజెక్టు వివరాలు: ఈ ప్రాజెక్టు చిత్రురు జిల్లా మీదుగా పోవుచున్నది. ముఖ్య పట్టణం గ్రామాలు. నాగమండలం, గాంధీనగర్, చిత్రురు కెజీ సత్రం, బంగారు పాల్యం, వెంకటగిరి మరియు పలమనేరు మీదుగా ఈ ప్రాజెక్టు పోవుచున్నది. ఏదేమైనప్పటికీ రెడ్డిపురెడ్డిగారు మన దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విధంగా అవసరమైతే ఒకసారి కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గరకు వెళ్లి ఈ పైలుపై అనుమతిని తీసుకుని వెంటనే పనులు ప్రారంభించడానికి చర్యలు తీసుకోవటం జరుగుతుంది. అలాగే బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు నాయుడుపేట, తిరుమల రోడ్లను నాలుగు లైన్లు చేయమని అడగడం జరిగింది. దాని విషయమై తప్పకుండా విచారణ చేస్తాం. నిన్ననే మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆరోడ్డులో ప్రయాణం చేయడం జరిగింది. వారు కూడా నాకు ఈ విషయ చెప్పారు. తప్పకుండా దానికి సంబంధించి అంచనా వ్యయం నివేదికను తయారు చేయించి ఫోర్మలైను చేయడానికి చర్యలు తీసుకోబోతున్నాం.

అలాగే శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర్ గారు చిమకుర్తి, ప్రకాశం జిల్లాలోని కొన్ని రోడ్లు బాగలేవని మాదృష్టికి తీసుకువాడం జరిగింది, తప్పకుండా వాటిని గుర్తించ తగు చర్యలు తీసుకుంటాం. నిన్ననే నేను 13 జిల్లాలోని ఈయన్సీలందరితీ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి ఎక్కడైతే పార్ట్‌హోల్స్ ఉన్న

రోడ్‌డ్లన్నాయో వాటిన్నటిని గుర్తించి వెంటనే మరమ్మత్తులు చేయడానికి కాలవలసిన నివేదికను తీసుకురావలసిందిగా వారిని ఆదేశించడమైనది. కనుక సభ్యులు అడిగినట్లుగా రోడ్‌డ్ల మరమ్మత్తులు చేయడం జరుగుతుంది. అలాగే శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రాపుగారు బైపాస్ రోడ్‌లో గురించి అడగడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు దానికి సంబంధించి రూట్ మ్యాప్ తీసుకురావడం జరిగింది. తరువాత అది ఎందువల్ల ఆగిపోయిందో ఆ విషయం నాకు తెలియదు. ఒక సారి అధికారులతో మాటలాడి దానిపై కూడా చర్యలు తీసుకుంటాం. అలాగే శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి గారు బకింగ్‌హౌస్ కెనాల్ పనులు గురించి వేలంపాటు జరుగుతున్నట్లు తెలియజేశారు, తప్పకుండా ఆ విషయమై కూడా తగు చర్యలు తీసుకునేందుకు అధికారులను ఆదేశించడం జరుగుతుంది. అలాగే ఎడ్డపాడు దగ్గర బ్రిడ్జ్ గురించి చెప్పారు, దాన్ని పరిశీలించాలని కూడా అధికారులను ఆదేశిస్తాం.

అలాగే డా.ఎం. గేయానంద్ గారు బెంగుళూరు, అనంతపురం రోడ్‌డ్లలో ఎక్కువ ప్రమాధాలు సంభవిస్తున్నాయని చెప్పారు. ప్రమాధాలకు సంబంధించి నేను ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశాను. ఈ మధ్యకాలంలో సేప్టీ సెలబ్రేషన్స్ క్రింద ప్రతి రెండు నెలలకు ఒకసారి నాలుగురోజుపాటు రాష్ట్రమంతా నిర్వహించాలని అధికారులను ఆదేశించడమైనది. ఏమైనా ఈ విషయమై చాలా త్రచ్ఛ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. భార్క్ హోల్స్ వద్ద సోలార్ లైట్స్ ను ఏర్పాటు చేయాలని, మరికొన్ని కార్బ్రూక్ మాలు చేపట్టాలనే ఆలోచన ఉంది. దానికి ఒక కమిటీ వేసి, చైర్మాన్ ముఖ్యమంత్రిగారిని చేసి, అందులో హెల్చ్ మరియు పోలీసులను కూడా భాగస్వాములను చేసి ముందుకు పోవాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాం. తప్పకుండా ప్రమాధాలు తగ్గడానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు గారు రోడ్‌డ్ల బాగుండటంలేదని అడిగారు, అంతకు ముందుకు క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఉండింది. కానీ అది సరిగా పని చేయలేదు. నేను క్వాలిటీ కంట్రోల్ చీఫ్ ఇంజనీరును పిలిపించి ఈ రాష్ట్రంలో రోడ్ నిర్మాణం ఎక్కడ జరిగినా మీరు వెళ్లి ఆ రోడ్ నాయాతను సర్పిష్టై చేస్తేనే మేము నిధులు మంజూరు చేస్తాం, లేకపోతే మంజూరు చేయమని గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. అలాగే శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు గారు అర్ అండ్ బి భవనాలలో చాలా చేట్ల లీకేజిలున్నాయన్నారు, వాటిని తప్పకుండా సరి చేస్తాం.

(ఆ సందర్భంలో సభ్యులు శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు గారు కల్పించుకొని శైర్పున్ గారి చాంబరులోనే లీకేజిలున్నాయని వ్యాఖ్యానింగా, అందుకు మంత్రి శ్రీ శిథ్దా రాఘవరావు లీకేజిలున్న విషయాన్ని తాను త్రోసిపుచ్చడం లేదని, అందుకు తగు చర్యలు చేపడతామని సమాధానం ఇచ్చారు)

అలాగే శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి గారు రోడ్‌డ్లను మరమ్మత్తులు చేయాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. తప్పకుండా అందుకు తగ్గ చర్యలు తీసుకుంటాం. అలాగే శాసన పరిషత్తు ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య గారు రోడ్ నిర్వహణ సరిగా జరుగుతుందా, లేదా అని ప్రశ్నించారు. రోడ్ నిర్వహణకు సంబంధించి నిర్వహణ ఒప్పందాలున్న సరిగా చేయడం లేదని మొన్నునే ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఎవరైతే రోడ్ నిర్వహణకు సంబంధించి ఒప్పందం చేసుకొని సరిగా చేయడంలేదో వారందరిపై కఠిన చర్యలు తీసుకొని ఒప్పందం రద్దు చేస్తామని కూడా చెప్పడం జరిగింది.

SRI C. RAMACHANDRAIAH : Sorry for the interruption Sir. Minister Garu, Maintenance is it compulsory or not?

శ్రీ శిద్ధ రాఘవరావు : నిర్వహణ ఖచ్చితంగా ఉండాలి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : ఉండాలనన్నప్పుడు ఎందుకు ఎన్ఫోర్స్ చేయడంలేదు. రోడ్లు వేసిన ఒక సంవత్సరంలోనే రోడ్లు పాడవుతున్నాయి.

శ్రీ శిద్ధ రాఘవరావు : నిర్వహణకు సంబంధించి ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, నిర్వహణా వ్యవస్థ సరిగా లేకపోతే దానికి కొద్ది కొద్దిగా సవరణలు చేసి సక్రమ నిర్వహణకు వెంటనే చర్యలు తీసుకునే విధంగా నేను ప్రయత్నం చేస్తాను. ఏది ఏమైనా రాష్ట్రంలోని రోడ్ల విషయంలో ఒక మంచి వాతావరణం తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముందుకుపోతున్నాను. ఏమైనా సమస్యలుంటే వాటిని నా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా దాన్ని సవరించుకొని ముందుకుపోతాం.

(ఆ సందర్భంలో శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య గారు మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి మాటల్డాడుతూ, మీ ముఖ్యమంత్రిగారు సూటికి 35 మార్గులు మించకుండా ఇస్తే, మేము సూటికి 95 మార్గులు ఇస్తున్నాం, చాలా బాగా సమాధానాలిచ్చారని వ్యాఖ్యానించారు.)

MR. CHARIAMAN: Now, the House is adjourned Tea Break for 20 minutes.

(Then, the House, adjourned for Tea Break at 11-36 a.m.)

* * *

(AFTER TEA BREAK, THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 12-09 P.M.)
(HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

* * *

MR. CHAIRMAN: Item No.II - All the papers are deemed to have been laid on the Table:

PAPERS LAID ON THE TABLE

1. A copy of the 39th Annual Report of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited for the year 2012-13, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

లఘువర్ష - రాష్ట్రంలో కార్బూక విధానం

Now, Short Discussion on Labour Policy in the State. Chandrasekhar Rao garu, please initiate the discussion.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : అధ్యక్షా, ముందుగా ఈ లేబర్ పాల్సీ అనే అంశంపైన తమరు స్వల్ప వ్యవధి చర్చకు అనుమతించినందుకు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగ, కార్బూకులందరి తరఫున మీ ద్వారా సభకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కార్బూక శాఖ మంత్రిగారు రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టిన కార్బూక విధానం, ఏ మాత్రం సబైక్ష్యకి సంబంధించిన చర్చము ఘలప్రదంగాను, ఉపయోగకరంగాను లేదు. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి సమస్యలను ఎదుర్కొనే క్రమంలో ప్రభుత్వ విధానాన్ని వ్యక్తపరచే తీరు సరిగా లేకపోవడం గురించి ముందుగా నా యొక్క నిరసనను తెలియపరుస్తున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌ని కార్బూక వర్గం తరఫున, కష్టభీముల తరఫున కొన్ని విషయాలను మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను.

లేబర్ పాల్సీ అన్నప్పఁడు మొత్తం భారతదేశంలోనే ప్రపథమంగా ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఒక ఆదర్శాన్నియమైనటువంటి లేబర్ పాల్సీని ఆనాటి ప్రభుత్వం, కార్బూకశాఖామంత్రుల యొక్క జోక్యంతోను, ట్రేడ్ యూనియన్ల యొక్క సహకారంతోను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఏర్పరచడం జరిగింది. ఆ మేరకు మొత్తం భారతదేశంలో ఒక ఆదర్శవంతమైన పారిశ్రామిక సంబంధాలు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో దీర్ఘకాలం పాటు అంటే, సుమారు 1990 వరకూ కొనసాగింది. 1990 సంవత్సరం తరువాత మాత్రన మార్కెట్ ఎకానమీ లేదా వరల్డ్ బ్యాంక్ యొక్క గైడ్లెన్స్, డబ్బు యీవో రూల్సు, ప్రపంచ బ్యాంక్ ఆదేశాలు లేకపోవడంవల్ల ప్రభుత్వాలు అవలంబిస్తున్నటువంటి కొత్త ఉదారవాద ఆర్థిక విధానాల క్రమంలో ఈ లేబర్ పాల్సీ అనేది రోజు రోజుకి బలహినపడుతూ, చివరికి కనుమరుగయ్యే ప్రమాదానికి దారితీస్తున్నది.

ఈ క్రమంలో మాతనంగా ఏర్పడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం తిరిగి శ్రమశక్తికి, కార్బూక వర్గానికి ఒక ఆశాదీపంగా, ఒక ప్రజాస్వామిక లేబర్కి, శ్రమశక్తికి సరైనటువంటి సామాజిక, ఆర్థిక న్యాయం జరిగే పథ్థతులలో ఉండాలని ఆశిస్తున్నాను. ఆ విధమైన చర్యలకు గౌరవ కార్బూక శాఖా మంత్రిగారు చేరవ తీసుకుని ఆ యొక్క విధివిధానాలను రూపొందించడానికి సహకరించాలని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రస్తుతం మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి, గతంలో ఉమ్మడిగా గానీ, ఇప్పుడు నూతనంగా ఏర్పడుతున్న 13 జిల్లాల ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి గానీ, లేబర్ అడ్వైజరీ బోర్డు, ఇంస్టిమ్యూయిషన్ అండ్ ఎవాల్యూయీషన్ కమిటీ, వివిధ రంగాలకు సంబంధించిన జ్యాట్, మగర్, టెక్స్స్టైల్, సిమెంటు పరిశ్రమల ఉద్యోగులకు సంబంధించి గతంలో వేజ్ బోర్డును ఉండేవి. అలాగే వారి యొక్క సర్వీస్ నిబంధనలు, వేతనాలు, సెలవులకు సంబంధించి యాజమాన్యం, ఉద్యోగులు, ప్రభుత్వ అధికారులు కలిసి త్రైపోళిక సమావేశాలను నిర్వహించేవారు. అలాగే ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి విధివిధానాలను రూపొందించేటటువంటి ఒక సత్యంప్రదాయం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో చాలాకాలం కొనసాగింది. దానిని మన నవ్యాంధ్రప్రదేశ్, సంతోషాంధ్రప్రదేశ్, స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ కూడా ఇటువంటి ఒక లక్ష్యంతోటి ప్రయాణం చేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదో, ఆ లక్ష్యంవైపుకి మనం ప్రయాణం చేయాలంటే, ప్రజాస్వామికమైన కార్బూక సంబంధాలను, పారిశ్రామిక విధానాలను రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ దశలో రూపొందించుకోవడం అత్యంతావ్యక్తమైన విషయమని నేను తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. వీటికి సంబంధించి ప్రభుత్వం తనయొక్క విధివిధానాలను రూపొందించుకునే క్రమంలో కార్బూకవర్గం యొక్క ట్రేడింగ్ యూనియన్ సలహాలతోపాటు వారి భాగస్వామ్యాన్ని కొనసాగించే దిశగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే, స్వాతంత్యం వచ్చిన మరుసటి సంవత్సరమే అంటే 1948 సంవత్సరంలో ఏర్పడిన కనీస వేతన చట్టమునకు సంబంధించిన ప్రాథమికమైన అంశాలు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అమలుకావడం లేదు. ఈ చట్టాలకు సంబంధించిన అడ్వైజరీ కమిటీ ఒక ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోనే తనయొక్క కాలపరిమితి పూర్తయిన నేపథ్యంలో కనీస వేతనాలను ప్రకటించే విధివిధానం మరియు చట్టం ప్రకారంగా చేయవలసినవన్నీ మృగ్యమైనటువంటి దశలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ వైఫలిని, చట్టాన్ని అమలుచేసే విధానాన్ని, అలాగే అడ్వైజరీ కమిటీని ప్రారంభించడం గురించి, ఆ కమిటీలో కార్బూకులకు భాగస్వామ్యం ఇవ్వబోతున్నారా? ఇటువంటి విషయాలమీద స్వప్తతగా ఉండాల్సిన ఈ చర్చ పత్రంలో ఇవన్నీ కోరవడడమనేది దురదృష్టం.

ఇకపోతే, కాంట్రాక్టు లేబర్ అబాలిషన్ రెగ్యులేషన్ యాక్టు 1970లో చట్టం ఒకటి ఉంది. ఆ చట్టానికి సంబంధించిన కొన్ని అంశాలను మీ దృష్టికి తీసుకుపస్తున్నాను. కాంట్రాక్టు కార్బూకుల శ్రమశక్తి అనేది అత్యంత సిగ్నపడాల్సిన విషయమని ఈ చట్టంలోని ఉపోదాతంలో వ్రాయడం జరిగింది. అయితే, అప్పుడు 20 శాతం కాంట్రాక్టు కార్బూకులు, 80 శాతం రెగ్యులర్ కార్బూకులు అని పరిశ్రమలోనూ, ఇతర రంగాలలోనూ ఉండేవారు. ఈనాడు అది తారుమార్పోయి 80 శాతం కాంట్రాక్టు కార్బూకులు, 20 శాతం పర్మిటెంట్ కార్బూకులు అనే దశకి వచ్చినందుకు మనం సిగ్నటోటి తలవంచుకోవాలి. కాంట్రాక్టు లేబర్ అబాలిషన్ అండ్ రెగ్యులేషన్ యాక్టుకి దురదృష్టం ఏమిటంటే, మొత్తం భారతదేశంలోనే మొట్టమొదటి కాంట్రాక్టు లేబర్ అబాలిషన్ అండ్ రెగ్యులేషన్ యాక్టులో కోర్ వర్తన అంటే ఎవరు? కోర్ రంగం అంటే ఏమిటి? లేకపోతే కాంట్రాక్టు వర్తన్ని ఎక్కడెక్కడ పెట్టుకోవచ్చు, అంతకుముందు నిషేధించబడినటువంటి అనేక రంగాలలో కాంట్రాక్టు వ్యవస్థని తీసుకురావడానికి ఆనాటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ చట్టాలలో కొన్ని అమెండ్మెంట్స్ చేసింది. దురదృష్టవశాత్తు దానికి అప్రావల్ కూడా రావడం కూడా జరిగింది. అన్ని కార్బూకు సంఘాలు, కార్బూకులు దీనికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించినపుటికీ, ఆ తరువాత వచ్చిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కూడా అదేవిధానాన్ని అవలంబించినపుటికీ, అని కాంట్రాక్టు లేబర్కు ఉండేటటువంటి

సెక్షన్ 5 క్రింద కానీ లేదా అనేక ఇతర క్లాజెన్ క్రింద కానీ కాంట్రాక్టు లేబర్కి అడ్వైజ్ చేసే కమిటీ రద్దు చేయబడింది. కాంట్రాక్టు లేబర్కి సంబంధించిన అనేక అంశాలలో కార్పూకుల యొక్క ఇన్వాల్వ్మెంట్సి అది ఎత్తివేయడం జరిగింది. దానిని తిరిగి పునరుద్ధరించడమే కాకుండా, కాంట్రాక్టు లేబర్ అబాలిషిషన్ అండ్ రెగ్యులేషన్ యాక్టు యొక్క పదాన్ని, స్పీరిట్సి కూడా యథాతథంగా ముందుకు తీసుకుపోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం తన ఎన్నికల ప్రణాళికలో కూడా కాంట్రాక్టు లేబర్లందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని అన్నారు. నిన్న గౌరవ ఆర్థిక శాఖామాత్యలు కూడా ఒక ప్రత్యేక కమిటీని వేశామని, కాంట్రాక్టు వర్కర్స్‌ని క్రమంగా రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి మేము కట్టుబడి ఉన్నామని ప్రకటించారు. చాలా సంతోషం. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి దాదాపు 60,000 మంది కాంట్రాక్టు కార్పూకులు ఈ నిర్ణయం కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ కాంట్రాక్టు కార్పూకులని క్రమబద్ధికరించడానికి ప్రభుత్వం తక్షణమే తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. మన రాష్ట్రంలో ఈ చట్టం ద్వారా కాంట్రాక్టు లేబర్ అనే దానిని తాత్కాలికమైన పమలలో మాత్రమే వినియోగించుకునే దిశగా దీనికి తగిన నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

అలాగే, లేబర్ వెల్ఫేర్ బోర్డు కూడా ఉంది. ఈ బోర్డు మహిళా కార్పూకులకు గానీ లేకపోతే అసంఘటిత రంగ కార్పూకులకు గానీ లేదా కార్పూకుల పిల్లల యొక్క చదువులకు సంబంధించి గానీ అనేకరకాలైన సంక్షేపు కార్యక్రమాలు చేసే లేబర్ వెల్ఫేర్ బోర్డు కూడా కేవలం కాగితాలకే పరిమితమవుతున్నది. కార్పూకులు కూడా ఈ వెల్ఫేర్ బోర్డు మాకు రక్షణగా ఉన్నదనే మేసేజీని ఇప్పడంలో వెల్ఫేర్ బోర్డు విఫలమవుతున్నది.

మ.12.20

దానిని బలోపేతం చేయవలసినవసరం ఎంతైనా ఉన్నదన్నది. ఆ దిశగా దీని కన్సల్టేటివ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసే దిశగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఇక రెండవ విషయం ఎందుకంటే, మీరు బెల్లు కొట్టిన తరువాత నేను ఎక్కువ సమయం మాట్లాడలేను కాబట్టి, నాకు మీరు కొంచెం సమయం ఇవ్వాలి.

MR. CHAIRMAN : When you are talking with regard to Labour Policy I won't give bell.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : ధాంక్యూ సార్. అందువలన పీటిల్లో అనేక ముఖ్యమైన చట్టాలు ఉన్నాయి. అందులో ఫ్యాక్టరీన్ యాక్టు, ఇండస్ట్రీయల్ డిస్ట్రిబ్యూట్ యాక్టు మొదలైనవి రకరకాలుగా ఉన్నాయి. ఇందులో ఫ్యాక్టరీల యాక్టుకి సంబంధించి, బాయిలర్ యాక్టుకి సంబంధించి, పర్మిసన్ కాంపెనీసిషన్ యాక్టుకు సంబంధించి, కార్పూకులకు తక్షణమే ఉండేటటువంటి భద్రతా ప్రయోజనాలు, అక్కడ ఉండేటటువంటి వారి పని ప్రయోజనాలకు సంబంధించి వారికి నష్టం జరగకుండా ఒక ఆరోగ్యకరమైనటువంటి పని పరిస్థితులు కల్పించేందుకోసం మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొత్తల్లోనే ఆ రోజు అనేక రక్షణలు కార్పూకులకు కల్పించడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు కాంట్రాక్టు బేసుల్లోనే మొత్తం మారిపోతున్నాయి. ఫ్యాక్టరీలలో 250 మంది కంటే ఎక్కువ పనిచేసే దగ్గర లాభనష్టాలతో నిమిత్తం లేకుండా ఒక ప్రాడక్టివ్ యూనిట్‌గా భావించి క్యాంటీస్‌ను స్థాపించాలనే ప్రావిజన్ ఉంది. కానీ, దానిగురించి పట్టించుకునే వారే లేరు. కాంట్రాక్టు కార్పూకులను లెక్కల్లో చూపించాలనుకునేటప్పటికి వారిని లెక్కల్లో

చూపించకుండా మా దగ్గర 250మంది కంటే తక్కువ ఉన్నారని, దాదాపు 90 శాతం ఫ్యాక్టరీలలో క్యాంటీస్ లేపు అధ్యక్ష. ఇంకా అనేక విషయాలు ఫ్యాక్టరీల యాక్స్‌లో ఉన్నప్పటికీ, వారికి సెలవులు ఇచ్చే విషయంలో కానీ, ఓవర్‌బ్లోం చేసే విషయంలో కానీ, వీళ్లి ఆఫ్‌లు మార్చే విషయంలో కానీ లేదా ఒక ఫ్యాక్టరీని ఎస్టాబ్లిష్ చేసే విషయంలో కానీ, వర్క్‌రూని కాంట్రాక్ట్‌లోకి తీసుకునే విషయంలో కానీ, వర్క్‌రూనో కలిపి అక్కడ సేస్తే కమిటీలను ఏర్పాటు చేసే విషయంలో కానీ, ఏవిధమైనటువంటి చర్యలు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో గౌరవించబడడం లేదు, అమలుచేయబడడం లేదు. కార్బూకులనేటటువంటి వారు వెట్టివారు. వెనుకటి పూర్వాడల వ్యవస్థలో దొరల దగ్గర, భూస్వాముల దగ్గర జీతగాళ్లు ఏ పరిస్థితులలో పని చేస్తున్నారో దాదాపు ఆ స్థాయికి ఈనాడు ఉన్నటువంటి కార్బూక వర్గం నెట్టివేయబడుతోంది. మీకందరకూ ఇవన్నీ తెలుసు. స్టీల్‌ప్లాంటలో యాక్సీడెంట్లు అయినాయి, హిందూస్థాన్ పెట్రోలియంలో యాక్సీడెంట్లు అయినాయి. నేను దాదాపు 30 సంవత్సరాలుగా కార్బూకడిగా పనిచేశాను. ఒక ట్రేడ్ యూనియనిస్ట్‌గా పని చేశాను. రాష్ట్రం అంతా తిరిగాను. ఏ ఒక్క పరిశ్రమ అయినా సరే ఆ పరిశ్రమలో ఒక్క కార్బూకుడు కూడా చనిపోలేదని గుండెల మీద చెయ్యి వేసుకుని చెప్పిటటువంటి పరిస్థితి లేదు. ఎంతోమంది కార్బూకుల యొక్క రక్తం చిందించి, ప్రాణాలు తీసి, లాభాలు సంపాదించుకునే దిశగా ఈ పరిశ్రమల యొక్క యాజమాన్యాలు ఫ్యాక్టరీల యాక్స్‌లో ఉండే ప్రావిజన్స్ గానీ, బాయిలర్ యాక్స్‌లో ఉండే ప్రావిజన్స్‌ని కానీ బహిరంగంగా ఉల్లంఘున చేసి వాటిని అసలు లేనట్లుగానే పరిగణించే పరిస్థితి ఈరోజున ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఏర్పడడం అత్యంత దుర్భారమైన విషయం. నేను మనవిచేసేదేమిటంటే ఒక సిమెంటు కంపెనీకి గానీ, ఒక మైనింగ్‌కి గానీ, ఒక ఐరన్‌బిర్కి గానీ, ఒక ఫార్మాస్యూటికల్ కంపెనీకి గానీ ఎక్కడికైనా వెళ్లి అక్కడి పరిస్థితులను పరిశీలించినట్లయితే, నేను మీకు ఒక విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. నేను ఒక మందుల కంపెనీలో పనిచేశాను. నేను పని చేసి ఇంటికి వెళ్లడం అంతా అయిపోయిన తరువాత నా బట్టలు తొడుకున్ని వారం, పదిరోజుల తరువాత మా ఊరికి వెడితే, మా అమృగారు నా దగ్గరకి వచ్చి ఏంటి రానీ దగ్గర మందుల వాసన వస్తోంది అన్నది. ఇది వారం రోజుల తరువాత. ఈ వారం రోజుల్లో రోజూ స్నానం చేస్తున్నాను, బట్టలు మార్పుకుంటున్నాను. అంటే, ఒక కార్బూకుడి మీద, వ్యక్తి మీద, బయట ఉన్న పొల్యూప్స్ గానీ రకరకాలుగా మనం పిలుస్తున్నాము. దాదాపు 8 గంటల పైబడి ఆ క్లోరిన్, యాసిడ్స్, సుమారు 60,000 కెమికల్ కాంపానెంట్‌తోటి డీల్ చేస్తున్న అక్కడ ఉన్నటువంటి కార్బూకులు, ఆ గొట్టల దగ్గర ఇలా ముక్కులు పెట్టేసి, వారి జీవితం కొనసాగిస్తున్న దగ్గర ఈ మందుల పరిశ్రమలు, పెస్టిసైడ్స్, ఫార్మాస్యూటికల్ ఇండస్ట్రీస్‌లో గానీ, కెమికల్ ఇండస్ట్రీలోగానీ ఎక్కడినా పనిచేసున్నటువంటి లక్షలాదిమంది కార్బూకులకి ఏం జరుగుతోందని పరిశీలిస్తే, కళ్ళవెంట నీళ్ళ వస్తాయి. చనిపోయిన వారి పరిస్థితి వేరే రకంగా ఉంటోంది. నేను ఒక విషయాన్ని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, ఇది నా వ్యక్తిగతంగా కూడా చాలా సమస్యలు ఎదుర్కొన్నాయి. మన ప్రౌదరాబాద్‌లోనే శాద్ నగర్ దగ్గర 5, 6 నెలల క్రితం ఒక యాక్సీడెంట్ జరిగింది. దాదాపు 11 మంది కార్బూకులు ఆ ఫర్నేస్‌లో పడి చనిపోయారు, వారిని గుర్తుపుట్టడానికి కూడా లేనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. నాకు ఈ విషయం తెలిసి నేను వెడితే, ఆ కంపెనీలో దాదాపు 400మంది పనిచేస్తున్నారు. వారిలో చాలామంది పశ్చిమబెంగాల్కి సంబంధించిన వారు ఉన్నారు. ఈ యాక్సీడెంట్ జరిగిన నాలుగు గంటలలో ఆ నాలుగు వందల మంది కూడా కలకత్తా వెళ్లిపోయారు. అక్కడ ఎవరూ లేరు. ఎవరిని పరామర్శించాలో తెలియదు. ఒక 10 మంది ఇక్కడ అసుపత్తిలో అడ్డిట్ అయితే, వారిని పరామర్శించడానికి వెళ్లినప్పుడు వారు చెపుతున్నటువంటి విషయాలు వింటే ఆశ్చర్యపోతాము. ఇవన్నీ స్థానికత అని చెప్పి అప్పుడు తెలంగాణాలో గొడవలు చేశారు, కానీ, అక్కడ తెలంగాణాలో ఒక్క ఉద్యోగి కూడా స్థానికుడుగా

లేకపోగా, అక్కడకు వెళ్లినతరువాత అక్కడ ఉండేటటువంటి కొద్దిమంది పెద్దమనమలు, రాజకీయ పార్టీ నాయకులు, ఆ యాజమాన్యం దగ్గర నెలనెలా కమీషన్లు, డబ్బులు దండుకుంటూ, వారే ట్రేడ్యూనియన్ లీడర్లు, వాళ్ళే గ్రామాయకులు, వాళ్ళే వరర్ల లీడర్లు, వాళ్ళే సంతకాలు పెట్టి, వారే కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తారు. యాజమాన్యంతో సహా మొత్తం పశ్చిమ బెంగాల్కి సంబంధించినవారే ఉన్నారు. ఈవిధంగా అక్కడ జరుగుతోంది. నేను తమకి మనవిచేసేదేమిటంటే, మన మంత్రిగారు కూడా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించిన వారే కాబట్టి, వారి ప్రకృతే ఉన్నటువంటి విశాఖపట్టణంలో ప్రభ్యాతిగాంచినటువంటి స్థీల్ పరిశ్రమలో కానీ, హాందూస్థాన్ పెట్రోలియంలో కానీ వరుసగా ప్రతిసంవత్సరం ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఇవి ప్రభ్యాతిగాంచినటువంటి పట్టిక సెక్టార్ కంపెనీలు. నేను ప్రైవేటు సెక్టార్ గురించి చెప్పడం లేదు. మీరు ఇంకా బయటకు వచ్చి చూసినట్లయితే, ఇంకా మందుల పరిశ్రమలు, ప్రమాదాలు, చనిపోవడాలు, అసలు ఆ విషయాలన్నీ పత్రికల వారికి గానీ, వార్తలకు గానీ అందకుండా అక్కడికక్కడే దానిని మూసేటటువంటి పరిస్థితులు, ఇంకా భయంకరమైన పరిస్థితులు అక్కడ ఉన్నాయి. అంతేగాకుండా, కార్బూకుల ప్రాణాలకు ఎటువంటి విలువ లేని పరిస్థితులు అక్కడ ఉన్నాయి. అత్యంత ప్రమాదకరమైన పనులలో కాంటూక్క కార్బూకులను నియమించడం వల్ల, వారికి ఆ పనులలో ఉండేటటువంటి రక్షణకు సంబంధించిన జాగ్రత్తలు, ఏని తీసుకుంటే, ఏ ప్రమాదం రాకుండా ఉంటుంది మొదలైన సేఫీ మెజర్స్ గురించి ఏ మాత్రం ప్రాథమిక అవగాహన లేని వారితోటి పశుపులులాగా పనిచేయించుకుని, లాభాపేక్షకో మనుషుల ప్రాణాల మీద వీళ్ళ లాభాలు సంపాదిస్తున్న పరిస్థితికి ఈ ప్రభుత్వ విధానాలు సహకరించడమనేటటువంటిది చాలాచాలా అన్యాయమైనటువంటి విషయం. ప్రజాస్వామ్యానికి అపహస్యం చేసేటటువంటి విషయం. అది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమైనా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమైనా, ఏ ప్రభుత్వమైనా సరే here I am not referring the political establishment on the affairs of the Management. సిష్టంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని గురించి మనమందరం కూడా శ్రమశక్తికి ఉండవలసిన మర్యాద గురించి, శ్రామికులకు ఉండవలసిన గౌరవం గురించి, శ్రామిక చట్టాలకున్నటువంటి ప్రాతినిధ్యం దానిని అమలుచేయవలసినటువంటి ఆవశ్యకత గురించి లేబర్ పాలసీని ఎవాల్వ చేస్తున్నటువంటి క్రమంలో వీటని మానవతా దృక్పథంలో Labour Rights are Human Rights. Labour Rights are not confined only to the..... అంతేగాకుండా, మినిష్టర్స్ గారు రెఫర్ చేసినటువంటి కేంద్ర, రాష్ట్రాల చట్టాలే కాదు, లేబర్ రైట్స్, బేసిక్స్ గా హ్యామన్ రైట్స్ అని మనం గుర్తుపెట్టుకోవలసినవసరం ఉండని తమ ద్వారా మనవిచేసున్నాను. అధ్యక్షు, మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఆగ్నేణ్జు ఇండప్రీస్ ఉన్నాయి అనేటటువంటిది ప్రభుత్వం దగ్గర లెక్క ఉంది. అది లేబర్ డిపార్ట్మెంటులోను, ఫ్యాక్టరీస్ డిపార్ట్మెంటులోను లేకపోతే ఆన్నింటిదగ్గరా ఉంటుంది. ఎన్ని కంపెనీలలో ఎన్ని ట్రేడ్ యూనియన్స్ ఉన్నాయి? అక్కడ పనిచేసుకునే కార్బూకులకి ప్రాతినిధ్యాన్ని వహించేసి వారి సమస్యల గురించి ఇక్కడి యాజమాన్యంతేగానీ, లేదా లేబర్ డిపార్ట్మెంటులో కానీ లేదా ప్రభుత్వంతో కానీ విన్నవించుకునే దానికి కావలసినటువంటి బేసిక్ ప్రజాస్వామ్యమికమైనటువంటి హక్కు ఎన్ని కంపెనీలలో నిరాకరించబడుతున్నది, ఎన్ని కంపెనీలలో ఆమోదించబడింది అనే విషయాన్ని చూస్తే ప్రజాస్వామ్యానికి ఉన్నటువంటి నేతిబీరకాయ చందంగా ఉన్న పోలిక మనకర్థమవుతుంది. నిజంగా మనం ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవిస్తున్నామంటే, ఎక్కడైనా ఒక పరిశ్రమలో సంఘం లేకపోతే, అక్కడ ఉన్న కారణం ఏమిటనే దానిని పరిశీలించడం అత్యంత అవసరం. ఎక్కడైనా కాదు, ఇక్కడైక్కడా కార్బూక సంఘాలు లేనటువంటి పరిస్థితి ఉండని నేను తమకు మనవిచేసున్నాను.

ఇప్పుడు మళ్ళీ నేపనల్ కంపెనీల్లో గానీ, కార్బోరేట్ సెక్టర్లో గానీ యూనియన్లు లేనటువంటి పరిశ్రమలు వాళ్ళకు కావాలి. కొన్ని పరిశ్రమల్లోనైతే కార్బూకుడు కూడా లేనటువంటి పరిశ్రమలు కావాలి. అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం కాబట్టి, మంత్రి గారు దీన్ని పరిశీలించాలి. మొదటగా యూనియన్లు లేనటువంటి పరిశ్రమ కావాలి, రెండవది కార్బూకుడు లేనటువంటి పరిశ్రమ కావాలి. కార్బూకుడు లేనటువంటి పరిశ్రమంటే - ఆ పరిశ్రమలో మొత్తం కాంటాక్టు కార్బూకులే ఉంటారు. కంపెనీ రోల్స్‌లో కార్బూకుడు అనేటటువంటి వాడు ఉండడు. అక్కడ చిమ్మే వాడు ఉన్నా కూడా వాడిని కార్బూకుడు అనరు. స్పీపింగ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ అంటారు. వాడు చేసే పని స్పీపింగే అయిసప్పటికీ, కార్బూకుడు అనే నిర్వచనంలోకి రాకుండా ఉండటానికి వాడి డిసిగ్నేషన్‌ని మాత్రం స్పీపింగ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ అని పెడతారు. ఈ రకమైనటువంటి మోసపూరితమైన ఆలోచనతో పరిశ్రమలు వ్యవహారం చేస్తుంటాయి.

కార్బూకుడు లేనటువంటి పరిశ్రమలు అనంటే - అడ్డు అదుపూ లేనటువంటి దోషిణీకి కావాల్సినటువంటి పారిశ్రామిక విధానం రాష్ట్రంలో అమలొతున్న క్రమంలో, వీటిని నియంత్రించేందుకు, దోషిణీ కట్టడి చేసేందుకు పెట్టుబడి స్వభావం తెలిసినటువంటి పెద్దలే కార్బూకులకు, శ్రమశక్తి రక్షణగా ఏర్పాటు చేసిన అరకొర చట్టాలను కూడా భూస్థాపితం చేస్తున్న క్రమంలో, శ్రమశక్తి తరఫున, కార్బూక వర్గం తరఫున నిక్షిప్తిగా మేం నిలబడతాం, ప్రజాస్వామ్య విలువలకు మేం అధ్యం పడతామనే ఆత్మ విశ్వాసాన్ని ఈ మాతన అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం కల్పించాల్సినటువంటి అవసరముందని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాము.

ఇంకా అత్యంత ఫోరమైన విషయం మరొకటి ఉంది. మనకు ఎంప్లాయ్‌మెంట్ స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్ అనే చట్టం ఉంది. ప్రతి కంపెనీలో ఎక్కడైతే 20 మంది కార్బూకుల కంటే ఎక్కువ మంది ఉంటారో, అక్కడ స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్‌ని అమలు చేసేందుకు గాను, అక్కడి కార్బూకులతో, ట్రేడ్ యూనియన్లతో కలిసి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ ట్రేడ్ యూనియన్ దగ్గర కార్బూక సంఘాల వాళ్ళ రిజిస్టర్ చేసుకోవాల్సిన అవసరముంది. కానీ, ఏ కంపెనీ స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్ అనే ఛాయలకే పోవడం లేదు. ఈ కార్బూకులు ఎంత దూరంగా ఉంటున్నారంటే - స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్ క్రింద కొన్ని రక్షణలు తమకున్నాయనే విషయం కూడా ఈ కార్బూకులకు తెలియని స్థాయికి, ఈ వ్యవస్థని దిగ్జార్జుడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ మోడల్ స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్ రూపంలో ప్రభుత్వం చట్టాన్ని ప్రింట్ చేసి పెట్టింది. కానీ, ఏ యాజమాన్యం దాన్ని పట్టించుకోదు. కార్బూకులకు ఆ విషయమే తెలవడు. కార్బూకులకు సంఘం పెట్టుకునే అవకాశం లేదు. ఒకవేళ సంఘం పెట్టుకుంటే, వాళ్ళందర్నీ ఎత్తేయడం జరుగుతుంది. ఇక వాడు కోర్పుల చుట్టూ తిరిగి తిరిగి చేద్దామనంటే అదీ కూడా సాధ్యం కాదు.

ఈ రోజున ఎంత మంది కార్బూకులకు గాను, ఎంతమంది ఉద్యోగులు లేబర్ డిపార్ట్మెంటులో ఉండాలి, ఎవరుండాలనేది చట్టంలో స్పృష్టంగా ఉంది. ఇంతకు ముందే చెప్పినట్లుగా, 17,000 మంది మనుషులుంటే, వాళ్ళకు ఒక డాక్టరుండాలని డబ్బుపోచీ నిబంధన ఉంది. అదీ క్రమంలో మన రాష్ట్రంలో ఎంత మంది కార్బూకులుంటే, ఎంత మంది లేబర్ ఆఫీసర్లుండాలి, ఎంత మంది కమీషనర్లు ఉండాలి, ఎంతమంది ఇస్పెన్ఫర్మర్లుండాలి అనేటటువంటి

ఈక్విప్స్ గానీ, ఆ రకమైనటువంటి కాలిక్యలేషన్స్గానీ మన వద్ద లేవు. అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఈ లేబర్ డిపార్ట్మెంటు పరిస్థితిని చూస్తే, వాళ్ళకు అడ్డమైన పనులన్నీ చెబుతారు. ఈ కేంద్ర చట్టాలను గానీ, రాష్ట్రప్రభుత్వ చట్టాలని గానీ నిజంగా అమలు చేయడానికి లేబర్ డిపార్ట్మెంటుకు ఇవ్వాలిన ప్రాధాన్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదు. బోన్స్ యాక్స్, వర్క్మెన్ కాంపెన్స్ యాక్స్, ఇవ్వేసి యాక్స్, పిఎఫ్ యాక్స్, బాయిలర్స్ యాక్స్ పంటిని కొన్ని ఉన్నాయి. అలగే, ఛైల్ లేబర్ యాక్స్ కూడా ఇప్పుడు లేబర్ డిపార్ట్మెంటుకు హోండోవర్ చేయడం జరిగింది. ఏష్టు ప్రతిరోజు తనిఖీకి వెళ్డడం, ఎక్కడ బాల కార్బుకులున్నారు, ఎక్కడ లేదు అని తనిఖీ చేయడం, ఈ క్రమంలో ఒకోస్టారి వాళ్ళ తన్నులు కూడా తింటున్నారు. ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి.

కాబట్టి, నేను మనవి చేసేదేమంటే - ఇటీవల హైదరాబాదులో మైగ్రేంట్ లేబర్కు సంబంధించి ఐలెంట్ వాళ్ళ ఒక కవ్యస్వన్ పెట్టి, నన్ను కూడా ఆహ్వానిస్తే అక్కడకి వెళ్లాను. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమంటే - భారతదేశం నుండి ఇతర దేశాలకు రెండు కోట్ల మంది కార్బుకులు వలస వెళ్లారు. ఈ మైగ్రేంట్స్గా వెళ్లిన కార్బుకులను ఇటు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గానీ, అటు జాతీయ ప్రభుత్వం గానీ ఏ విధంగా కాపాడుతోందని పరిశీలిస్తే, ఏ విధంగానూ లేదు. ముఖ్యంగా చెప్పాలంటే, మిడిల్ ఈస్ట్క్స్కి చాలా మంది కార్బుకులు ఏజెంట్స్ ద్వారా వలస వెళ్డడం, అక్కడ ఏజెంట్లు చేతుల్లో బలి కావడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా రాయలసీమలోని కర్బూలు, కడవ జిల్లాల నుండి ఎక్కువ మంది మహిళలు అక్కడికి వలస వెళుతుంటారు. వీరి తరువాత పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి జిల్లాల నుండి ఎక్కువ మంది వెళతారు. వాళ్ల కథలు చూస్తే, వారిలో పిచ్చి పట్టి జైల్లలో ఉన్నటువంటి మహిళలున్నారు. అంతేకాకుండా అక్కడి పేకుల ఇళ్లలో పనిచేసి, వాళ్ల జీతాలివ్వకపోవడంతో వాళ్ల దోర్జ్ న్యాలు ఎదిరించి, తన్నులు తిన్న వాళ్లన్నారు. ఒళ్లంతా కాల్పుకుని జైల్లలో ఉన్నటువంటి మహిళల సంఖ్య కూడా తక్కువేం కాదు. మన కార్బుక శక్తి అలాంటి పరిస్థితుల్లో అక్కడికి వలస వెళుతోంది.

ఇర్స్క్లో యుద్ధం జరుగుతోంది. గాజాలో దాడులు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ కూడా మన వాళ్లన్నారు. మన నర్సులున్నారు. మన కన్విషన్స్ వర్గర్సున్నారు. వాళ్లకి సంబంధించినటువంటి విషయాల మీద పరిశీలించేందుకు, వాళ్లకు రక్షణగా నిలిచేందుకు మన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గట్టిగా మా దేశపు కార్బుకుడి మీద ఒక్క చిన్న మాట పడిందంటే, వాళ్ల సంగతి చూస్తామనేటటువంటి ఒక ఖచ్చితమైన స్టేట్మెంట్ కూడా ఇవ్వలేనటువంటి అత్యంత దయనీయమైన విదేశాంగ విధానం, విదేశాంగ కార్బుక విధానం, మైగ్రేంట్ లేబర్ పాలసీ మన భారతదేశంలోను, అందునా ముఖ్యంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనూ ఉండటమనేది మనమందరం సిగ్నపడాల్స్సినటువంటి విషయం. అధ్యక్షా, ఇదే సందర్భంలో రెండు కోట్ల మంది మైగ్రేంట్ లేబర్ ప్రస్తుతం భారతదేశంలో పనిచేస్తున్నారు. I am not speaking about the internal migration. ఒక జిల్లా నుండి ఇంకో జిల్లాకో, లేకపోతే ఒక రాష్ట్రం నుండి మరొక రాష్ట్రానికో వెళ్లిన మైగ్రాంట్ లేబర్ గురించి నేను మాట్లాడటం లేదు. శ్రీలంక, బర్మా, నేపాల్, బంగాల్ దేశమైదులైన అనేక ప్రాంతాల నుండి మన దేశానికి వలస వచ్చి, ఇక్కడ పాట్లగడుపుకుంటూ మైగ్రాంట్ లేబర్గా ఉన్నటువంటి రెండు కోట్ల మంది ప్రజల గురించి మాట్లాడుతున్నాను. When coming to Inter-District, Inter-State migrants, it has become a way of life. చదువు గురించి, ఉండ్యోగం గురించి, ఉపాధి గురించి మైగ్రేప్స్ జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, ఇదే అంశానికి సంబంధించిన మరో విషయం మీకు మనవి చేయాలి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉన్నటువంటి కంపెనీల్లో శ్రీకాకుళం వాళ్లని కార్బూకులుగా చేర్చుకోరు. అక్కడి కంపెనీలు కృ ష్టో జిల్లా యాజమాన్యాల చేతుల్లో ఉంటే, వాళ్ల శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని స్థానికులని ఉద్యోగంలో పెట్టుకోరు. ఒరిస్సా నుండి వచ్చిన కార్బూకులనో, లేకుంటే వేరే జిల్లాల నుండి వచ్చిన వాళ్లనో పెట్టుకుంటారు. ఎందుకంటే - మైగ్రేంట్ లేబర్ అయితే, వాడు అణిగిమణిగి ఉంటాడు. పెళ్లిళ్లని-పెటాకులని, అదనీ-ఇదనీ ఎక్కడికీ పోకుండా ఉంటాడు. బందీ అయిన వ్యక్తిలా ఉంటాడని భావిస్తారు. దీన్ని కూడా శ్రమ దోషించి విధానంలో భాగంగా ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. Inter-District migrant labour అనార్గనైజెడ్ సెక్టార్లో విపరీతంగా ఉన్నారు. మా ప్రకాశం జిల్లాని ఉదాహరణగా తీసుకుంటే, మన హైదరాబాదులో గానీ, భారతదేశంలో సూరత్తికి గానీ, బొంబాయికి గానీ, మరెక్కడికైనా వెళ్లండి. భవన నిర్మాణ మేస్ట్రీలేవరంటే - ఒకళ్ల ప్రకాశం జిల్లా వాళ్లు, రెండవ వాళ్లు శ్రీకాకుళం జిల్లా వాళ్లు. ఇది మొత్తం భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితి.

అధ్యక్షా, వాస్తవానికి ఈ మైగ్రేంట్ లేబర్కి సంబంధించి ఆయా కంపెనీలు వారికి గుర్తింపు కార్బూలివ్వాలి. అలాగే, వీళ్లకి సంబంధించి మైగ్రాంట్ లేబర్ యాక్షు కూడా ఉంది. దీన్నెవరు పట్టించుకున్నారు? ఎంతమంది మన జిల్లా నుండి బయటకు వెళ్లారు? ఎంత మంది మన జిల్లాలో వచ్చి పనిచేస్తున్నారు? వాళ్లకు మనం ఐడెంటిటీ కార్బూలిచ్చామా? అన్నది ఎవ్వరూ పట్టించుకోవడం లేదనేది నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇటీవల సిక్కిరి రాష్ట్రంలో అంధ్రప్రదేశ్కు చెందిన వాళ్లు, అనార్గనైజెడ్ సెక్టారల్లో పని చేయడానికి కాంట్రాక్టు లేబర్ క్రింద వెళితే, అక్కడ పని చేయించుకుని కూడా వాళ్లకి జీతాలివ్వకపోతే, వాళ్లు తన్న తగలేస్తే, టీక్కెట్లు కూడా పెట్టుకోవడానికి వాళ్ల దగ్గర డబ్బులేకపోతే, అక్కడున్నటువంటి మా కేంద్ర కార్బూక సంఘాలను కలిసి, మేం వెనక్కి రప్పించే ప్రయత్నం చేశాము. సిక్కిరిలో ట్రేడ్ యూనియన్లు లేవు. దానికున్న చరిత్ర వేరు. అక్కడున్నటువంటి మా పార్టీ వాళ్లు, బాధిత కార్బూకులను కలిసి మాకు ఫోన్లు చేస్తే, మేం ఇక్కడ నుండి మనుషులని పంపించి వాళ్లను రాష్ట్రానికి తీసుకురావాల్సిన పరిస్థితి వచ్చిందే గానీ, ప్రభుత్వమేమీ పట్టించుకోలేదు. ఇదే విషయంలో మేం లేబర్ డిపార్ట్మెంటు వాళ్ల సహాయం కోరితే వాళ్లు మాకు సంబంధం లేదంటారు. నిజమే మరి, వాళ్లు ప్రభుత్వం చెప్పిన గీతల్లో పని చేసే అధికారులే గానీ, గీతలు దాటి పని చేసే వాళ్లు కాదు గదా? అధ్యక్షా, ఈ మైగ్రేంట్ లేబర్కు సంబంధించి ఒక ముఖమైన విషయమేమంటే - అనేక రంగాల్లో మార్పులోచ్చాయి. ఉత్సత్తు రంగంలో, ఉత్సత్తు విధానంలో, జీవన విధానంలో, అహారపు అలవాట్లలో పలు మార్పులోచ్చాయి. అలాగే, లేబర్లో కూడా మార్పులోచ్చాయి. ఇది సామాజిక పరిణామ క్రమంలో ఒక భాగం. ఈ వచ్చిన మార్పులకు అనుగుణంగా, ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల్లో శ్రమకు విలువనిచ్చి, శ్రమని కాపాడే తీరుగా ఉన్నటువంటి చట్టాలని మరింత మెరుగుపరచి, రక్షణ కల్పించాల్సిన చేట్లు, ఇప్పటికే ఉన్నటువంటి చట్టాల్ని మరింత మొద్దుపరచి, నిద్దరపుచ్చి, అటకెక్కించి, తమకు సంబంధం లేనటువంటి సమస్యగా ప్రభుత్వం వారు దీన్ని పరిగణిస్తున్నారు.

మ.12.40

దీనికి సంబంధించి ఒక్క ఉదాహరణ చెబుతాను. మన అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు హస్పిటల్స్, ప్రైవేటు ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషనల్ ఉన్నాయి. వీటిల్లో పని చేసే కార్బూకులకు/ఉద్యోగులకు ఇంసెస్, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ సౌకర్యం అమలు చేయాలని భావించి,

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 5 సంవత్సరాల క్రితం ఒక జీబిని తీసుకొచ్చింది. ఈ రెండు రంగాలకు సంబంధించి ఆనాటి 23 జిల్లాల్లో గానీ, నేటి 13 జిల్లాల్లో గానీ దాదాపుగా రెండు లక్షల పైచిలుకు టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్, ప్యారామెడికల్, స్ట్యాపింగ్ డిపార్ట్మెంట్లకు సంబంధించిన కాంట్రాక్ట్ కార్పూకులున్నారు. ఈ రెండు లక్షల మందిలో ఎవరికీ కూడా ఇప్సెన్ సౌకర్యం గానీ, పిఎఫ్ సౌకర్యం గానీ కల్పించబడటం జరగలేదు. ఇది లేబర్ డిపార్ట్మెంటు పరిధిలోకి రాదు. ఇప్సెన్ చట్టం వేరు, పిఎఫ్ చట్టం వేరు. అధ్యక్షా, ఈ చట్టాలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినవి అయినంత మాత్రాన మనం చూస్తూ ఊరుకోవాలా? ఇవి కేంద్ర చట్టాలు కాబట్టి, మాకేం సంబంధం లేదు, అది కేంద్ర మంత్రి, ప్రధానమంత్రి మోడీ గారు చూసుకోవాలని అంటామా? మరి ఇక్కడున్న ప్రజలు మన వాళ్లు, వని చేస్తున్న వాళ్లు మన వాళ్లు, శ్రమ శక్తి మనది. దీనికి సంబంధించి ఏ విధంగా జోక్యం చేసుకోవాలనే విషయంలో మాత్రం మన దగ్గర స్టోండింగ్ రూల్స్‌మీ లేకపోవడం చాలా దురదృష్టికరం.

అధ్యక్షా, నేను మరో మాట మనవి చేస్తున్నాను. బ్రిటీషు వారి హాయాంలో మాతాతముత్తాతలు మదాసులో పని చేశారు. బిన్ని కంపెనీలో, ప్యారిస్ కంపెనీలో, ఇలా రకరకాల కంపెనీల్లో పని చేశారు. ఇక్కడ తెలంగాణాలో కూడా విఎస్ఎటి కంపెనీలో గానీ, గవర్నమెంట్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్లో గానీ పర్మిచెంట్ ఉద్యోగాలుండేవి. The nature of employment in these companies was regular employment. Sir, not only regular employment. It is purely permanent employment. It is like property. నేను నాకిష్టం లేవప్పుడు నా ఉద్యోగాన్ని నా పిల్లలకు గానీ, నా తరఫు వాళ్లకు గానీ, లేదా నాకిష్టం వచ్చిన వాళ్లకు గానీ నేను అమ్మేసుకోవచ్చు, లేదా ఇచ్చుకోవచ్చు. కానీ, అదే వేతనంతో అది కొనసాగేది. అది పర్మిచెంట్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్. ఆ పద్ధతి ఇప్పుడు పూర్తిగా సమసిపోయింది. ఈ రాష్ట్రంలో గానీ, ఆ రాష్ట్రంలోగానీ ఇప్పుడెక్కడా ఆ విధానం లేదు. పోస్టి, రెగ్యులర్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ విషయంలో స్టోండింగ్ ఆర్డర్స్ చూసినట్లయితే, ఎన్ని పేర్లున్నాయి అధ్యక్షా! హిందూ మతంలో ఎన్ని కులాలలున్నాయో.. పనికిమాలిన కులాలు... అన్ని కులాల కంటే ఎక్కువగా డిజిగ్నేషన్స్ ఇచ్చారు. Regular worker, Trainee worker, Casual Worker, Contract Worker, Seasonal Worker, Part time worker, Scheme worker, Chip Worker, బదిలీ వర్కర్ అంటూ ఒక్కే ప్రాంతంలో ఒక్కే పేరుతో పిలుస్తున్నారు. వీరెవ్వరికీ రెగ్యులర్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ లేకుండా, కనీసం ఘలానా కంపెనీలో నేను ఒక కార్పొక్సిని అని చెప్పుకునే అవకాశం కూడా లేకుండా, ఈ చట్టాలనేని ఏనీ వాళ్లకు వర్తించకుండా, మెజారిటీ వర్గులని యాజమాన్యాలు దోషించేస్తున్నారు. ఈ శ్రమదోషించే అనేది కూడా ఆగ్గనైజెంట్ సెక్టార్లో జరుగుతున్న విషయం చెబుతున్నాను. I am not referring to the un-organized sector. తోపుడు బండ్ల వాళ్లు, నెత్తి మీద బుట్ట పెట్టుకుని అమ్ముకునే వాళ్లు, పుట్ట పాత వ్యాపారులు, వెండర్లు, ఆటో డ్రైవర్లు, కన్ఫ్రాక్షన్ వర్గుల గురించి నేను చెప్పడం లేదు. ఆగ్గనైజెంట్ సెక్టార్లో పని చేస్తున్న ఎంప్లాయ్యాన్ గురించి, స్టోండింగ్ ఆర్డర్స్ అమలయ్యటటువంటి వాళ్ల గురించి ఇన్ని రకాల పేర్లు పెట్టి దోషించేస్తున్నారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: అగ్రికల్చర్ లేబర్ దేని క్రిందకి వస్తారు?

SRI P.J.CHANDRASEKHARA RAO: Sir, agricultural labour is a different sector. With regard to rural and agricultural based workers, అనాగ్గనైజెంట్ సెక్టార్ మీద ఒక కమీషన్ ని వేయడం జరిగింది. ఆ కమీషన్ అన్ని రాష్ట్రాల్లో పర్యాటించింది. ఆ రోజుల్లోనే అర్జున్ సేన్ గుప్తా గారు దాని మీద ఇంత పెద్ద పుస్తకం రాసిచ్చారు. అనాగ్గనైజెంట్ సెక్టార్లో ఈ అగ్రికల్చరల్ లేబర్కి

సంబంధించి పెవరేట్ రూల్స్, పెవరేట్ పద్ధతుల్లో చేయాలని చెప్పారు. ఈ అనార్గనేజ్ సెక్టార్లో ఉన్నటువంటి మిగిలిన వర్గర్ల అంటే అగ్రికల్చరల్ అండ్ నాన్ అగ్రికల్చరల్ విభాగంలోని వాళ్లు మొత్తం వర్షింగ్ క్లాస్‌లో 92 శాతమని ఆయన నిగ్నతేల్చారు. ఆయనేదో మా కమ్యూనిస్టు పారీ వాడో, లేక మా ఏపటియూసీ వాడో, లేదా నాలా ఎఱ చోక్కు తొడుకున్న వాడో కాదు. ఆయనోక మేధావి, ఒక శాస్త్రవేత్త, పెద్ద ఎకనామిస్టు, కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించిన రాజ్యసభ సభ్యుడు. ఆయన రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తిరిగారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్స్ వీళ్లకి బోనస్ యాక్టు అప్పె అవుతుందా?

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావుః అప్పె కాదు సార్. ఆ యాక్టు చాలా మందికి అప్పె కాదు. రైల్వేలకు, ఆర్టీసీకి, కోపరేటివ్ సెక్టార్కు, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వాళ్లకి అప్పెకబుల్ కాదు. కానీ, ఎవరి దగ్గర శక్తి ఉన్నదో, ఎవరి దగ్గర బార్గెయినింగ్ కెపాసిటీ ఉన్నదో వాళ్లు తీసుకుంటున్నారు. రైల్వే వాళ్లు మాత్రం ఎఫిషియెన్సీ లింక్ బోనస్ తీసుకుంటున్నారు. అదే ఎలక్ట్రిసిటీ వాళ్లు కూడా తీసుకుంటున్నారు. కానీ, అనార్గనేజ్ సెక్టార్ వాళ్లకి అసలు బోనస్ అంటే ఏమిటో కూడా తెలియదు. అసలు ఆ శబ్దమే విననటువంటి వ్యవహారం అక్కడ ఉంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఈ అప్రెంటీసులు, బ్రైనీలని చెప్పి రకరకాల పేర్లు పెట్టి ఈ రకమైన మార్పులు, చేర్పులు జరుగుతున్నటువంటి క్రమంలో లేబర్ పాలసీ అనే దాన్ని ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల్లో ఆలోచించి, అందర్నీ ఇన్వార్ట్ చేసుకునే పద్ధతుల్లో ఆలోచన చేసి, తగినటువంటి ఏర్పాట్లు గనుక మీరు చేయకపోయినట్లుయితే తీప్పంగా వారు నష్టపోతారు.

ఇకపోతే కనీస వేతనాలు అధ్యక్షా. ఈ కనీస వేతనాల చట్టానికి అడ్డోజరీ బోర్డు లేదు. 2000 నుండి 3000 మంది పని చేసేటటువంటి ఏ రంగంలోనైనా సరే, ఆ ప్రభుత్వం దాన్ని గుర్తించి, దానికి కనీస వేతనాలను నిర్ణయించి, దానికొక అడ్వయిజరీ బోర్డు పెట్టి, ఆ బోర్డులో ఇంత వేతనాలుండాలని చెప్పి మినిమం వేజెన్ యాక్టులోఉంది. ఈ మినిమం వేజెన్ యాక్టు పరిధిలో దాదాపు 62 సెక్టార్లని గుర్తించారు. ఉన్నవాళ్లకే దిక్కులేదు. ఇంకా కొన్ని వందల సెక్టార్లను మారినటువంటి ఉత్సత్తు క్రమంలో, రంగాల క్రమంలో ఇంకా దీంట్లో కలపాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. అసలు మినిమం వేజెన్ యాక్టులోకి రావాలని వాళ్లు అడగడం లేదు. అలాగే చట్టంలో కవర్ చేయాలని ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించడం లేదు. ఇంత అసమంజసంగా, ఇరెగ్యూలర్గా, అక్రమంగా అన్ని ఉన్నా కూడా వాళ్లకేదీ అమలుచేయనటువంటి పరిస్థితుల్లో మనల్ని మనం ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాలని చెప్పుకోవడం గానీ, స్వర్ణంధ్రప్రదేశ్ అని గానీ, హ్యాపీ ఆంధ్రప్రదేశ్ అని గానీ మనం చంకలు గుద్ధకుంటే, అని నొప్పులు పుట్టడం తప్పితే, ప్రజలకి ఏమాత్రం ప్రయోజనం ఉండదు.

మన చంద్రబాయి నాయుడు గారు గతంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అసంఘటిత కార్బూకులెవరు, ఏ రంగంలో ఎంతమంది ఉన్నారనేది లెక్కలు తీయమని చెప్పి, వాళ్లకేం చేయాలనేది ఒక నిర్ణయం చేశారు. ఆ నిర్ణయంలో భాగంగా 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం చూస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అప్పటి మొత్తం 23 జిల్లాలు కలిపి 2 కోట్ల 80 లక్షల మంది అసంఘటిత రంగ కార్బూకులున్నారని చెప్పి, 186 రంగాల్లో వాళ్లు పనిచేస్తున్నారని చెప్పి దాని మీద లెక్కలు తేల్చారు. దీని మీద కేరళలో ఏం జరుగుతున్నది, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో ఏం

జరుగుతున్నది, మన రాష్ట్రంలో ఏం చేయడానికి నీలున్నదని చెప్పి, ఆ తరువాత ఉన్నటువంటి కాంగ్రెస్ పార్టీ గవర్నమెంట్ ఎంసీఆర్పొచ్చార్టర్డీలో రెండోబుల పాటు ఒక వర్షపొపు కూడా జరిపింది. అది వర్షపొపులకే పరిమితమైపోయిందే తప్ప, ఫలితం మాత్రం జూన్యం. మళ్ళీ అని ఎక్కడికి పోయాయో తెలియదు.

కాబట్టి, నేను మనవి చేసేదేమంటే - అసంఘటిత రంగ కార్బూకులతోబాటు, ఒక కొత్త ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. నేను పెట్టుబడిదారుల గురించి మాట్లాడటం లేదు. ప్రభుత్వమే స్థిర వర్గ్యు అని కొత్తగా డిసిగ్నేషన్ పెట్టింది. ఇందిరా కాంతి పథం (పకేపి) వాళ్లు ఎవరైనా గర్భిణీ స్త్రీ ఉంటే, వాళ్లని ఆసుపత్రికి తీసుకువెళ్లాలి. వాళ్లకు సమయానికి మందులివ్వాలి, ఆరోగ్య సహాయం చెయ్యాలి. ప్రతి వెయ్యి మందికి ఒక ఆశా కార్యకర్త ఉంటుంది. అలాంటి వాళ్లు కొన్ని లక్షల మంది ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నారు.

ఇవి గాక, మనం అంగ్నవాడీ కేంద్రాల్లో పని చేస్తున్నటువంటి టీచర్లు నిపయంలో చాలాసార్లు నెత్తి నోరూ కొట్టుకున్నాము. అంత గురుతరమైన, ప్రాథమికమైన, మౌలికమైన బాధ్యతలు వాళ్లు నిర్వహిస్తుంటే, వాళ్లకిచ్చేది మాత్రం గౌరవ వేతనం అని అంటున్నాము. కానీ, వాళ్లని పొద్దున్నే ఈ టైంకు పోవాలి, ఈ టైంకు ఈ పని చేయాలి, ఈ పని చేయకపోతే మీకు ఉండ్యోగం పోతుంది అని చెప్పి, రకరకాల సర్వీస్ కండీషన్లు పెట్టి, వాళ్లకు నిధివిధానాలు నిర్దిశుయించి, బాధ్యతలు నిర్దిశుయించి, వాళ్ల మీద డిసిప్లినరీ యాక్సెస్ పెట్టి ఇదంతా చేసినా కూడా, చివరికి వాడు కార్బూకుడు కూడా కాదు. కార్బూకుడు కాదనంటే అర్థమేమిటంటే - నీకు ఏ కార్బూక చట్టం వర్తించదు. ఈ ఆకాశం కేందున్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో చట్టాలు ఏదైతే లిష్ట్పుట చేశారో, అవేంటి నీకు వర్తించవు. ఎందుకంటే, నీవు గౌరవమైన కార్యకర్తవు కాబట్టి! నీ అంతట నీవే ఏ పనీ-పాటా లేకుండా వచ్చి, ఈ పని చేసుకుంటున్నావు కాబట్టి! నీ అంతట నువ్వే స్వచ్ఛంద కార్యకర్తగా వచ్చి ఇక్కడ పని చేస్తున్నావు కాబట్టి! ఇంకా నీ ఇంట్లో ఏమన్నా కందులూ, పెసలు వుంటే తీసుకొచ్చి దీంట్లో కలుపు గానీ, మమ్మలేమీ అడగొద్దనే దుర్భరమైన, అనిర్వచనీయమైన కష్టానికి వారిని గురిచేస్తూ, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో శ్రమశక్తికి చెప్పలేనంత అవమానం చేసేటటువంటి పద్ధతుల్లో ఈ వ్యవహారం నడుస్తోంది.

అధ్యక్షా, మొన్ననే కేంద్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌ని ప్రవేశపెట్టే సందర్భంగా జాతీయ స్థాయిలో మొన్ననే సిపటియు, ఏపటియుసి, ఐఎస్టపటియుసి, టిఎస్టపటియుసి సంఘాల వారందరం కలిసి లక్షలాది మందిమి ఛిల్లీ వెళ్లాము. జాతీయస్థాయిలో 12 లక్షల మంది అంగ్నవాడీ టీచర్లు ఉన్నారు. మేం వెళ్లి మంత్రిగారిని కలిసి, ఈ పరిస్థితేంటని అడిగాము.

మ.12.50

50వ లేబర్ మినిషన్స్ కాన్వరెన్సీలో రూ.15,000 కోసి వేతనం అమలు చేయాలని కోరారు. పెద్దమనములు అందరూ కూర్చున్నప్పుడు మాత్రం మంచి మంచి సూత్రాలు పెడతారు. అమలు చేయమంటే మాత్రం ఎవరికి వారు మాకు తెలియదంటే మాకు తెలియదంటారు. ఇదే లేబరు మంత్రిగారు, ఇవే కార్బూక సంఘాలు అందరూ అప్పుడు సమావేశమయ్యారు. కోసం నెలకు రూ.15,000లు లేకపోతే మనుషులు ఎలా బ్రతుకుతారు అని అన్నారు. రూ.15,000లు చేయాల్సిందే అని అన్నారు. ఆ మొత్తాన్ని మేము పరిశీలిస్తామని ప్రధానమంత్రిగారు కూడా

అన్నారు. ఈ విషయమై బడ్జెట్లో కేటాయింపులు, వేతనాలు వంటివన్నీ పరిశీలించాలి. మధ్యహ్నాభోజన పథకానికి మేము మొత్తుకోగా రూ.1000లు ఇచ్చారు. గ్రీన్ ఛానెల్ ద్వారా జీతాలు ఇవ్వమంచే అదీ ఇవ్వడం లేదు. ఏదైనా కావాలంచే ఎమ్సర్వ్ కార్బోలయం చుట్టూ తిరగాలి, ప్రతిదానికి పర్సంటేబీలు ఇవ్వాలి. అందరికీ పర్సంటేబీలు తీసుకునేవాడు తనకు పర్సంటేబీ కొంత కేటాయించుకుంటారు కదా! కాబట్టి, ఉన్నదంతా ఈ పైపై పర్సంటేబీలకు పోతే అన్నట్టే అన్నట్టే అభిదారులకు మనం ఏం అందిస్తున్నాము? 15పైసలు అసలు వాళ్ళకు చేరుతున్నాయి, 85పైసలు మధ్యలోవాళ్ళ తినేస్తున్నారని స్వర్గియ రాజీవ్ గాంధీగారు అన్నట్లుగానే ఉన్నది ఈ వ్యవహారం. ఇది కూడా అదే పద్ధతిలో జరుగుతున్నది. అత్యంత పవిత్రమైన భావంతో, నిజాయితీతో పనిచేస్తున్న ఆశా వర్కర్లు, అంగ్నవాడీ వర్కర్లు, పకెపి, మధ్యహ్నాభోజన పథకం వారు గానీ, ఇంకా వివిధ స్థిరులక్రింద పనిచేస్తున్న వారికి కార్బైక చట్టాలు అమలు చేసే క్రమంలో కనీసం కార్బైకులుగానైనా వారిని గుర్తించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కార్బైకులకుండే మిగిలిన హక్కులు పీరికి కూడా వర్తించేలా చేయాలి. కనీస వేతనాల చట్టపరిధిలోకి వాళ్ళ వస్తే, ప్రభుత్వానికి గల paying capacity ప్రకారం వారికి న్యాయమైన వేతనాన్ని నిర్ధారించే ప్రాధమిక బాధ్యతము నిర్వర్తించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పక్కనున్న గోవా, తమిళనాడు, కర్నాటక రాష్ట్రాలలోని ప్రభుత్వాలు మానవత్వంతో ఆలోచిస్తున్నాయి. కేరళ, తమిళనాడు రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రంకంటే MMR, IMR తక్కువగా ఉన్నాయంచే అందుకు కారణం ఆయా రాష్ట్రాలలో అంగ్నవాడీవర్కర్లు చేసిన కృషి కారణమనే విషయాన్ని గుర్తించాలి. కార్బైక వర్గాల హక్కులకు తగిన ప్రాధాన్యతనిచ్చే క్రమంలో, స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత సంక్షేమ రాష్ట్రాలుగా పనిచేస్తున్న ప్రస్తుత క్రమంలో వివిధ చట్టాలను రూపొందించుకోవాలి. ఆ చట్టాలను ఇంకా ఇంకా అభివృద్ధి చేయవలసిన తరువాంలో వాటిని నిర్లక్ష్యం చేస్తూ, క్లీషింపచేస్తుంటే ఈ దేశంలో ఉన్న కార్బైకవర్గాలకు ప్రభుత్వాల మీద విశ్వాసం కోల్పోయి, తిరుగుబాటే మాకు ప్రత్యామ్నాయం అనే దిశగా ఈ పరిణామాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వాలయొక్క ఆలోచనలు ఇదే తీరుగా కొనసాగితే చాలా ఇబ్బందులు ఎదురోపులసిన పరిస్థితులు ఉంటాయి. కనీస మానవహక్కులు, ప్రజాస్వామిక హక్కులు, కనీసంగా ఉన్నటువంటి చట్టాలను మరింతగా అమలు చేసేదానికి ప్రభుత్వం తక్కుణమే లేబర్ పాలసీని నిర్ధారణ చేయాలి. కార్బైక సంఘరూలను ఇన్వార్ట్ చేయాలి.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : వర్ల్స్ గ్రండ్ జర్నలిస్టులు, మ్యాన్సేపర్ ఎంప్లౌయెంస్ గురించి చెప్పుతేదు. 1955 చట్టం ఒకటి ఉన్నది.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : వాటన్నింటిగురించి నేను ప్రస్తావిస్తూ పోతే, సమయం అయిపోయిందని తమరు అంటారని నేను మాట్లాడలేదు సార్. అగ్రికల్చరల్ వర్కర్స్ కు సంబంధించి కూడా చట్టాలు ఉన్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం దయచేసి ఇదేదో రాజకీయపరమైన అంశం కాకుండా వర్కర్స్ ని, కార్బైక వర్గాన్ని, అంసంఘటిత రంగాన్ని ఏ మేరకు మనం own చేసుకోగలుగుతామో, ఏ మేరకు ప్రభుత్వ విధానాలలో మనం భాగస్వాములను చేయగలుగుతామనే దిశగా, లేబర్ పాలసీని కాంప్రహెన్స్‌గా వర్పన్ట చేయాలని రాష్ట్రంలో ఉన్న కార్బైకవర్గం తరఫున మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని ప్రజాస్వామ్య క్లేమం కోసం, మనందరి క్లేమం కోసం చేస్తున్న విజ్ఞప్తిగా పరిగణించాలని, లేకపోతే మనం ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి వస్తుండని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మ : నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అధ్యక్షం. కార్పూక శాఖామంత్రిగారిని నేను మొదటిసారి 2007వ సంవత్సరంలో శ్రీకాకుళంలో డిఆర్ఎస్ సమావేశంలో చూశాను. అప్పుడు వారు ఎమ్మెల్సిగా ఉన్నారు. ఆ సమావేశంలో వారు సమస్యల మీద అనేక ప్రశ్నలు వేసి అధికారులనుండి సమాధానాలు ఎక్స్‌ప్రోక్ట్ చేయడం మొదటిసారిగా నేను చూసి చాలా ప్రభావితమయ్యాను. అప్పటికి నాకు తెజస్సేటివ్ యూట్టివిటీ కొత్తగా ఉండేది. అటువంటి ఎఫిషియంట్ వ్యక్తికి కార్పూకశాఖ అప్పజెపితే ఖచ్చితంగా మేలు జరుగుతుందనే ఆశాభావం నాకుంది.

I am approaching the issue with a positive frame of mind. ఇక్కడ నోట్ మాత్రం నిరాశాజనకంగా ఉంది. పారిశ్రామిక శాంతి ఉంది, ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదన్నట్లుగా నోట్లో ఉన్నది. లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ పాత్ర కూడా చాలా పరిమితంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. It is mentioned in the Note that "The Labour Department performs the twin role of enforcement of Labour Laws and implementation of Welfare Schemes." అని ఒక పరిమితమైన భాగంగా చెప్పారు. కానీ, నా అభిప్రాయం లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ అనేది ప్రభుత్వంలో ఒక భాగం. దానికి అతీతమైనది కాదు. ప్రభుత్వానికి రెండు బాధ్యతలు ఉన్నాయి. ఒకటి - రాష్ట్రంలో ఉన్న ఇతర యజమానులందరూ కార్పూకచట్టాలను అమలు జరిపేట్లు చూడడం, దానికన్నా ముందు ఒక మోడల్ ఎంప్లాయర్గా ఉండడం అనేది ప్రధానమైనది. పెద్దలు చంద్రశేఖర రావు గారు మాటల్డాడిన అన్ని అంశాలతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. వాటిని నేను మళ్ళీ చెప్పడమంటే సమయం వ్యధా అవుతుంది. ఈ రెండు పాత్రాలు వచ్చేసరికి ఒక ఆదర్శమైన యజమానిగా ఉండాల్సిన ప్రభుత్వం ఆ పద్ధతిలో లేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి రెండు నెలలైంది. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హాయాలో కూడా చాలా చెప్పాము. పెద్దలు శ్రీ సి.పాచ. అయ్యన్నపాత్రుడు గారికి తెలుసు. విశాఖపట్టణం ఎన్కషణ్డలో యూనియన్ పెట్టడానికి లేదని అన్నారు. మీకేమైనా గ్రీవెన్స్ ఉంటే గ్రీవెన్స్ బ్యాక్స్ లో వేసుకోండి, మేము పరిశీలిస్తాము. అంతే గానీ, ఎన్కషణ్డలో యూనియన్ అడుగు పెట్టడానికి వీలు లేదని ఒక నిబంధన చేశారు. దానికి ఒక రూల్లగా పాస్ చేశారు, లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ వారిని మేము అప్రోచ్ అయితే, వాళ్ళ - ప్రభుత్వం మమ్మల్ని ఆ వైపుకి వెళ్లవద్దని ఆదేశించింది, మేము వెళ్లడం లేదని చెప్పారు. ఇప్పటికీ అదే స్టేట్స్ కొనసాగుతున్నది. అప్పటికీ, శ్రీ అయ్యన్నపాత్రుడు గారు సహకరించి అక్కడున్న డిస్ట్రిక్ట్‌ని రిజాల్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు, అందువల్ల కొంత పరిష్కారమైంది. అయితే, as a model employer గా వచ్చినప్పుడు నేను కొన్ని అంశాలను ప్రత్యేకంగా చెబుతాను. Act 2/94, రాష్ట్రప్రభుత్వ ఉద్యోగాలకు సంబంధించి, శాశ్వత స్వభావంగల పనులలో టెంపరరీగా గానీ, కాంట్రాక్ట్, బోట సోర్సింగ్‌గా గాని మరే పేరుతో నియమించడానికి వీలు లేదు. శాశ్వత ప్రాతిపదికన ఉన్న భాళీలలో పర్మినెంట్ ఉద్యోగులనే నియమించాలి. అలా కాకుండా మీరు చేసిన నియామకాలు ఆపివేయాలి. డిసెంబరు 1993నాటికి 5 సంవత్సరాలు పూర్తయినవారందరినీ పర్మినెంట్ చేయమన్నారు, అప్పటికి 5 సంవత్సరాలు పూర్తి కానివారిని టైం స్టీల్లో ఉంచమన్నారు. భవిష్యత్తులో అటువంటి రిక్రూట్‌మెంట్ చేయవద్దని అన్నారు. చట్టం రాష్ట్రప్రభుత్వమే చేసింది. సుఫ్రీంకోర్స్ ఆదేశాల మేరకు చేశారు. కానీ, ఆ చట్టాన్ని చాలా ప్రమాదకరంగా ఉల్లంఘించారు. ఈ రోజు రాష్ట్రప్రభుత్వ సర్వీసులలో పర్మినెంట్ ఉద్యోగులు ఎంతమంది ఉన్నారో, అంతమంది కాంట్రాక్ట్, బోటసోర్సింగ్, కంటినెషన్స్, డైలీవేట్ ఇంకా శ్రీ చంద్రశేఖర్గారు చదివిన లిస్ట్లో ఉన్నంతమంది ఉన్నారు. అన్ని రకాల ఉద్యోగులను కలిపితే ఎంతమంది ఉన్నారో వీరంతా పర్మినెంట్ ఉద్యోగులకంటే ఎక్కువమంది ఉన్నారు.

అధ్యక్షా, ఒక మోడల్ ఎంప్లాయర్గా లీస్టలో ఇచ్చిన అన్ని చట్టాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉల్లంఘిస్తుంది. నేను మిగతా యజమానుల గురించి మాట్లాడటం లేదు. ఎందుకంటే తన లాభం గురించి ఆలోచించుకునే యజమానితో మాట్లాడే భాష వేరుగా వుంటుంది. అది చట్ట సభలలో తెలీదుగాని, పరిశ్రమలలో బాగా తెలుస్తుంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు గారు చెప్పినట్టు ఇక్కడ మనం ఎన్ని మాట్లాడుకున్నా, ఫౌక్సర్ వర్గర్లు యజమాని పోట్లాడితే వారి బలం బట్టి బోన్నె, జీతాలు తెచ్చుకోవడం జరుగుతుంది. కాబట్టి వాళ్ల గురించి నేను మాట్లాడను, ఎందుకంటే ఇక్కడ ఎంత మాట్లాడినా వారికి ఏమి ప్రయోజనం జరుగదు. కానీ ఒక మోడల్ ఎంప్లాయర్గా నేను కార్యిక చట్టాలను అమలు జరుపుతానా ? లేదా? అని ప్రభుత్వం జవాబు చెప్పాలి. ప్రభుత్వం అమలు జరువడం లేదని పేమెంట్ ఆఫ్ వేజెస్ యూక్ గురించి మనం రోజు చర్చిస్తున్నాం . ఒక ఫిన్యిపాల్ ఎంప్లాయర్గా బోటసోర్సీంగ్, కాంట్రాక్టులలో పేమెంట్ ఆఫ్ వేజెస్ యూక్ను మొదటగా ఉల్లంఘిస్తుంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే. నెలలో ఒక నిర్దేశిత తేదీన జీతం ఇవ్వాలి. కానీ, అలా ఎక్కువ మందికి జీతం నిరాకరిస్తున్న వాళ్లలో మొదటిది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : పాల్సీ నోటలోనే ఇవ్వడం జరిగింది. కార్యిక చట్టాలను, సంక్లేఖనాన్ని అమలు చేయడం మా బాధ్యత అని ప్రభుత్వం చెప్పింది.

శ్రీ ఎం.వి.యస్. శర్మః కానీ, ఆ బాధ్యతని ప్రభుత్వం చేయడం లేదు. అదే మేము చెప్పుదలచుకున్నది. మేము ఇన్ని చోట్ల చేయలేకపోతున్నాము, ఇన్ని చోట్ల చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం అనే వాస్తవ పరిస్థితిని ప్రతిబింబించాలి. పేమెంట్ ఆఫ్ వేజెస్ యూక్ను అమలు పరచాలని ఉదయాన్నే చర్చించాం. 9 నెలలు, 11 నెలలు అని కంప్యూటర్ టీచర్లు రెండేళ్లు జీతాలు లేకుండా పనిచేశారు. ఆనాడు ఇదే సభలో ఈ ప్రశ్నను అడిగితే ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి కె.రోశయ్ గారు “ఇన్నాళ్ల జీతాలు లేకుండా ఎలా పనిచేస్తున్నారంటూనే, ఇన్నాళ్ల జీతాలు లేకుండానే వాళ్ల బతక గలుగుతున్నారన్నమాట ” అని ఒక సిద్ధాంతం పలికారు. అంటే ఎంత అమానవీయమైన మైండ్ వర్క్ ప్రభుత్వం మారినా అధికారులు వాళ్లే వున్నారు కాబట్టి, వారిమైండ్ సెట్ మారిందని నేను కోస్తు. మరి శ్రీ అచ్చెన్నాయుడు గారు ఏ కొరడా రుఖిపించి కొంత మానవత్వాన్ని ప్రవేశపెడతారో, అది వారి చేతిలోనే వుంది. అందుకని, ప్రభుత్వం పేమెంట్ ఆఫ్ వేజెస్ యూక్కు సంబంధించి, నిర్దేశిత తేదీకి జీతాలు చెల్లించబానికి ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటుందో వివరించాలి. ఇలా జీతాలు రానటువంటి వారు మన రాష్ట్రంలో చాలామంది వున్నారు. పర్మనెంటు ఉద్యోగాల్లో కాంట్రాక్టు, బోటసోర్సీంగ్లను నిలిపివేస్తారా? లేదా? అనే అంశాన్ని గత ప్రభుత్వాన్ని అడిగాము. కానీ, ఇది మా పాల్సీ, దీనిని ఇలాగే కొనసాగిస్తాం అని ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.యస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు అన్నారు. ఆయన చట్టాలను మేము ఉల్లంఘిస్తామని, చట్టసభలలోనే తెలిపారు. మెజారిటీ వుంది కాబట్టి, వాళ్లను ఏమి చేయలేకపోయాము. ఈ ప్రభుత్వానికి మెజారిటీ వుంది కాబట్టి, ఇప్పుడు ఇక్కడ ఏమి చేయలేకపోవచ్చు. కానీ, ప్రభుత్వం కూడా ఇదే తమ విధానం అని ప్రకటిస్తే, మేము కూడా దానికి బయటనే ప్రిపేర్ అవుతాం. లేదా చట్టాలను అమలు పరచమనండి, మేము కూడా దానికి సంతోషిస్తాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యూక్ 2/94 చేసింది. దానిని ఉల్లంఘించి కాంట్రాక్టు, బోటసోర్సీంగ్, టెంపరరీ పద్ధతులలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే నియామకం చేస్తుంది. ఇది ఏ విధంగా లా అబైంగ్ ప్రభుత్వానికి చెల్లుతుంది. దానికి వారు సమధానం చెప్పాలి. ఇకముందు కాంట్రాక్టు, బోట్ సోర్సీంగ్లకు స్వస్తి చెప్పి, ఇప్పుడు వున్న వాళ్ల

జీవితానికి భద్రత కల్పించడానికి ఏం చేస్తారు ? ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆర్థిక మంత్రిగారు ఈ కాంట్రాక్టు ఉద్యోగుల రెగ్యులరైజేషన్ గురించి ఒక మంత్రివర్గ ఉపసంఘం వేసి, పరిశీలిస్తున్నామని మంచి మాట అన్నారు. అది ఒక కాంపానీన్ సమాధానంగా నేను అనుకోవడం లేదు. ఒక ఎకనామిక్ యాంగిల్ నుంచి బడ్జెట్ వరకు ఆయన చెప్పాలనుకున్నది చెప్పారు, కానీ మొత్తం సిస్టమ్ అఫ్ ఎంప్లాయ్మెంట్సు మోడల్ ఎంప్లాయర్గా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏం చేయనుంది, దీనికి ఒక పులిస్టాప్ పెట్టుమందా ? లేదా? తెలియజేయాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా చేయకపోతే సమాజంలో చాలా వైవిధ్యాలు వస్తాయి. రెగ్యులర్ వేకెన్సీలు నింపడంలేదని నిరుద్యోగులు గోలపెడుతున్నారు, మా ఉద్యోగాలకు భద్రత లేదని వీళ్లు ఆందోళన పడుతున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటి పరిస్థితికి దారితీస్తుంది. లెజిస్లేచర్లోను, ఛైర్మన్ గారి దగ్గర, సి.యమ్ గారి పీఎస్లో కూడా కాంట్రాక్టు, బోర్డ్సోర్స్‌గంగలో చేసే వాళ్లు వున్నారు. ఒకసారి కిరణ్ కుమారి రెడ్డిగారి దగ్గరకు వెళితే, ఆయనకు టీలు ఇస్తున్నాయన బయటికి వస్తూ, సార్ మా విషయం కూడా అడగండి అన్నారు. ఆయన దగ్గర రోజూ నువ్వే వుంటావు, నువ్వే అడగవచ్చగా అంటే, ఆయనకు టీలు ఇవ్వడం తప్ప, ఇలాంటివి అడగడం కుదరదని అంటూ, మా తరువున కూడా మీరే అడగుని చెప్పాడు. అంటే సి.యమ్ దగ్గర కూడా సంఘం మేమే నడవవలసి వస్తే, అది వారికి గౌరవం కాదని నేనుకుంటున్నాను. ఆయన నడవమంటే మేమే నడుపుతాం, మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఆయనకు అది గౌరవం కాదు, అటువంటి వారికి పర్మనెంటు ఉద్యోగం మండాలని నాఅభిప్రాయం . కాబట్టి కార్బూక చట్టాల అమలులో రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏవిధంగా భరోసా కల్పిస్తుంది. ఎటువంటి ఇన్ హ్యామన్ కండీషన్స్ వున్నాయంటే, కాంట్రాక్టు, బోర్డ్సోర్స్‌గంగలో ఉద్యోగులకు సెలవులు లేవు, వారిని సెకండ్ రైట్ సిటిజన్స్‌గా చూస్తున్నారు. ఈ ఉద్యోగులకు మెటర్పుటీ లీవ్ లేతుదువల్ల, వాళ్లు కనుక గర్జవతుల్తే ఉద్యోగం పోతుందని భయపడుతున్నారు. ఇది మానవహక్కులకు ఉల్లంఘన. దానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత తీసుకోవాలి. కాంట్రాక్టు లెక్కర్స్ విషయంలో గట్టిగా పోరాడితే, 45 రోజులు without pay ఇచ్చారు. వాస్తవంగా 180 రోజులు మెటర్పుటీ లీవ్ నిత్ పే వుంది. కానీ, మేము 180 రోజులు ఇవ్వలేము, 90 రోజులు, 100 రోజులు యిస్తామని, 45 రోజులు without pay ఇచ్చామని ప్రభుత్వం అంటుంది. ఒక ప్రభుత్వం అంత కరుడుగట్టినట్టు వుండవలసిన అవసరం ఏమి వుంది ? వాళ్లు కూడా సామాన్య మానవుటి ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. 45 సంవత్సరాలు వచ్చిన తరువాత కూడా ఈ కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు పిల్లల్ని కనాలంటే భయపడుతున్నారు. ఆ తరువాత వాళ్ల జీవితానికి ఎవరు బాధ్యత వహిస్తారు. వాళ్లకు సెలవులు లేవు, జీతాలు సమయానికి అందవు, ఉద్యోగం పర్మనెంటు చేయక వాళ్ల జీవితాలు దినదినగండంగా గడుపుతున్నారు. వాళ్ల నుంచి ఎటువంటి పెర్ఫూమేన్స్ మనం ఆశించలేము. ఉదాహరణకు - ఒక గౌరెను బాగా మేపి దానికి కండ పట్టాక కోస్తారు. కానీ మీరు మేపడంలేదు. ఈ ప్రభుత్వం వారి పట్ల కతినంగా వ్యవహారిస్తుంది. కాంట్రాక్టు, బోర్డ్సోర్స్‌గంగ విషయంలో జీతాలు ఇవ్వడం, సెలవులు ఇవ్వడం, ప్రావిడెంట్సండ్లు, మెటర్పుటీ లీవ్ నిత్ పే, రెగ్యులర్ ఉద్యోగులతో పాటు వీరికి కూడా హెల్త్కార్డ్ ఇవ్వడం వంటి కనీస చట్టాలను అమలుచేయాల్సి వుంటుంది. తెల్లకార్డు ద్వారా ఆరోగ్య శ్రీ ఇస్తారా అంటే, ఉద్యోగం చేస్తున్నారు కాబట్టి, తెల్లకార్డులు ఇవ్వమంటారు. చాలా విచిత్ర మైన పరిస్థితులలో ఈ ఉద్యోగులు ఉన్నారు. పిఫ్యార్సు, బి.పాచ.బి పట్టిక్సెక్స్టరులలో రిటైర్ అయిన వారికి పెష్టన్ గాని, తెల్లకార్డుగాని లేదు. అటువంటి వారికి ఆదాయం రూ. 200, రూ. 300 లే వుంది, కనుక వారికి తెల్లకార్డు ఇవ్వాలని మేము కలెక్టరు గారిని అడిగితే, ఇది చాలా కాంప్లికేషన్ క్వశ్చన్ , నేను రాష్ట్రప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తానని అన్నారు. అంటే వారికి ఏవిధమైన సదుపాయాలు ప్రభుత్వం

తరువున అందడం లేదు. వర్కర్ అవర్గ్, మినిమమ్ నేజెన్ వంటి సదుపాయాలు కూడా వారికి అందడంలేదు. ఒక మోడల్ ఎంప్లాయర్గా, నేను లేబర్ మంత్రి గారిని కోరేదేంటంటే you please revisit Act No.2/1994 and make upto date Sir. ఇప్పుడు ఏమైందంటే ఆరోజుకు 5 ఏళ్లు పూర్తిగాని కొంత మందిని టైమ్స్ స్క్రీన్లో పెట్టారు. అప్పటి నుంచి ఇప్పటి దాకా వాళ్లు అదే జీతం మీద పనిచేస్తున్నారు. ఇప్పుడు వాళ్లు రిష్టేరే ఇంటికి వెళ్లిపోయున రోజున, 30-35 ఏళ్లు ప్రభుత్వ రంగంలో వెచ్చించిన రోజున ఒక్క రూపాయి పెష్టన్గాని, గ్రాట్యూటీ గానీ లేదు, అకస్మాత్తుగా రోడ్సు మీద నిలబడిన వారందయా ఎలా బ్రతుకుతారు. పోనీ వీళ్లు ఎంతమంది వున్నారంటే ఈ టైమ్స్ స్క్రీన్లో పున్నవారంతా కలిపి దాదాపు 5,6 వందల మంది కూడా లేరు. వారందరికీ పెష్టన్, గ్రాట్యూటీ ఫిక్స్డ్ అమోంట్ అంతా కలిపితే సుమారు రూ.10 కోట్లు కూడా కాదు. వాళ్ల విషయంలో ఎందుకలా వ్యత్యాసం చూపిస్తున్నారు. వాళ్లందరి సర్వోస్మీను ఇన్నాళ్లు ఎందుకు వాడుకున్నారు. 2, 3 నెలలు తాతార్ట్రికంగా చేస్తే వారి గురించి మనం అడగుము. కానీ, ఈ కాంట్రాక్టు, టెంపరరి, బోటస్ రీస్టింగ్ అనేని ఏళ్లకొద్ది గడిచిపోతున్నాయి. ఇప్పుడు 40 ఏళ్ల తరువాత వారిని బయటకు పొమ్మంటే వారికి వేరే ఉద్యోగం ఎలా వస్తుంది. బతుకలేరు, ఈ ఉద్యోగం వదిలి పెట్టలేరు. అందుకని ఒక మోడల్ అంప్లాయర్గా వివిధ రకాలుగా జరుపుతున్న ఉద్యోగాల భర్తపై ప్రభుత్వం ఒక ఖచ్చితమైన నిర్దిశాన్ని తీసుకోవాలి. ఒక ఎఫిషియంట్ గవర్నమెంటుకి ఒక ఎఫిషియంట్ లేబర్ పాలసి మండాలని నా అభిప్రాయం. ఇది ప్రభుత్వానికి ఒక అదనపు ఖర్చు కాదు. We are for efficiency. We are for discipline. We are here for very good turnover. But, for that we need efficient Labour Policy also Sir. అది మొదట నేను చెప్పదలచుకున్నది.

రెండోది మిగతా యజమానుల విషయంలో చాలా సందర్భాల్లో లేబరు డిపార్ట్మెంటు ప్రేక్షక పాత్ర వహిస్తుంది. రెండు ఉదాహరణలు చెబుతాను. ఒకటి గంగవరం పోర్టు విషయంలో ప్రభుత్వం కూడా యజమాని, అందులో ఒక యూనియన్ పెట్టుకున్నారు. ఆ యూనియన్ ప్రసిద్ధింట్ని, జనరల్ సెక్రటరీని ఉద్యోగంలోంచి తీసేశారు, తరువాత మేము లేబర్ డిపార్ట్మెంట్కి యూనియన్ నుంచి ఫిర్యాదు ఇచ్చాము. లేబర్ డిపార్ట్మెంటు వారికి నోటీసు ఇచ్చినా వారు రాలేదు. రాకపోతే మేమేమి చేస్తామని ఆ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు అన్నారు. మేము జిల్లాకలెక్టర్ దగ్గరకి వెళ్లి, విషయం చెప్పి వారిని పిలిపించి మాట్లాడవలసిందిగా చెప్పాము. వాళ్లని పిలిపించి మాట్లాడారో, పిలిపించకుండా మాట్లాడారో తేలీదు కాని, ఇంతవరకు పరిష్కారం కాలేదన్నారు.

మ. 1.10

టేండ్ యూనియన్ చట్టం ప్రకారం ఒక యూనియన్ పెట్టుకుంటే, ప్రసిద్ధింట్, జనరల్ సెక్రటరీ మొదలైన inside workmen ఎవరుంటారో వారంతా protected workmen అవుతారు. యూనియన్ పెట్టుకున్నందుకు వారిపై క్రమశిక్షణా చర్యలు తీసుకోవడానికి నీలులేదు. కానీ, వారిపై క్రమశిక్షణా చర్యలు తీసుకుని ఉద్యోగాల్లోంచి తీసివేయడం జరిగింది. మీరు ఉద్యోగాల్లోంచి తొలగిస్తామంటే మళ్ళీ కొత్త యూనియన్ను పెట్టడానికి ఎవరు వస్తారు? కార్బూకశాఖ యూనియన్లు పెట్టుకోవడాన్ని కాపాడడానికి కదా ఉంది. కార్బూకశాఖకు ట్యూన్ రోల్స్ ఉన్నాయి. గంగవరంలో యూనియన్ను పెట్టుకున్నందుకు కష్టసాధింపు చర్య తీసుకున్నటువంటి మేనేజ్మెంటు విషయంలో కార్బూకశాఖ మంత్రిగారు జోక్యం చేసుకుని తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. యూనియన్లను నడవనివ్వండి. వారు ఏదైనా unreasonable demands మీద అందోళనలు

చేస్తే, you take a firm stand. కానీ, యూనియన్లు పెట్టుకోవడానికి నీలులేదనేది మానవహక్కులకే వ్యతిరేకం. దానిని మనం ఎలా సమర్థిస్తాము? అదే విధంగా విజయనగరంలో ఎస్.ఎమ్.ఎస్. సంస్థ. ఉంది. ఈ రెండించి గురించి మేము ఎందుకు చెబుతున్నామంటే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఈ రెండూ మార్గప్రస్తికి వచ్చిన సమస్యలు. పొత ప్రభుత్వంలో జరిగిన వాటికి వారినెలా జవాబుదారీ చేస్తాము? విజయనగరంలో ఉన్న ఎస్.ఎమ్.ఎస్. సంస్థలో యూనియన్ పెట్టుకున్నందుకు అక్కడ కూడా అదే తగవు వచ్చింది. మధ్యలో జిల్లా కలెక్టరుగారు జోక్యం చేసుకుని యూనియన్సు సమృతించవలసిందే అని చెప్పడం జరిగింది. అలాగే అని యజమాని బుర్ర ఊపి బయలికి వచ్చి, మళ్ళీ మరునాటి నుంచి వారికి పనులకు రాకుండా ఆఫీస్‌న్నాడు. ఎన్.ఇ.జడ్.లు చాలా చేట్లు, చాలా సంఘాలకు యూనియన్లు పెట్టుకోవడానికి అనుమతులు ఇవ్వడంలేదు. ఈ విధంగా భయపెట్టి, బెదరగొడుతూ మేనేజ్‌మెంట్లు సంస్థలను ఎన్నాళ్లు నడుపుతారు? కొన్నాళ్లు బాగానే ఉన్నట్లు ఉంటుంది. కానీ, అది పారిశ్రామిక శాంతికి దారితీయదు. అది ఎప్పుడో కంటోలు చేయడానికి నీలు లేకుండా బద్దలైపోవడానికి దారితీస్తుంది. అప్పుడు ట్రేడ్ యూనియన్లు కావాలని యజమానులే వారి వెనకాల పడవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. గత చరిత్ర కూడా అదే. ట్రేడ్ యూనియన్లు ప్రారంభంలో లేవు. యూనియన్లు లేకపోతే ఈ కార్బూకులను రెగ్యులేట్ చేయలేమని యజమానులే ఈ యూనియన్లను పెట్టించి, “బాబూ, మీరు ఒక పద్ధతి ప్రకారం మాతో మాటల్లాడితే మేమూ మీతో మాటల్లాడతామనే” పరిస్థితి వచ్చింది. The Trade Unions have not come into existence because of the workers initiative. The Trade Unions have come into existence only because of the initiative taken by the Owners. మళ్ళీ అటువంటి అనాగరికమైన ఆలోచనలో యజమానులు వెళ్లున్నప్పుడు, “అనలు యూనియనే ఉండకూడదు, నా దగ్గర యూనియన్ ఉంటే ఒప్పుకోను” అని కార్బూకశాఖ చెప్పడం, అదేమిటి సర్? యునియన్ ఉంటే ఒప్పుకోనని చేపే హక్కు వారికి లేదు కదా! యజమానులు, they should be told that they should respect the Laws, మీరు, వర్గు ప్రతినిధులు కూర్చుని మాటల్లాడుకుంటే మీ సమస్యలు పరిషైరమపుతాయి. ఆ పనిని మీరు చేయండి. ఒకవేళ unreasonable గా ఉంటే we can always intervene అని చెప్పడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి.

కార్బూకశాఖకు చెందిన డి.సి.ఎల్. స్టాయి వరకూ ఉన్న అధికారులు కూడా దాదాపు ప్రీక్షకపాత్ర వహిస్తున్నారు. అంతకుమించి వారు ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. వారికి తగినన్ని అధికారాలు కల్పించాలని నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ESI అనుపత్రులను చాలా ప్రాంతాల్లో పెట్టువలసి ఉంది. ఎందుకంటే, చాలామంది లేబర్ పెరిగారు. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా దీనిలో భాగస్వామ్యం కాబట్టి అన్నిచేట్లా ESI system ను అమలుజరిపితే ప్రభుత్వంపై కూడా భారం తగ్గుతుంది. మెరుగైన వైద్యసేవలు కార్బూకులందరికి అందడానికి నీలవుతుంది.

సంక్షేపము పథకాలను బిల్లింగు వర్గులకు మాత్రమే అమలుచేస్తున్నారు. ఇంకా వివిధ తరగతులకు చెందిన కార్బూకులున్నారు. వారందరికి కూడా అమలు చేయాలి. దీనిలో ఇంకా చేర్చిన వారు కూడా ఉన్నారు. ఈమధ్యకాలంలో అనేక ప్రయువేటు విద్యాసంస్థలు పెరిగాయి. ఆ సంస్థలలో పనిచేయుచున్న బోధనా సిబ్బంది, బోధనేతర సిబ్బంది కనీసం 3 లక్షలమంది వరకూ ఉంటారు. వారికి సంబంధించి ఎటువంటి చట్టం లేదా రక్షణ గానీ లేదు. వారికి కూడా ఏదైనా వెల్సేర్ బోర్డు లాంటిది ఏర్పాటుచేయాలని తమరిద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

అలాగే, వర్షింగ్ జర్నలిస్టుల గురించి చెప్పారు. వర్షింగ్ జర్నలిస్టుల గురించి వచ్చేసరికి నేను మిగతా అంశాల గురించి ఎక్కువ మాటల్లాడను. ఎందుకంటే, జర్నలిస్టులు, వారు అందరి తరఫున మాటల్లాడగలిగేవారు, వారి గురించి కూడా వారు మాటల్లాడగలరు. కానీ, stringers, లైన్ అకోర్ట్ మీద పనిచేసేవారు కొన్ని వేలమంది ఉన్నారు. వారిని కూడా ఈ చట్టం క్రింద కవర్ చేయాలి. వారు దాదాపు రోజంతా పనిచేస్తునే ఉంటారు. కానీ, వారికి కనీస జీతాలు కూడా రావడం లేదు. కాబట్టి వారికి సంబంధించిన సంక్షేపు పథకం కోసం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తే మంచిదనేది నా అభిప్రాయం. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Media employees also.

SRI. M.V.S.SARMA: Sir, Media employees are of two types. ఫ్రీ లాన్సర్స్ కాకుండా ఉద్యోగులుగా ఉన్న వారు వేజ్ బోర్డ్ క్రిందకు వస్తారు. Stringers గా ఉన్నవారు రెగ్యులర్ ఎంప్లాయిమెంటు లెక్కలోనికి రానివారు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికోసం ఒక సంక్షేపు పథకం ఉండాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

కార్బూకశాఖలో చాలా పోస్టులు భాళీగా ఉన్నాయి. Inspection కోసం వెళ్లాలంటే వారు వెళ్లలేరు. చాలా వరకూ వెళ్లడం మానేశారు. Shops and Establishments Act అనే ఒక చట్టం ఉంది. ఏపులన్నింటికి వెళ్లి కనీస వేతనాలు అమలవుతున్నాయా, లేవా వారి సంక్షేమానికి అన్ని అమలు జరుపుతున్నారా, లేదా అని అధికారులు తనిఖీలు నిర్వహించాలి. వారు తనిఖీకి వెళ్లి కొన్ని సంవత్సరాలు అయింది. ఎందుకంటే, అక్కడ సిబ్బంది లేరు. కార్బూలయానికి వచ్చిన తర్వాత తగపులు తీర్పడానికి కూడా వారికి సమయం చాలడంలేదు. అందుచేత, కార్బూకశాఖలో భాళీగా ఉన్న అన్ని పోస్టులను భర్తీ చేయాలి. లేబర్ కోర్సులలో జడ్డి పోస్టులు కూడా భాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని కూడా భర్తీ చేయాలని తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హాయాంలో లేకపోయనప్పటికీ అంతకుముందు నుంచి ఉన్న దీర్ఘకాల సమస్య, మాప్రాంతంలో చిట్టివలన జూట్ మిల్లుకు చెందిన ఇద్దరు యజమానులు తగపులు పడడం వల్ల ఆ మిల్లు మూతపడడం జరిగింది. అది కార్బూకుల తగపు కాదు. కార్బూకులు సమ్ములు చేస్తుంటే పరిశ్రమలు మూతపడతాయని చాలామంది అంటారు. కానీ, గణాంకాల ప్రకారం, యజమానుల తప్పిదాల వల్ల నష్టపోయిన పనిదినాలు 98 శాతం, కార్బూకుల అందోళనల వల్ల నష్టపోయిన పనిదినాలు 2 శాతం. ఈ గణాంకాలు మావద్ద ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి కావాలంటే వీటిని ఇవ్వగలం. కార్బూకులు తమ పొట్టను తాము ఎప్పుడూ కొట్టుకోరు. కాబట్టి, ఇద్దరు యజమానులు కొట్టుకుని ఆ చిట్టివలన జూట్ మిల్లును మూతవేశారు. ప్రభుత్వం చౌరవ తీసుకుని, “మీరిద్దరూ కొట్టుకుంటూ తరువాత తేల్చుకోండి. ఈలోగా మీ ఫ్యాక్టరీని మేము నడిపిస్తాము, మీ సంగతి తరువాత చూస్తాము” అని ఒక firm stand తీసుకోకపోతే, దాదాపు 4 వేలమంది పర్సనల్ ఏళ్ల తరబడి రకరకాల పమలకు పోయి చాలా ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఆ యంత్రాలు కూడా పాడైపోయే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి దాని విషయంలో కూడా కార్బూకశాఖా మంత్రిగారు జోక్యం చేసుకుని తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కూడా తమరిద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

మరొక విషయం, ఒక ప్రత్యేకమైన అధ్యయనం చేసి కొన్ని చర్యలు తీసుకోవలసిన అంశం ఏమిటంటే, నాన్ లోకల్ వర్గరను పొచ్చు సంఖ్యలో నియమిస్తున్నారు. విశాఖపట్టంలో రెండు ఉదాహరణలున్నాయి. రాజపల్లిలో ఒక బాక్షైల్ శుభ్ర కర్మగారాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఆ కర్మగారంలో దాదాపు 2 వేలమందిని బీహర్ మరియు ఒరిస్సా రాష్ట్రాల మంచి తెచ్చి పెట్టారు. ఆ లోపలే ఒక పెద్ద పెడ్డను నిర్మించి కోళ్ళ ఫారంలో కోళ్ళను పెట్టిన మాదిరిగా వారిని పెట్టారు. మెల్లిగా లోపలకు దూరగలిగితే నాకర్మనుయ్యాంది. శ్రీ అయ్యన్నపాత్రుడిగారికి కూడా తెలిసే ఉంటుంది, ఎందుకంటే అది వారి నియోజకవర్గానికి దగ్గరగానే ఉంది. ఆ లోపల వారిని బయటకు రానివ్వరండి. మనిషి చనిపోయినా ఆ లోపలే పూడ్చిపెట్టడం తప్ప బయటకు ఏమీ తెలియదు. పాత సినిమాల్లో మనం బానిసల జీవితాలు చూశాము కదా సర్? అందులో ఉన్న బానిసల కంటే రాజపల్లిలో ఉన్న వారి పరిస్థితి ఘోరంగా ఉంది. కనీసం వారు నిపసించడానికి సరైన స్థలం కూడా లేదు. అంత అన్యాయంగా వారిని చూస్తున్నారు. హాటిరో డ్రగ్స్‌లో కూడా దాదాపు 4 వేలమంది నాన్లోకల్ని పనిచేస్తున్నారు. చిన్నచిన్న పెడ్డలో సుమారు 10 మంచి 12 మంది ఉంటారు. వారు నిరంతర అసంతృప్తితో ఉంటారు. వారు అదే విధంగా పనిచేస్తూనే ఉంటారు. వారికి పనిగంటలు గానీ, శెలవులు కూడా ఏమీ ఉండవు. ఒక్కసారి అది బద్దలైతే ప్రభుత్వం కంటోలు చేయలేదు. మనం అనుకుంటున్నాము కానీ, స్విచ్ వేస్తే కరెంటు బల్య వెలిగినట్లు ఉండదు. Human relations are having different angles. దానిని రాంగ్ సైండ్ రబ్ చేస్తే ప్రభుత్వానికి చాలా ఇబ్బందులొస్తాయి. గత పది సంవత్సరాలుగా అలా రబ్ చేస్తూనే ఉన్నారు. అది పగిలి ఈ ప్రభుత్వానికి కొట్టుకుండా ఉండాలంటే ఈ ప్రభుత్వం ఇటువంటి విషయాలను కొంచెం ముందుగానే సెటీల్ చేస్తే వర్గర్లు, ప్రజలు ఏ ఆశలైతే పెట్టుకున్నారో వాటిని ఒక మేరకు *meet* అవ్వగలిగితే, industrial peace, growth కు, విభజన జరిగిన ఈ కొత్త రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి అనే ఒక ఛాలెంజ్‌ను మొత్తం ప్రజాసీకం అంతా కలిసి తీసుకోవాలంటే, ఆ అభివృద్ధికి చెందిన ఫలితాలను *delivery* చేయవలసిది, కిందకు ఆ ఫలితాలను తీసుకురావలసిది ఉద్యోగులు మరియు వర్గర్లు. వారికి సంబంధించినటువంటి విషయాలను నిర్దిష్టయిం చేసి, యజమానులకు 24 గంటల్లో వారి *grievances* అన్ని పరిష్కరించే *single window mechanism* చాలా పెడుతున్నాం కానీ, 24 సంవత్సరాలు పూర్తయినా లేబర్ తాలూకా *grievances* ను రిజాల్వ్ చేసే మెకానిజం లేకపోతే it will be in the lopsided priority. Definitely, it is going to create serious unrest. దానిని ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని నేను కోరుతూ, వీలైనంత త్వరలో ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలో నడిచే ఉద్యోగులకు సంబంధించి ఒక కొత్త H.R. Policy ని ప్రకటించి ఉద్యోగుల విధివిధానాలను రూపొందించి చట్టలన్నీ గౌరవించబడే విధంగా చేయాలని, ప్రయువేటు సంస్థల యజమానులు మిగిలినవన్నీ ప్రక్కన పెట్టి టాప్ ప్రయారిటీ క్రింద యూనియన్లు పెట్టుకునే హక్కును యజమానులు గౌరవించడంలో ఎటువంటి రాజీ పడడానికి వీలు లేదని ఒక స్టోండ్ తీసుకోగలిగితే చాలా సమస్యలు పరిష్కరించడానికి దారి ఏర్పడుతుందనే విషయాన్ని కూడా ఆలోచించాలని కోరుతూ నేను ఇంతటితో నా ప్రసంగాన్ని ముగిస్తున్నాను.

మ.1.20

శ్రీ కె.ఆచ్చాన్నాయుడు : అధ్యాత్మ కార్మికుల పాలనీమీద పెద్దలు శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర్ గారు, శర్మ గారు, చాల అమూల్యమైన సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చారు. కొత్తగా పదమీ బాధ్యతలు చేపట్టినటువంటి నాకు అని ఉపయోగపడతాయి. ఈరోజున్న జనాభాలో ఎన్నోశాతం మంది జనాభా

కార్మిక శాఖకు సంబంధించిన వారున్నారు. వారికి ప్రాతినిధ్యం వహించడం నాకు ఒక అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. నేను మంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత దాదాపు మూడు మాసాలు పూర్తపుతుంది. కార్మిక శాఖ చాలా పెద్ద శాఖ. మన చంద్రశేఖర రాపు గారు చెప్పిన విషయాలలో కొన్ని నాకు తెలియని విషయాలు ఉన్నాయి. నాకు తెలుసుకునే అవకాశం కలిగింది. ఏప్రాంతమైనా అభివృద్ధి జరగాలంటే ఆ ప్రాంతం పౌరిశామికంగా అభివృద్ధి జరగాలి. దానితోపాటుగా కార్మికుల శ్రేయస్సు చూడాల్సిన బాధ్యత కూడా నాపైన ఉంది. పరిశ్రమలు రావాలి తద్వారా కార్మికులు కూడా సంతోషంగా ఉండాలనేది నా ఉండేశ్యం. నాబాధ ఏమిటంటే.. చట్టాలైతే ఉన్నాయి, కేంద్రప్రభుత్వం 22చట్టాలు చేసింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 4 చట్టాలు చేసింది. ఈ చట్టాలన్నీ కూడా సక్రమంగా అమలు చేయగలిగితే కార్మికుల సమస్యలు చాలా వరకు పరిష్కరించబడతాయి. చట్టాలన్నీ కూడా పరిపాలించిన వారికి గానీ, పెద్దలకు గానీ చుట్టాలుగా మారిపోవడం వల్లనే ఈ సమస్యలన్నీ కూడా వస్తున్నాయని సభకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఈ చట్టాలు వచ్చిన ఇన్ని సంవత్సరాలు తరువాత నేను కొత్త విధానంలో వాటిని రెప్యూ చేస్తున్నాను. ఇంతవరకు ఏ మంత్రి ఈ విధంగా చెయ్యలేదు. నేనైతే కార్మికులకు, యాజమాన్యాలకు కూడా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాను. సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు అందులో నేను పరిశీలించిన విషయం ఏమంటే, ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాల్లో యాజమాన్యం పరిశ్రమలు ఏర్పాటుచేసేందుకు ముందుకు రాకుండా ఒక బూచి చూపిస్తున్నారు. అక్కడ కార్మిక సంఘులు ఎక్కువుగా ఉన్నాయి. పరిశ్రమలు పెట్టాలంటే భయంగా ఉందంటూ దాన్ని అడ్డుగా పెట్టుకొని పరిశ్రమలు పెట్టేందుకు ముందుకు రావడం లేదు. అసలు సమస్య ఎక్కడుందో ముందు తెలుసుకుంటే దానిని పరిష్కరించేందుకు మార్గాలు వెతకవచ్చని, నేను ఈ రెండు మూడు మాసాల్లో ఎక్కువుగా సమావేశాలు పెట్టాను. ఇప్పుడే శర్మ గారు చిట్టివలన జూట్ మిల్లు గురించి చెప్పారు. నేను మంత్రిగా ప్రమాణస్వీకారం చేసిన కరోజుల్లోనే ఆ నియోజక వర్గానికి చెందినటువంటి మంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావు గారు కలిసి, మా లేబర్ శాఖ కమీషనర్సు పిలిపించి విశాఖపట్టంలో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేశాం. అది చాలా మంచి ఫ్యాక్టరీ, మేనేజ్మెంట్ మధ్య గొడవల వల్ల దాన్ని మూసి వేశారు. దాన్ని మరలా తెలిరిపించేకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. నిన్ననే నా ఛాంబర్లో రాత్రి 10గంటల వరకు సమావేశం పెట్టాం. ఈ రోజు పాల్సీ ఉందని కూడా నాకు తెలియదు. మా ఉత్తరాంధ్రలో ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టరీల్కి ఇండ్స్ట్రీస్ అన్నీ ట్రేడ్ యూనియన్సు, మొత్తం పెద్దలందరినీ కూడా పిలిపించాను. ఏ పరిశ్రమ అయినా కూడా చక్కగా జరగాలంటే ట్రేడ్ యూనియన్ తప్పకుండా ఉండాలి. ట్రేడ్ యూనియన్ చాలా ఫ్యాక్టరీల్లో ఉంటుంది. కానీ యూనియన్ ముఖము మేనేజ్మెంట్ ఒక్కరోజు కూడా చూసి ఉంటుందని నేను అనుకోవడం లేదు. అందుకే యాజమాన్యానికి నేనేమి చెప్పానంటే, ఫ్యాక్టరీల్కి ఇండ్స్ట్రీ మాత్రమే కాదు ప్రతి దగ్గర కూడా ట్రేడ్ యూనియన్ ఉండాల్సిందేనని చెప్పాను.

ప్రతినెల ట్రేడ్ యూనియన్, యాజమాన్యాలు ఒక దగ్గర కూర్చుని సమస్యలపై చర్చించుకోవాలి. నిన్నటి నా సమావేశంలో చాలా చిన్న చిన్న సమస్యలు కనిపించాయి. ఈ రోజున ఫ్యాక్టరీపై ప్రత్యేకంగా, పరోక్షంగా దాదాపు 5000మంది ఆధారపడి ఉన్నారు. ఒక చిన్న సమస్యను పట్టుకొని 9 నెలల పాటు లాకోట్ చేశారు. నేను ఆ సమస్యపై కూర్చుని చర్చిస్తే అది చాలా చిన్న సమస్య. అలా కూర్చుక పోవడంవల్లలే ఆ సమస్య గత 7 మాసాలుగా ఆ సమస్యతో కిందా, మీదా పడి సుమారు 5000 మంది కార్మికులు, ఫ్యాక్టరీపై ఆధారపడిన ఆ గ్రామంలోని వ్యక్తులు చాలా బాధపడ్డారు. దానిపై నేను కూర్చునబెట్టి పరిష్కార మార్గాలు అన్వేషించాను. నేను బాధపడుతున్న

విషయం ఏమిటంటే ఈ రోజుకు కూడా కనీసపేతనాలు తీసుకోలేని కార్బూకులు కొన్ని లక్షలమంది ఉన్నారు. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలో కనీస వేతనం కంటే ఎక్కువ ఇస్తున్నారు. అది అవసరం. ఎందుకంటే అక్కడున్నటువంటి వని పరిస్థితులను బట్టి అవసరమే. దానికి మనం సంతోషపడాలి. కానీ, ప్రతి పరిశ్రమ చట్టం నిర్ణయించిన ప్రకారం కనీస వేతనం ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంది. అది కూడా ఇవ్వలేనటువంటి పరిస్థితులున్నాయి విజయనగరం జిల్లా పూసపాటి ఎస్ఎంఎస్ కంపెనీలో అక్కడున్న మేనేజ్మెంట్స్ కూడా పిలిపించి సమస్యలు తెలుసుకున్నాం. ఆ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు నేను అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాను. ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో వేతన బోర్డ్ ఉండాలి. అని ఎక్కడా కనిపించని పరిస్థితి ఉంది. ప్రతి ఇండస్ట్రీలో కూడ క్యాంటిస్ ఉంటే ఆ క్యాంటిస్కు కమిటీని వేనుకోవాలి. ఇవన్ని చట్టాల్లో ఉన్నాయి. కానీ ఎక్కడా అమలు జరుగడం లేదు. దీని విషయమై ఏవైతే కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చట్టాలు చేశాయో వాటన్నింటినీ తూ. చ. తప్పకుండా అమలు చేయాలని నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఈరోజు మనం పాలసీ గురించి చర్చించుకుంటున్నాం. ఈ రోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పాలసీ లేదు. ఏదైతే కార్బూకుల పాలసీ ఉండని పెద్దలు చంద్రశేఖర్ గారు చెప్పారో ఆ పాలసీ మన దగ్గర లేదు. చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కొన్ని రాష్ట్రాల్లోని ఈపాలసీని పరిశీలించి మన రాష్ట్రంలో కూడా అమలులోకి తీసుకురావాలని మేము నిర్ణయించుకున్నాం. మేము నిర్ణయించుకోవడమే కాకుండా మీరు ఇచ్చిన సలహాలను కూడా పొందుపరచాలి, ఇంకా ట్రేడ్ యూనియన్స్తో కూడా సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని వాళ్ల సలహాలు, సూచనలు కూడా తీసుకొని భారతదేశంలోనే ఒక బ్రహ్మండమైన కార్బూక పాలసీ మీ అందరి సలహాలుతో, సహకారంతో తయారు చేసుకోవాలని ఒక ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. వీలైనంత త్వరగా ఆ పాలసీ కూడా తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తామని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అదే విధంగా సంక్షేమ బోర్డుల వివిషయంలో, గత ప్రభుత్వంలో వెల్సెర్ బోర్డులను ఏర్పాటు చేసినా, ఆయన అకస్మాత్తగా చనిపోయినందువలన బోర్డులను ఫిలిప్ చేయలేదు. కనుక మనం బోర్డులను పునరుద్ధరించాం. బోర్డులను ఏర్పాటుచేసేటప్పుడు ప్రతి ట్రేడ్ యూనియన్కు కూడా అందులో భాగస్వామ్యం కల్పించాలి. ఏదో మన చుట్టూ ఉన్నవారిని బోర్డులో నియమించుకొని డబ్బుకొట్టుకోవడం, సమావేశం పెట్టుకొని లేచిపోవడం వలన ఉపయోగం లేదు. ఎవరి గురించి అయితే ఈ బోర్డులు ఏర్పాటు కాబడ్డాయో వారికి కూడా బోర్డుల్లో భాగస్వామ్యం కల్పించ గలిగితే వారికున్న సమస్యలను మనం తెలుసుకో గలిగితే వారి సమస్యలను పరిక్షరించేందుకు మనకు చాలా సులువుగా ఉంటుంది. ఇప్పటికే ట్రేడ్ యూనియన్స్ నుండి ఒకరిద్దరిని తీసుకోడానికి ఆహ్వానించాం. వేతన బోర్డులను గానీ, ప్రభుత్వపరమైన బోర్డుగానీ ఏర్పాటు చేయడానికి వీలైనంత త్వరగా మేము నిర్ణయం తీసుకుంటామని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. రెండవది అసంఘటిత కార్బూకులు. ఇప్పుడే పెద్దలు చంద్రశేఖర్ గారు, 23జిల్లాలు ఉండేటప్పుడు ఏరి సంఖ్య 2కోట్లా 20లక్షల మంది ఉన్నారన్నారు. ఈ రోజు 13 జిల్లాలలో కూడా 2కోట్లా 20లక్షల మంది ఉన్నారు. ప్రస్తుతం ఏరి సంఖ్య చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఆటో డ్రైవర్స్ కానీ, ఆశా వర్కర్స్, అంగ్నవాడీ కార్బుకర్తలు కానీ ఏరిందరూ అందరూ కూడా అసంఘటిత కార్బూకుల కిందకు వస్తారు. వీళను కూడా కార్బూక చట్టంలోకి తీసుకు వచ్చి వారికి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వడమే కాకుండా వారందరికి సహాయం అందివ్వాలని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వం 2008లో అసంఘటిత కార్బూకుల చట్టాన్ని చేసింది. వాటి నిర్వహణ బాధ్యతను రాష్ట్రాలకే అప్పగించి తగు విధమైన మార్పులతో చట్టాన్ని నిర్వహించుకోవచ్చని సూచించింది.

అయితే దురదృష్టవశాత్తూ మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఆ చట్టం అమలుకాలేదు. నేను మంత్రి అయిన తరువాత ఇటీవల ఒకసారి ధీలీ వెళ్లినప్పుడు కేంద్రమంత్రిగారి సమావేశంలో పాల్గొనడం జరిగింది. అక్కడ్ముంచి వచ్చిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన చట్టం ఎంతవరకు అమలు జరుగుతోందని అధికారులను అడిగితే మన రాష్ట్రంలో అమలు జరగడంలేదని తెలిసింది. ఆ చట్టంలో ఏవైనా సపరిణాలు అసర్లమేతే చేసి, దానిని మనం ఉపయోగించుకోగలిగితే అన్ని వర్గాలవారు 80 శాతం వరకు ఆ చట్టం పరిధిలోకి వస్తారు. ఎన్.ఆర్.ఇ.సి ఉంది. అందులో కూడా కాంట్రాక్టు లేబర్గా చేస్తున్నారు. వాళ్ళని కూడా మనం తీసుకుంటే తప్పనిసరిగా ఈ బెనిఫిట్స్ అన్ని అందానికి అవకాశముంటుంది కాబట్టి రైతాంగం, వ్యవసాయ కార్బూకులు, ఆటో డ్రైవర్ ఇలాంటి వారిని అసంఘటిత కార్బూకుల కిందకు తీసుకువచ్చి వారికి కూడా మన శాఖ ద్వారా సహాయం చేయాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే ఈరోజు ప్రధానమైనటువంటిది కాంట్రాక్టు కార్బూకులు. ఈ పాలనీ ఎప్పటి నుంచో నడుస్తోంది. దీనికి ఒక పుల్స్ట్రాప్ పెట్టాలి. ఇప్పుడే శర్కారు చెప్పారు 1994 సంవత్సరంలో ఓ.ఓ.ఇచ్చి ఆ రోజుకి ఎవరైతే 5 సంవత్సరాలున్నారో వారిని మనం పర్మిసనెంట్ చేసే విధంగా ఈ వ్యవస్థని బలపరచే విధంగా ఒక చట్టాన్ని తెచ్చారు. కానీ అది అమలు జరగడంలేదు. ఏ ప్రభుత్వంలోనైనా ఇది అమలు జరగక పోవడంవల్ల సమస్యలన్నీ వస్తున్నాయి.

కొత్తగా ఇప్పుడు అవుట్సోర్స్‌ఇంగ్ వ్యవస్థ వచ్చింది. దీనికి అర్థమే లేకుండా పోయింది. దానికొక నిబంధన లేదు, విద్యార్థుల కానీ లేదు. ఏం చేస్తారో తెలియదు. ఎవరైతే చుట్టూ తిరుగుతూంటారో అటువంటి వ్యక్తులకు సంబంధించి అవుట్సోర్స్‌ఇంగ్ వ్యవస్థని మొదలుపెట్టారు. అందుకే మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎక్కడో ఒకచోట దీనికి పుల్స్ట్రాప్ పెట్టాలనే ఉద్దేశంతో అవుట్ సోర్స్‌ఇంగ్ వ్యవస్థని ఒకరకంగానూ, కాంట్రాక్టు వ్యవస్థని ఒకలాగానూ చూడాలని చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఒక కమిటీ వేశారు. అందులో కూడా నేను మెంబర్గా ఉన్నాను. 13 జిల్లాలలోనూ కలిపి సుమారుగా 32,000 మంది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులున్నారు. వారందర్నీ కూడా క్రమబద్ధికరించి, ఇకనుంచి మనం రెగ్యులర్ నియామకాలనే చేపాట్టాలనే ఆలోచన అయితే ఉంది. అది అమలు జరగడానికి మనందరమూ కూడా ప్రయత్నం చేధ్వామని కూడా ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల హార్షధ్వనాలు)

నాకు ఈ అవకాశం లభించడం ఒక అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత హైదరాబాద్కు చెందిన వ్యక్తులకే ఈ శాఖను కేటాయించడం జరిగేది. అలాగే కొంతమంది ఈ శాఖ తమకే కావాలని కోరుకున్నటువంటి రోజులు కూడా ఉన్నాయి. అయితే దీనివలన గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి పరిశ్రమల మీద, కార్బూకుల సమస్యల మీద ఆ మంత్రులు దృష్టి పెట్టకపోవడం కూడా కొంత ఈ జాప్యానికి కారణమైంది. అనుకోకుండా నాకు అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి ప్రతిదానికి మనసుంటే మార్గముంటుంది. నాగురించి మీకు తెలుసు. నేను, ఎరంనాయుడు గారు ప్రజల గురించే మా రాజకీయాలను కొనసాగించిన వాళ్ళము. ప్రజల గురించి తప్ప నాకు ఇంకే ఆలోచన లేదు. ఈ శాఖను ప్రతీ ఒక్కరి నోట్లో మెలిగే శాఖగా తీసుకురావాలనేదే నా ఆలోచన. అదేవిధంగా నా గురించి నేను, నాచుట్టూ ఉంటున్న వాళ్ళు గొప్పగా చెప్పుకోవడం కాదు. ఫలానా మంత్రి చక్కగా అనుసంధానం చేస్తూ బాగా పనిచేస్తున్నారని బ్రేడ్ యూనియన్స్, యాజమాన్యం, కార్బూకులు చెప్పుకునే విధంగా చేస్తాను.

పి.జె.చంద్రశేఖర రావుగారితో మాటల్లాడితే చాలా విషయాలు తెలుస్తాయి. ఎందుకంటే ఆయన అందులో పుట్టి పెరిగిన వ్యక్తిగా, ఆయన మాటల్లాడినట్లు మనం మాటల్లాడలేము. ఎవరైనా బాగా మాటల్లాడాలంటే అందులో పూర్తిగా ప్రాపీణ్యత, సబ్జెక్టు మీద కమాండ్ ఉండాలి. అలా ఉంటేనే మనం మాటల్లాడగలము. ఆయన క్రింది స్థాయి నుంచి వచ్చారు. కార్బూకుల బాధలు చూశారు. ఎన్నో ఉద్యమాలలో ఉన్నారు కాబట్టి ఆయన అనేకమైన విషయాలు చెప్పారు. శర్కారు కూడా మా ప్రాంతంలో కార్బూకుల యొక్క కష్ట సుఖాల్లో భాగస్వామ్యాలైనటువంటి వ్యక్తి. ఇంకా మిగిలిన పెద్దలందరితో సమావేశం నిర్వహించి ఇంకా మంచి మంచి సలహాలు, సూచనలు తీసుకుని ఈ దేశంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒక బెస్ట్ కార్బూక పాలనీ ఉండే విధంగా తప్పనిసరిగా నేను చేస్తానని చెప్పి తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా పరిగ్రంగ్ జర్నలిస్టుల గురించి మాటల్లాడారు. మొన్నెనే మా జిల్లాలోనే స్టేట్ పరిగ్రంగ్ జర్నలిస్టుల యూనియన్ ఎలక్షన్ జరిగి ఒక మీటింగ్ పెడితే దానికి నేను వెళ్ళాను. శ్రీనివాస్‌గారు, అమర్గారు వీళ్ళందరూ కూడా వచ్చారు. వారికి కూడా అసెంబ్లీ అయ్యోలోపే మా అధికారులు, పరిగ్రంగ్ జర్నలిస్టుల యూనియన్‌ని నా చాంబర్కి పిలిపించి కూడా ఒక సమావేశం నిర్వహించి వాళ్ళకి ఉన్న సమస్యలు కూడా తప్పనిసరిగా పరిష్కరిస్తామని తెలియజేశాను. ఎలక్ష్మానిక్ మీడియాను కూడా ఇందులో ఇన్కుండ్ చేసి సమావేశం పెట్టి వాళ్ళ సమస్యలను పరిష్కరించాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే ఇప్పటివరకు 26,436 పరిశ్రమలలో యూనియన్సు ఉన్నాయి. ఇంకా ఎక్కడైనా లేకుండా ఉండి, యూనియన్ పెట్టుకుంటామంటే ఏ అధికారి అయినా ఇబ్బంది పెడుతున్నారంటే నేరుగా నాకు చెప్పండి. అటువంటి అధికారిమీద తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే యూనియన్ అనేది కార్బూకునియొక్క హక్కు. ప్రతి దగ్గరా ఒక యూనియన్ ఉండి, ఆ యూనియన్ కూడా యాజమాన్యంతో సామరస్యంగా వెళ్ళి ప్రతి ఒక్క సమస్యనీ అడగాలి. కార్బూకులు పదుతున్న ప్రతీ ఇబ్బందినీ అడగాలి. అయితే సామరస్యంగా పరిష్కరించుకోగలిగితేనే సమస్యలకు వీలైనంత త్వరగా పరిష్కారం రావడానికి అవకాశముంటుంది.

నీన్న కొంతమంది పరిశ్రమల యాజమాన్యం వచ్చి కలిశారు. పరిశ్రమలు పెట్టి ఇన్ని సంవత్సరాలైనా, మమ్మల్ని, యూనియన్సును పిలిపించి మంత్రిగారు మాటల్లాడడం మాత్రం ఇదే మొట్టమొదటిసారి. ఇంతవరకూ ఆ సాంప్రదాయం లేదు. నేను ప్రతీ మూడు మాసాలకు ఒకసారి నేనే కాకుండా మా కమీషనర్, జాయింట్ కమీషనర్లతో సమావేశం నిర్వహిస్తాము. ఎప్పుడూ సమావేశాలు నిర్వహిస్తేనే కొన్ని సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయి. యాజమాన్యం ఏం చేస్తుందంటే యూనియన్ ఉంటే ఏదో మామీద దాడి చేయడానికి యూనియన్ పెడుతున్నారు, వారు మమ్మల్ని భయపెట్టి లోంగెసుకోవడానికి యూనియన్లు పెడుతున్నారనే ఆలోచనతో యాజమాన్యం ఉన్నారు. దానినికూడా తప్పనిసరిగా మనం పక్కను పెట్టి ప్రతి దగ్గరా ట్రేడ్ యూనియన్సు పెట్టి సామరస్యంగా గతంలో ఉన్నటువంటి లోపాలన్నీ కూడా సరిచేసి, ఉన్న చట్టాలను తు.చ తప్పకుండా అమలుచేయడానికి మీ అందరి సహాయ సహకారాలను తీసుకుంటామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా మంచి ఆలోచనలు, సలహాలనిచ్చారు. వీటన్నింటినీ కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని, నావంతు బాధ్యతగా వాటిని అమలు చేయడానికి పూర్తి సహాయ సహకారాలనందించి, కార్బూక శ్రేయస్సు గురించి పనిచేస్తానని ఈ సభకి, సభ ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి కార్బూక నాయకులకు, కార్బూక సోదరులందరికి తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యుల హార్డ్‌ఫ్లోనాలు)

SRI C. RAMACHANDRAIAH: Sir, it is a holistic answer. ప్రభుత్వ సెక్టారులో ఉండే ఉద్యోగుల విషయాలను రెఫర్ చేశారు. చాలా అవసరం అది. But, in future Government is no longer a big employer compared to Private Sector. అంటే అలాగాని విస్మరించమని కాదు. విభజన తరువాత మనకి పెట్టుబడి చాలా అవసరముంది. పెట్టుబడులు రావాలంటే నుహృదాయ కార్బూక వాతావరణం ఉండాలి. లేకుంటే పెట్టుబడులు రావు. Labour department is a catalytic department. నమన్య ఉత్సవమైన తరువాత ఇద్దర్నీ పిలిచి కూర్చోబెట్టి మాటల్లాడడమనేటటువంటిది ఒక పద్ధతి. పెట్టుబడికి వచ్చేదానికి ఉండేటటువంటి వాతావరణం కూడా చాలా ముఖ్యమైనది. 22 కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టాలు, 2 రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చట్టాలున్నాయని నా పరిశీలనలో తేలింది. చట్టాలు ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. ఎప్పుడూ కూడా చట్టాన్ని కలినంగా అమలుచేస్తేనే ఇతరులు పాటించే అవకాశముంటుంది. ఇప్పుడు నేను తప్పు చేస్తే మీరు తప్పకుండా దానిమీద చర్య తీసుకుంటే మిగిలినవాళ్ళు ఆ చట్టాన్ని ఫోలో అపుతారు. ఎప్పుడు నమ్న ఫీగా వదిలేస్తారో మిగిలిన వాళ్ళు కూడా తప్పు చేయవచ్చనే ధోరణిలోనే ఉంటారు. మీరు ఆ విధంగా కలినంగా అమలుచేస్తే తప్ప రాబోయే కాలంలో పెట్టుబడులు ఎక్కువగా తెచ్చుకోలేము. పెద్ద వాళ్ళుంటారు, చిన్న వాళ్ళుంటారు ప్రాదేశిక యాక్సిడెంట్ జరిగితే మంత్రిగారికి ఫోన్ చేసి చెప్పవచ్చులే అనే రకమైన భావనలన్నింటినీ తీసేస్తే తప్పకుండా అటువంటి మంచి వాతావరణమొస్తుంది. అటువంటి వాతావరణాన్ని కల్పించమని నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మ. 1. 40

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర్ రావుః అధ్యక్షా, ఆశ్వర్యకరమైన విషయం ఏమంటే - అసలు కార్బూకులకు సంబంధించి ఒక పాలసీ అంటూ ప్రభుత్వం దగ్గర లేదని, దాన్ని ఇనీషియేట్ చేయడం కోసం మీ సలహాలు కోరుతున్నామని మంత్రిగారు చాలా open heartedగా చెప్పినట్లు కనబడుతోంది. భారతదేశ ప్రభుత్వం - కార్బూక చట్టాలు/వాల్యూం నెం. 22 లో డాక్టర్ బాబా సాహాబ్ అంబేద్కర్ చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. మంత్రిగారు చాలా పాజిటివ్గా ఉన్నారు కాబట్టి అందులో ఉన్న ఒక విషయాన్ని చెబుతున్నాను. ఒక ధర్మ చేయలేని పని ఒక డైలాగ్ చేస్తుందని అంటారు డాక్టర్ బాబా సాహాబ్ అంబేద్కర్ గారు. ప్రపంచంలో పారిశ్రామిక విషం తర్వాత వచ్చిన కార్బూక చట్టాలు, ట్రేడ్ యూనియన్స్ గానీ, భారతదేశానికి స్వాతంత్యం వచ్చిన తర్వాత కూడా మన thoughts చాలా వరకు unorganisedగానే ఉంటున్నాయి. మనం గవర్న్మెంటు ఎంప్లోయ్స్గా ఉన్నంత మాత్రాన it does not mean that we are all organised. చాలా unorganised events అక్కడ జరుగుతున్నాయి. Agricultural labour ఎలా ఉందంటే, it is totally an unorganised sector. ఉదయం మంచి సాయంత్రం వరకు రెకార్డింగ్ గానీ డొక్కుడని పేరలు, కూలీలు ఎంతో మంది ఉన్నారు. కాబట్టి voiceless people తరఫున voice గా నిలబడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఒకవేళ చట్టాలుంటే వాటిని సరైన పద్ధతుల్లో అమలు చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఈరోజు సెంట్రల్ లిస్ట్ చూస్తే - 1923 చట్టం మంచి 2014 వరకు కార్బూక చట్టాలున్నాయి. ఇన్ని ఉన్నా మనం మళ్ళీ ఈరోజు చర్చించుకుంటున్నాం . స్వాతంత్యం తెచ్చుకున్నాం, గోబ్లైజేషన్ చూశాం, ప్రైవేటైజేషన్ చూశాం, మళ్ళీ 2014లో కార్బూక

చట్టాల గురించి మాటల్లాడుకుంటున్నాం . మంత్రిగారికి ఒక విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాము. మీరు చేసే చట్టాలలో human touch ఉండాలి. కార్యిక వేతనాలు, శ్రమ మాత్రమే గాకుండా వాళ్ల వెల్సేర్ చూస్తూనే human touch ని miss కాకుండా మీరు చట్టాలు తేగలిగితే it would be very useful to the State and to the entire Country. Thank you very much for giving me this opportunity.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడుః అధ్యక్షా, ఈరోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కార్యిక విధానం మీద పిఅర్టటియు ఫ్రంట్ స్టోర్ లీడర్గా ముందుగా నేను మాటల్లాడడానికి కొంత ఉత్సవం చూపించాను. కానీ తర్వాత మాటల్లాడమని మీరు చెబితే నేను ఆగిపోయాను. కానీ మంత్రిగారు మాటల్లాడిన తర్వాత నేను మాటల్లాడకుండా ఉంటేనే మంచిదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే కార్యికుల కోసం ఏమి చేయబోతున్నారో మంత్రిగారు చాలా స్పష్టంగా చెబుతూ, మీరు కూడా మాతో కలిసి వస్తే కూర్చుని అన్ని సెబిల్ చేద్దాం, భవిష్యత్తులో ఒక కొత్త కార్యిక విధానం అమలులోకి తీసుకొస్తామని చెబితే నేను నిజంగా సంతోషించాను. ఎరువ్వాయుడు గారి నుంచి అప్పున్నాయుడు గారి వరకు మా శ్రీ కాకుళం ప్రాంతంలో కార్యికుల పక్షాన నిలబడి ఎన్నో ఉద్యమాలు చేసి, అలాగే పేదల కోసం అనేక కార్యక్రమాలు చేసి వాళ్లకంటూ దేశంలోనే ఒక గుర్తింపు తెచ్చుకున్న కుటుంబం నుంచి వారు రాష్ట్రానికి కార్యిక శాఖా మంత్రిగా రావడం నిజంగా కార్యికుల తాలూకు అదృష్టమని నేను భావిస్తున్నాను. ఎక్కువ కష్టపడే తత్వం ఉన్న వాళ్లే కార్యికులవుతారు. ఆవిధంగా కష్టపడే తత్వం ఉన్న వాళ్లు 13జిల్లాల్లోకన్నా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎక్కువగా ఉన్నారు కాబట్టి వాళ్లను skilled labour గా తయారు చేసుకుంటే బాగా పని చేస్తారని, ఆ మేరకు ప్రభుత్వం తరఫున ఒక మిహన్ ఏర్పాటు చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి గారితో మాటల్లాడి ప్రతిపాదిస్తామన్నారు. అసంఘటిత కార్యికులు ఎంత మంది ఉన్నారో వాళ్లను గుర్తించి వారికి సంబంధించిన భద్రత, పేతదితర విషయాలపై దృష్టి పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

ఎడ్యుకేషన్కి సంబంధించి ప్రైవేటు మరియు ప్రభుత్వ విద్యా సంస్థలున్నాయి. దశల వారీగా చేసేటప్పుడు ముందు ఎడ్యుకేషన్కి ప్రాధాన్యతనిచ్చి, ప్రభుత్వ పారశాలల్లో కాంట్రాక్ట్/అవుట్సోర్సింగ్ పద్ధతిలో పని చేస్తున్న వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. ప్రైవేటు విద్యా వ్యవస్థలో పెద్ద పెద్ద సంస్థలున్నాయి. అందులో పని చేసే టీచర్స్కి మినిమమ్ స్కూల్స్ కూడా అమలు చేయడం లేదు. వాళ్లందరికి మినిమమ్ స్కూల్స్ ఇచ్చేలా చర్యలు తీసుకోవాలి.

అధ్యక్షా, కార్యికులకు సంబంధించి 20, 30 చట్టాలున్నాయి. కానీ మనకు కూడా వాటి మీద అంత అవగాహన లేదు. ఆ చట్టాలపై కార్యికులకు శిక్షణ ఇచ్చి అవగాహన వచ్చేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రింట్ అండ్ ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో పని చేసే సోదరులకు కూడా ఒక ఇళ్లు కట్టుకునే అవకాశం, పిల్లలను చదివించుకునే అవకాశం ఉండదు. వాళ్లకు సంబంధించిన పేపర్ లాభాలలో ఉంటే ఇబ్బంది లేదు, ఏవో రెండు, మూడు పేపర్లు మాత్రం ఆవిధంగా లాభాలలో ఉన్నాయి. మిగతా వాళ్లంతా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అటువంటి వాళ్లకు సంబంధించి కూడా ప్రత్యేక దృష్టి సారించి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇంత చక్కగా, ఓపెన్గా ప్రభుత్వం తరఫున కార్యిక శాఖా మంత్రి గారు కార్యికుల పట్ల కనిటమెంట్లో, ఆత్మ విశ్వాసంతో ముందుకు వచ్చి ఈ చర్య పెట్టినందుకు, మూడు రోజుల తర్వాత పెట్టివలసిన చర్యను ముందే పెట్టి, ఈ హాస్ గౌరవాన్ని ఇనుమడింపు చేసినందుకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. యస్. లక్ష్మిరావుః అధ్యక్షా, అచ్చన్నాయుడు గారు, నేను ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో కలిసి చదువుకున్నాం . ఈరోజు ఆయన సభలో మాటల్గాడుతుంటే ఆ విషయం గుర్తుకొచ్చింది. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో ఆయన లా చదివారు. ఉత్తరాంధ్రలో ఉన్న కొన్ని పరిశ్రమల గురించి చెప్పారు. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో గత ఐదు సంవత్సరాలలో 65 పెద్ద స్పిన్నింగ్ మిల్స్ వచ్చాయి. వాటిల్లో వేలాది మంది కార్బికులు పని చేస్తున్నారు. వారికి కార్బిక చట్టాలు అమలు చేయడం లేదు, యూనియన్స్ కూడా లేవు. గుంటూరు మరియు గుంటూరు చుట్టూప్రక్కల 120 కోట్ల స్టోరేజీలు ఈ మధ్య కాలంలో వచ్చాయి. వాటిల్లో కూడా వేలాది మంది కార్బికులు పని చేస్తున్నారు. వాళ్ళకు కూడా కార్బిక చట్టాలు అమలు చేయడం లేదు. గుంటూరు జిల్లాలో ప్రత్యేకించి క్వారీలున్నాయి. ప్రస్తుతం లేబర్ కమిషనర్గా ఉన్న అధికారి గతంలో మా జిల్లా కలెక్టర్గా పని చేశారు. వారికి కూడా ఆవిషయం తెలుసు . క్వారీలలో వేలాది మంది పని చేస్తున్నారు. మంత్రి అచ్చన్నాయుడు గారిని రిక్వెష్ట్ చేసిదేమంటే ఒకసారి గుంటూరు జిల్లాకి వచ్చి ఈ మూడు రకాల ఇండఫ్రీన్ని సమీక్ష చేయాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ప్రైవేటు స్కూల్లో సుమారుగా దెండు లక్షల మంది టీచర్స్ పని చేస్తున్నారు. ఇన్ని రోజులు కేవలం గవర్నమెంట్ టీచర్స్ గురించి మాత్రమే మాటల్గాడుకున్నాం . ఈ ప్రైవేటు టీచర్స్కి సంబంధించి కనీస వేతనాలు, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ సొకర్యం కల్పించడానికి మేము కూడా ప్రయత్నం చేస్తాం, ప్రభుత్వం తరఫున వారు కూడా కృషి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ యం.గేయానంద్సి: అధ్యక్షా, కార్బిక శాఖకి ఒక చిన్న అభివందన. ఎందుకంటే నేను మూడు రోజుల క్రితం కర్యాలులో ఉన్న రాయలసీమ పేపర్ మిల్లుకి యూనియన్ ప్రతినిధులతో కలిసి వెళ్లాను. ఆ పేపర్ మిల్లు మూసేసి ఒక సంవత్సరం దాటింది. అది అక్రమ లాకోట్. ఆ విషయంపై నేను కమిషనర్ గారిని, ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ గారిని కలిశాను. నేను వాళ్ళను కలిసి మాటల్గాడిన తర్వాత, వెంటనే అక్రమ లాకోట్ను ఎత్తేస్తూ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. అంత prompt గా యాక్స్ టీసుకున్నందుకు నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. మంత్రిగారి పాలసీ, డైరెక్టన్ వల్ల అలా పని చేసి ఉంటారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఆ మిల్లులో అక్రమ లాకోట్ ఎత్తేశారు గానీ దాన్ని అమలు చేయడానికి యూనియన్ ప్రతినిధులు, యాజమాన్యాన్ని ఆహ్వానించి చర్చలు జరపడానికి చర్చలు టీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. శ్రీనివాసులురెడ్డి (పట్టభదుల నియోజకవర్గం, ప్రకాశం, నెల్లూరు మరియు చిత్తూరు): అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లా పుంగమారులో శ్రీనివాస చక్కర కర్మగారం ఉంది. ఆ కర్మగారాన్ని ఒక సంవత్సరం క్రితం లాకోట్ చేశారు. సంబంధిత కార్బికులు ఆరు మాసాల నుంచి ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఆ సమస్యను పరిష్కరించడానికి కృషి చేయాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్గులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ వెంకట సతీష్ రెడ్డి సింగారెడ్డిః అధ్యక్షా, ఈ లేబర్ పాలసీలో అనలు లేబర్ అనే పదానికి సంబంధించే నాకు కొన్ని డోట్స్ ఉన్నాయి. లేబర్ అంటే కేవలం ఫ్యాక్టరీలలో పని చేసి వాళ్ళేనా? రైతుల కోసం పని చేసి రైతు కూలీలు ఈ చట్టం క్రిందకి రారా? అగ్రసెట్జ్ సెక్టారులో ఉన్న కార్బికులు సమ్ములు, ఆందోళనలు చేసి చట్టాలు చేయించుకుని వారికి అవసరమైన బెసిఫిట్స్ ని పొందుతున్నారు. కానీ అన్నాగ్రసెట్జ్ సెక్టారులో ఉన్న కార్బికులు ఏమీ సాధించుకోలేకపోతున్నారు. సాధారణంగా మా పాలాల్లో, భూముల్లో పని చేసి వాళ్ళను మేము లేబర్ అంటాం. వాళ్ళకు ఈరోజున్న వేతనాలు చెల్లిస్తే రైతు నష్టపోయే పరిస్థితి ఉంది. మా ప్రాంతంలో ఈ మధ్య కాలంలో కొన్ని చిన్న చిన్న కర్మగారాలు వచ్చాయి. పులివెందులలో స్పిన్నింగ్ మిల్స్ వచ్చాయి.

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి : తరువాత మా ఊరి ప్రక్కన ఉన్న గ్రామంలో కూడా సిమెంట్ సంచులు తయారు చేసే జిన్సింగ్ మిల్లులు వచ్చాయి. వాళ్ళకు నెలకు ఐదారు వేల జీతం మాత్రమే ఇస్తారు. ఐదారు వేల జీతంతో సరిపెట్టుకొని తృప్తిగా ఉండేవారున్నారు. ఒకప్పక్క మానవీయతా కోణంలో ఆలోచన చేస్తే.. ఐదారు వేలతో ఏష్టు ఎలా బ్రతుకుతారా అని అనిపిస్తుంది. ఇప్పుడు మంత్రి గారు చెప్పినట్లు.. రూల్సు అన్నింటిని ఇంపీమెంట్ చేసి కనీస వేతనాలు ఇస్తే కనుక ఆ ఫ్యాక్టరీ నడిచే పరిస్థితి ఉండదు. కాబట్టి బ్యాలెన్స్‌గా ఉండే విధంగా మనం ఏమైనా evolve చేయాలి. What best we can do to both the Sectors? ఒక రకంగా మనం ఇండస్ట్రీలను బ్రతికించుకోవాలి. ఒక రకంగా ఎంప్లాయిమెంట్‌ను క్రియేట్ చేయాలి. ఆ రెండింటికి బ్యాలెన్స్ లేకుండా కేవలం హక్కుల గురించే మాటల్లాడుతుంటే అక్కడ ఉండేటటువంటి నిరుద్యోగులు ఉపాధి లేక దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉంటారు. మానవీయతా కోణంలో మనం చట్ట సభలలో కూర్చుని మాటల్లాడినప్పుడు యూజీసి స్క్రూస్ గురించి మాటల్లాడతాము. ఒక లెక్కర్చర్కు లక్ష రూపాయల జీతం రావాలని మాటల్లాడతాము. ఒకొక్క టీచర్కు రూ.40,000ల జీతం వస్తున్నా కూడా నాకు పిఅర్సీ రావాలని కోరికలు ఉంటాయి. ఈరోజు మనం లేబర్ గురించి, మినిమమ్ వేతనాలు గురించి మాటల్లాడితే ఎక్కడి నుండి వారికి జీతాలు తీసుకువచ్చి ఇవ్వాలో అర్థం కాదు. ఒక ప్రక్కన ప్రభుత్వం ఇటువంటి రూల్సును పెట్టింది. కొన్ని, కొన్ని వర్గాల వారికి జీతాలు విపరీతంగా పెంచి వేసింది. మిగతా వారందరికి జీతాలు ఇవ్వాలంటే ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ మీద కాని, అవుట్సోర్సింగ్‌లో కాని లీసుకొని వాళ్ళకు తక్కువగా జీతాలు ఇస్తున్నారు. ఏష్టు ఏమైనా ప్రభుత్వోద్యోగులకన్నా తక్కువ పని చేస్తున్నారా అంటే వారు కూడా ప్రభుత్వోద్యోగులు ఎంత పని చేస్తున్నారో అంతే పని చేస్తున్నారు. ఈ అసమానతలను ఏ విధంగా తోలగించాలనే దాని మీద సుదీర్ఘమైన ప్లాన్ ఆఫ్ యాక్షన్ అవసరం. ఎందుకంటే.. కొన్ని, కొన్ని వర్గాల వారికి మాత్రమే డబ్బులు వస్తున్నాయి. కొన్ని వర్గాల వారు పైట్ చేసి ఇంతకన్నా ఎక్కువ తీసుకుంటున్నారు. వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని బ్యాలెన్స్ మెయిన్చెయిన్ చేయాలి. ఎందుకంటే.. బడ్జెట్‌లో నాన్-ప్లాన్ క్రింద కేటాయించిన సొమ్యులో ఎక్కువ భాగం జీతాల క్రిందకే పోతుంది. ఇప్పుడు ఎవరినైతే కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ అని లేక అవుట్సోర్సింగ్ అని, లేక తాత్కాలికంగా పని చేస్తున్నవారని అంటున్నామో వారందరిని రెగ్యులరేజ్ చేసే దాదాపు మనకున్న రాష్ట్ర బడ్జెట్ అంతా జీతాలకే సరిపోయే పరిస్థితి ఉంది. మిగతా సంక్షేపు పథకాలు ఎలా అమలు చేసుకోవాలి? మిగతా రంగాలు ఎలా చేసుకోవాలి? ఏ విధంగా బ్యాలెన్స్ చేసుకావాలి? దీనిపై ఒక వాస్తవికమైనటువంటి పాలనీని తీసుకురావాలి. వీటిని అమలు చేయడానికి చట్టాలను తయారు చేస్తాం. వాస్తవంగా వాటిని అమలుపరచాలంటే ఆచరణ సాధ్యం కానటువంటి ఇబ్బందులు వస్తాయి. వాటిని అమలుపరిస్తే వేరే వేరే కాంప్లికేషన్స్ డెవలప్ అవుతాయి. కాబట్టి కొత్తగా వచ్చిన ప్రభుత్వం వీటి మీద దృష్టిపెట్టి అన్ని రంగాల వారికి సమానంగా, సముచ్చితంగా న్యాయం జరిగే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో భవన నిర్మణాల కార్బూకులకు కాని ఇతర నిర్మణాలకు సంబంధించిన కార్బూకుల కోసం ఒక సంక్షేపు మండలి ఉంది. భవనాల యజమానుల నుండి ఒక శాతం సెస్సును కూడా వస్తులు చేయడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా, కార్బూకులు కూడా దానిలో రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవాలంటే దానికి తగినంత ఫీజు కూడా చెల్లించవలసి ఉంటుంది. సామాజిక భద్రత కోసం, వారి సంక్షేపమం కోసం ఈ అవాంట్సు ఖర్చు

పెట్టడం జరుగుతుంది. ఈ సంక్లేశ మండలిని పెట్టిన తరువాత ఎంత మొత్తం సంక్లేశ నిధికి వచ్చింది? ఈ మొత్తాలను దీనికి ఖర్చు పెడుతున్నారు? దీని వల్ల ఎంతమందికి ప్రయోజనం కలిగిందో సమాధానం చెప్పవలసిందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షు, గంగవరం దాని మీద క్లారిఫికేషన్ అడిగాను. దాని గురించి చెప్పమనండి.

శ్రీ కింజరపు అచ్చన్నాయుడు : అధ్యక్షు, చాలా మంది సభ్యులు చాలా విషయాలు చెప్పారు. వాటన్నింటి గురుంచి సమాధానం చెబుతాను.

అధ్యక్షు, రేవు తీసుకోబోయే పాలసీలో సభ్యులు చేసిన సూచనలను ఇంక్లాడ్ చేసుకొంటూ, మూడు అంశాలను ప్రాధాన్యతా క్రమంలో తీసుకోవాలని అనుకున్నాము. పారిశ్రామికంగా ప్రశాంతతను ఏర్పరచి, పరిశ్రమలను ఆకట్టుకోవడమనే దానిని ప్రధాన అంశంగా తీసుకున్నాం. రెండవది, ఇప్పుడున్నవంటి చట్టాలను కార్బూకులకు నూటికి నూరు శాతం అమలుపరచి కార్బూకుల యొక్క సమస్యలను కూడా పరిష్కరించడానికి మనం ప్రయత్నం చేయడం. మూడవది, ఉన్న చట్టాలలో ఏవైతే లోపాలున్నాయో వాటికి సవరణలు చేయడం ద్వారా ఇంకా పగడ్చందీగా చేసి అమలు చేయాలని అనుకుంటున్నాము. ప్రధానంగా ఈ మూడు విషయాల మీద దృష్టి పెట్టాం. ఇంకా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన వాటిని కూడా చేయడానికి తప్పనిసరిగా కృషి చేస్తాం.

తరువాత, కార్బూకులకు సంబంధించి ఇంకొక ప్రాధాన్యతా అంశం ఏమిటంటే.. ఈఎస్.బి. నవ్యాంధ్రప్రదేశ్‌లో కార్బూకులకు అవసరమైన ఆసుపత్రులు ఎక్కడా కూడా లేవు. ఉదాహరణకు, నిన్న నేను కార్బూకుల నాయకులతో, అధికారులతో సమావేశం పెడితే శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిధి అంతా కూడా ఫార్మా ఇండస్ట్రీ ఉంది. ఇటీవల అక్కడున్న ఒక పరిశ్రమలో అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. అధునాతనమైన అగ్ని మాపక యంత్రాలు, పైర్ ఇంజన్లు లేకపోవడం వల్ల చాలా ప్రమాదం జరిగింది. మన ప్రాంతంలో ఫార్మా రంగంలో ఇన్ని పరిశ్రమలున్నప్పుడు ఎందుకు వాటిని ఏర్పాటు చేయలేకపోయారని అడిగితే అని ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుందని, ఒకటి, రెండు కోట్లు అవుతుంది కాబట్టి ఎవరూ ముందుకు రావడం లేదని తెలిసింది. ప్రభుత్వం తరఫున 50 శాతం ఇస్తాను, మిగతా 50 శాతాన్ని మీరు కలెక్ట్ చేసి వెంటనే పెట్టండి అది సేష్టీకి ఉపయోగపడుతుందని వారితో చెపితే వారు కూడా అంగీకరించారు కాబట్టి ఆ కార్బూకుమాన్ని కూడా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం.

ఈఎస్.బి. ఆసుపత్రి మనకు హైదరాబాద్‌లో చాలా పెద్దది ఉండేది. రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత మనం దానిని కోల్పోయాం. నేను మొన్న ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు కేంద్ర మంత్రి గారికి కొత్తగా రాజధాని ఏర్పడినా, ఏర్పడక పోయినా సరే ఒక పెద్ద ఈఎస్.బి. ఆసుపత్రి హైదరాబాద్‌లో ఏ రకంగా ఉన్నదో అదే విధంగా విజయవాడ దగ్గర ఏర్పాటు చేయడానికి మంజూరు చేయాలని అడిగితే మీరు ఒక లెటర్ ఇవ్వండి, రూ.1300కోట్లతో విజయవాడ దగ్గర ఈఎస్.బి. ఆసుపత్రిని ఏర్పాటు చేయడానికి అనుమతులు మంజూరు చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది.

(సభ్యుల హార్స్‌ద్వానాలు)

దానితోపాటు, ఈఎస్‌ఐ మెడికల్ కాలేజీని కూడా ఇవ్వమని అడగడం జరిగింది. దానికి నంబంధించి ఉత్తరప్రత్యత్తరాలు జరుగుతున్నాయి. దానిని తప్పనిసరిగా తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేయడమే కాకుండా, పరిష్కమలు ఎక్కడ ఎక్కువగా ఉన్నాయో అక్కడ కూడా ఈఎస్‌ఐ ఆసుపత్రులను ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేయడానికి నా వైపు నుండి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాను.

మిషన్ ఛైర్మన్ : స్పిన్నింగ్ మిల్లుల గురించి కూడా అడిగారు.

శ్రీ కింజరపు అచ్చున్నాయుడు : అధ్యక్షా, స్పిన్నింగ్ మిల్లుల గురించి మొత్తం స్థాదీ చేశాను. ఒక రాయలీనీ ప్రాంతంలోనే కాదు, ఉత్తరాంధ్రలోనే మూడు జిల్లాలలో 60 స్పిన్నింగ్ మిల్లులుంటే అని మూత పడి ఉన్నాయని రెప్యూ మీటింగ్‌లో అధికారులు చెప్పడం జరిగింది. దానికి అనేకమైన కారణాలున్నాయి. వారికి ఇస్పెంటీవ్ కావాలంటే ఇవ్వడానికి, ఇంకా ఏమైనా ఇబ్బందులుంటే వాటిని పరిష్కరించడానికి దృష్టిపెట్టడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

గంగవరం పోర్టులో సమస్య ఉందని ప్రశ్నను అడిగిన వెంటనే దీని మీద దృష్టి పెడితే వాళ్ళ అన్నది ఏమిటంటే.. ముందు వీళ్ళు ఎంప్లాయిస్‌గా ఉన్నారు. ఏదో ఒక చిన్న ఇబ్బంది వచ్చిందని సంఘుం పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తే వారిని తీసి వేయడం జరిగిందనీ, వారిని తీసేసిన తరువాత వీరు సంఘు నాయకులుగా వచ్చారనేది ఒక వాదన వినపడుతోంది. ఇద్దరి మీద మనం కక్ష తీర్చుకోవడం భావ్యం కాదు కాబట్టి వారిని కూడా పనిలో పెట్టుకోమని ఆ యాజమాన్యాన్ని ఆదేశించడం జరిగింది. వారిని మరల పనిలోకి తీసుకోవడం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

డా. ఎం. గేయానంద్ : అధ్యక్షా, కర్మాలు పేపర్ మిల్లు గురించి చెప్పమనండి.

శ్రీ కింజరపు అచ్చున్నాయుడు : అధ్యక్షా, కర్మాలు పేపర్ మిల్లులో లాకోట్ ఎత్తి వేయడం జరిగింది కాబట్టి ఇప్పుడు వారికి జీతాలు వస్తాయి. దానిని మరల ఇప్పుడు పూర్వ స్థాయిలో మాదిరిగా పని చేయించడానికి మా కమీషనర్ గారికి ఆదేశాలు ఇస్తున్నాం. తప్పనిసరిగా దాని మీద దృష్టి పెట్టి అది మరల పనులు ప్రారంభించడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నా వల్ల ఏమైనా పొరపాట్లు జరిగితే మొహమాటం లేకుండా నేరుగా నాతో చెబితే సరిచేసుకుంటాను. ప్రెస్టేజికి పోను అని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. అన్ని విషయాలు తెలుసని నేను ఎప్పుడూ అనుకోను. ప్రతి విషయం కొత్తగా భావించి దానిని తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తాను. సభ్యులు ఎవరైనా సరే ఒక సంఘానికో, కార్పుకునికో, ఒక ప్రాంతానికో సమస్య వచ్చినా సరే నాకు తెలియజేస్తే, దానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని సభా ముఖంగా హామీ ఇస్తున్నాను.

(హార్షద్వానాలు)

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి : అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లా పుంగమారు మగర్ ఫ్యాక్టరీ కార్పుకుల గురించి చెప్పండి.

శ్రీ కింజరవు అచ్చన్నాయుడు : ఆధ్యక్షా, దాని గురించి నోట్ చేసుకున్నాను. కీమివనర్ గారితో మాటల్లాడతాను.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, కొన్ని యూనిట్లు సిక్ అవుతాయి. నేను రాష్ట్ర ఆర్థిక సంస్కరు కైర్పున్నగా ఉన్నప్పుడు సిక్ అయిన యూనిట్లు గురించి స్టడీ చేయించాను. మంజూరైన అప్పు త్వరగా ఆలస్యంగా ఇవ్వడం, వాళ్లు ఉపాంచిన విధంగా ప్రభుత్వం అనుమతించిన దాని ప్రకారం ముడి పదార్థాలు సరఫరా కాకపోవడం మొదలైన వాటి వల్ల కొన్ని ఇనిషియల్ స్టడీలోనే సిక్ అవుతున్నాయి. కర్మాలు ఫ్యాక్టరీ గురించి నాకు కొంత అవగాహన ఉంది కాబట్టి తెలియజేస్తాను.

మ. 2.00

కర్మాలు ఫ్యాక్టరీ విషయమై నాకు కొంత అవగాహన ఉంది కాబట్టి చెబుతున్నాను. It was taken up by a first generation entrepreneur with a social commitment. ఒక లక్ష టన్ కెపాసిటీ గల రెండు మేట్లులో ఒక మేట్లు రివైవ్ చేశారు. ఇంకో మేట్లు రివైవల్ ప్రాసెన్లో ఉన్నప్పుడు, devastating flood కారణంగా సగం కర్మాలు మునిగిపోయింది. బ్రాస్ట్ మిషన్ లైన్లతో కలిపి మొత్తం ఫ్యాక్టరీ మునిగిపోయింది. ఈ రోజుకే దానిని టేక్ప్ చేసేందుకు ఇనిషిట్యూషన్లు ముందుకు రావడం లేదు. ఎవరైనా ఎంటర్ప్రైనర్స్ దానిని మళ్ళీ బిల్డ్ చేయలేరు. ఆ ఫ్యాక్టరీ 100 కోట్లు ఇన్వెస్ట్మెంట్ కలది. ఆర్బిష కూడా ముందుకు రావడం లేదు. బ్యాంకులు రెస్మూర్యకి రావడం లేదు. ఇటువంటివాటిని ప్రభుత్వం టేక్ప్ చేస్తే, దాదాపు 4,5 లే మందికి ఉద్యోగం కల్పించినట్లు అవుతుంది. Reasons ascertain చేసి, if necessary the Ministry of Labour has to take-up the issue with the Financial Institutions.

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు : తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేస్తాము. గౌరవసభ్యులు శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మగారు చెప్పినట్లు లేబర్ సమస్యలవల్లే సుమారు రెండుశాతం పరిశ్రమలు ఆగిపోతున్నాయి. నిద్యత్తు సమస్యలు, ఆర్థికవరమైన సమస్యలు వంటి కారణాలు కూడా చాలా ఉన్నాయి. అందరితో మాటల్లాడి వాటికి కారణాలు పరిశీలిస్తున్నాము. ఫ్యాక్టరీ ఓపెన్ అయితేనే కార్బూకుడికి పని దొరుకుతుంది. పరిశ్రమే లేకపోతే ఈ చర్చ జరగదు. ఒక పరిశ్రమ ఉంటేనే పాలసీమీద చర్చ ఉంటుంది. దానిని మంచి రివైవ్ చేయాలి. కార్బూకులకు సరైన సదుపాయాలు కల్పించాలి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని పనిచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Today, the House met for four hours from 10 a.m. to 2 p.m. అందరూ చాలా ప్రశాంతంగా చర్చించారు. అందరికి ధన్యవాదాలు. Now, the House is adjourned to meet on Monday, the 1st September, 2014 at 10.00 a.m.

(Then the House adjourned at 2.02 p.m. to meet again
on 1.09.2014 at 10.00 a.m.)

***